

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
NATIONAL COUNCIL OF THE SLOVAK REPUBLIC

Vztahové pasce na pracoviskách Slovenska

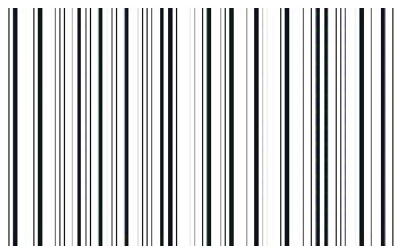
ZBORNÍK 2014 - 2. medzinárodná
KONFERENCIA o MOBBINGU
neredukovateľné ľudské práva
- stop neľudskému správaniu
v medziľudských vzťahoch

Organizátorka a producentka konferencie:
poslankyňa NR SR JUDr. Mária Ritomská
12.11.2014

© Mária RITOMSKÁ, Ondrej URBAN, Emília UHLÁRIKOVÁ

ISBN 978-80-971872-3-1

EAN

9788097187231

Poslankyňa NR SR, právnička
JUDr. Mária RITOMSKÁ
predsedníčka Prípravného výboru
Strany Práce Slovenska, PV SPS
mariaritomska@gmail.com

Pracovní tým

Sociálny antropológ, socioterapeut
MUDr. Ondrej URBAN
lekár, internista, člen PV SPS
ondrej.urban.md@gmail.com

Kritický historik, pedagogička
PaedDr. Emília UHLÁRIKOVÁ
členka PV SPS
emilia.uhlarik@gmail.com

*ZBORNÍK 2014 – Vzťahové pasce na pracoviskách SR
2. medzinárodná KONFERENCIA o MOBBINGU*

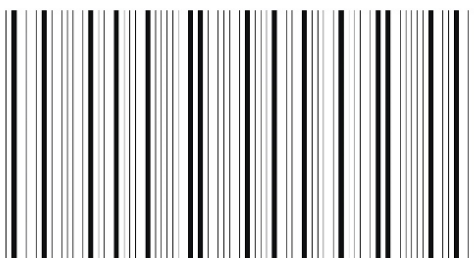
Vydal Prípravný výbor *STRANY PRÁCE SLOVENSKA*,
nákladom poslankyne NR SR JUDr. Márie Ritomskej

Autori a zostavovatelia Zborníka 2014:

JUDr. Mária RITOMSKÁ, MUDr. Ondrej URBAN, PaedDr. Emília UHLÁRIKOVÁ

ISBN 978-80-971872-3-1

EAN

9788097187231

*Čestnej pamiatke rakúskeho lekára a prírodovedca
venujeme Zborník 2014, nositeľovi Nobelovej ceny,*

profesor Konrád Lorenz

Rakúsky etológ Konrád Lorenz (Viedeň, 1903 – 1989) definoval: naučené, vrodené, a inštinktívne správanie zvierat. Aplikácie etologických poznatkov profesora Lorenza v humánnej psychológii ho zaradili k priekopníkom najmä v oblasti humánnej behaviorálnej psychológie.

*Lorenz definoval okrem iných aj pojem **mobbing**, ktorý sa stal podstatou humánnej pracovnej psychológie (Heinz Leymann, 1932 – 1999, Štokholm, pozri Zborník 2013) v 2. polovici 20. storočia. Odborníci vyspelých štátov sveta až v 21. storočí začínajú celoplošne akceptovať pojem **mobbing**, a začínajú ho chápať aj niektoré zákonodarné zbory modernej Európy.*

Naše slovenské právne a sociálne vedomie dozrieva zdola, žiaľ – cez vedomie obetí psychického teroru v zamestnaní. Pravdou však je, psychický teror je prítomný aj v rodinných spoločenstvách, nielen v pracovných.

*Profesor Konrád Lorenz prednášal v USA, pôsobil na univerzitách vo Viedni a v Königsbergu, bol členom **Nemeckej spoločnosti pre zoopsychológiu**, a spoluvydavateľom časopisu **Zeitschrift für Tierpsychologie**.*

Jeho definície sú nie malým kameňom v základoch našej modernej sociálnej antropológie od konca 80. rokov 20. storočia.

Poznámky a citáty pracovného tímu

Trojica vedcov: LORENZ, K.; von FRISCH, K.; TIMBERGEN, N.; bola ocenená v r. 1973 Nobelovou cenou za definície sociálneho a individuálneho správania, za všeobecné definície platné pre zvieratá a ľudí.

Ritomská: „Lorenzove poznatky sú východiskom, základom pre budúce zákony a zákonodarný proces na ochranu ľudských vzťahov.“

Urban: „Lorenzove objavy sú podstatou modernej socioterapie a východiskové diagnostické princípy pre diagnózu zvanú sociopatia.“

Uhláriková: „Lorenzove dielo je základom pre úpravu vzťahov a učebných osnov v školstve, mal by ho poznať každý dospelávajúci žiak.“

Podakovanie za priestor 12. 11. 2014

*Pracovný tímu v mene zúčastnených na 2. medzinárodnej konferencii, aj v mene používateľov Zborníka 2014, vyslovujú úprimné ďakujeme **vedeniu Košickej univerzity P. J. Šafárika**, za bezodplatne poskytnutý priestor pre konferenciu konanú dňa 12. 11. 2014, ďakujeme aj **JUDr. Gabriele Závackej** z Košíc za pomoc pri usporiadaní. Všetkým vám zo srdca **ĎAKUJEME**.*

Pracovný tímu poslankyne Márie Ritomskej

____ Konferencia 2014 – HOSTIA ____

II. medzinárodná konferencia o násilí na pracoviskách - tentoraz v Košiciach, 12. 11. 2014

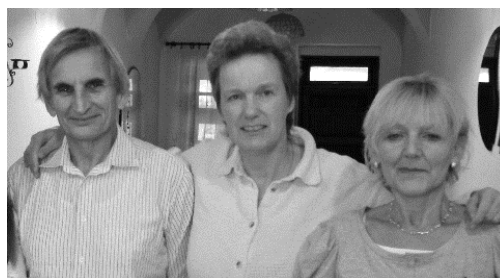
^

stály hosť z Rakúska pán Manfred Hoza, spolkový ministerský radca vo Viedni

Prednášajúca hosťka z odboru psychológie:
Doc. PhDr. Eva MOROVICSOVÁ, PhD., MPH
Lekárska fakulta UK, Bratislava

Hostka z tretieho sektora v Nemecku,
pani Anka Kampka (v strede) < -----
predsedníčka pobočky Krízového manažmentu,
Sörgenloch

Miesto konania,
univerzitná poslucháreň,
Košice, Univerzita P. J. Šafárika

12. novembra 2014

*) INFO pre užívateľov oboch našich Zborníkov 2013 a 2014
*Zborník 2014 sme doplnili o témy ktoré neboli prednášané na konferencii, kde sme dali viac priestoru kauzálnym svedectvám a hosťom. **Doplnením Zborníka 2014** chceme kompenzovať jeho oneskorené publikovanie. **Vynasnažili sme sa zostaviť skriptum vhodné aj pre študentov univerzít.** Ďakujeme za pochopenie.*

AKO nás CITOVAŤ

_____ *Zborník 2014* _____

RITOMSKÁ, M., URBAN, O., UHLÁRIKOVÁ, E.: *Zborník 2014, Vzťahové pasce na pracoviskách v SR*. 1. vydanie. Bratislava, 2015, strana .. ISBN: 978-80-971872-3-1. EAN: 9788097187231.

_____ *Zborník 2013* _____

RITOMSKÁ, M., URBAN, O.: *Zborník 2013, Ľudsko-právny rozmer ochrany práv zamestnancov*. 1. vydanie, Bratislava, 2013, strana .., (56 strán). ISBN: 978-80-971547-6-9. EAN 9788097154769.

_____ **OBSAH** _____

<i>autor:</i>	<i>téma:</i>	<i>strana:</i>
*)	Pracovný team	2
*)	<i>Venovanie a poďakovanie</i>	3
	<i>Foto – HOSTIA</i>	4
*)	<i>Ako nás citovať / OBSAH</i>	5
*)	Editoriál – Recenzia – Terminológia	6
*)	Rekapitulácia	12
*)	Vzťahové pasce v SR	17
HOZA, M.:	Mobbing a diskriminácia / Rakúsko	32
MOROVICSOVÁ, E.:	Psychické prenasledovanie na pracoviskách / LF UK Bratislava	35
BEŇO, P.:	<i>Rešerš, Ritomská & all: Vztahová patologie / Česko</i>	44
KAMPKA, A.:	<i>Mobbing a občianske iniciatívy / Nemecko</i>	46
TRUBAČOVÁ, B.:	<i>Aktivistka / Tyrania v súkromí</i>	48
CHLEBÍK, J.:	<i>Rešerš, Kusá & all: Sociálne vylúčenie</i>	50
CHLEBÍK, J.:	<i>Aktivista / Občiansky tribunál</i>	51
1. SVEDECTVO	<i>Prenasledovaná Učiteľka roka</i>	54
2. SVEDECTVO	<i>Démonizmus na ŠZŠ</i>	55
OHLAS	<i>k 2. medzinárodnej konferencii</i>	58
Citáty OHLASOV	<i>niektoré z mnohých</i>	59
*)	Resumé – kauzálne kroky vzťahovej pasce	63
RITOMSKÁ, M.:	Výdavky na konferenciu 2014	68

EDITORIÁL – RECENZIA – TERMINOLÓGIA

Mária RITOMSKÁ, Ondrej URBAN, Emília UHLÁRIKOVÁ

SOCIÁLNA KRITIKA a naša NOVÁ TERMINOLÓGIA

I. Pojmy

SOCIOTERAPIA

Je nová interdisciplinárna, antropologická, *diagnostická a terapeutická veda*. Vykonáva ju tím odborníkov (právo, lekárstvo, štatistika, psychológia, filozofia...) alebo aj sám *socioterapeut*. Prvýkrát ju písomne takto pomenoval MUDr. URBAN Ondrej v r. 1995, keď sám seba označil v dokumente istého občianskeho združenia za socioterapeuta.

Diagnostika v rámci socioterapie hľadá patológiu vo vzťahoch.

Terapia v rámci socioterapie je metodicky a cieľovo zameraná k náprave vzťahov nielen sociálnych (medziludských), ale aj právnych (legislatívne zmeny). Zároveň sa zaoberá aj individuálnou liečbou telesných a duševných následkov zlých vzťahov.

Socioterapia je aplikovaná interdisciplinárna veda, interferuje, kooperuje informáciami z mnohých vedných disciplín **v rámci sociálnej antropológie**: sociológia; genealógia sociálnych väzieb; právo; somatická medicína; biológia; história; politológia; teológia; psychiatria; filozofia; kozmológia; štatistika; psychológia; etnografia...

VZŤAHOVÁ PATOLÓGIA, SOCIOTERAPIA, SOCIOPATOLÓGIA,

resp. *sociálna patológia vo vzťahoch*. Slová *patologický vzťah*, latinsky *relatio pathologica*, vyjadrujú doslova „chorobný“, resp. *chorý vzťah*; gr. *pathos* = choroba, bolesť; gr. *logos* = slovo, náuka, veda.

Socioterapia skúma patologické procesy a ich príčiny v medziludských vzťahoch, hľadá a aplikuje humánne formy (legislatívne aplikácie, didaktika), metódy (psychoterapia), prostriedky (penitencia, satisfakcia), a chce ošetriť zlé vzťahy. Konštatuje nenormálne, neľudské stavy vo vzťahoch medzi ľuďmi. *Žiaľ, zdravé vzťahy medzi ľuďmi sú výnimkou.*

Podrobne **rozkladom ľudskosti** sa zaoberal **Konrád LORENZ** vo svojej knihe *Rozklad ľudstva, nem. orig.: Der Abbau des Menschlichen*, 1983, vyd. Piper, Mníchov.

Nie sme prví kto skonštatoval že *človek ako sociálna entita je stále v hlbšej kríze medziludských vzťahov*. Ale **ako prví sa pokúšame pre človeka niečo zmysluplné urobiť – chceme prekročiť konštatovanie že „človek má nádej“**, chceme aplikovať všeobecné dobro do medziludských vzťahov vylúčením zla.

RELATIO PATHOLOGICA, PATOLOGICKÝ VZŤAH

je socioterapeutický názov definovaného chorého, zlého medziludského vzťahu so známou príčinou a špecifickým priebehom chorobného vzťahového procesu. Skúmanie patologického, resp. chorého, alebo zlého vzťahu začína objektívnym dôkazom a konštatovaním narušeného medziludského vzťahu.

Skúmanie *patologických vzťahov* je súčasťou *novej antropologickej vedy sociálnej patológie*, ktorú môžeme nazvať aj *filozofickou podstatou kritickej antropológie*,

resp. sociálnej antropológie, jej *analytickou a diagnostickou vedou o sociálnych zlých medziľudských vzťahoch*. Zaoberá sa *patologickými vzťahmi* v súvislosti s pojmom *psychické násilie (psychoteror) na pracoviskách*. V rámci našej osvetovej a dnes už aj politickej činnosti sa zameriavame práve na túto oblasť nielen teoreticky, ale aj prakticky. Skúsenosti troch rezortov (*právo, školstvo, zdravotníctvo*) sme spojili do kompaktného študijného materiálu, ktorý si dovoľíme s bázňou a obavou ako bude pochopený, predložiť širokej verejnosti.

Uvedené pracovné pojmy zaviedol do svojej praxe kritický antropológ, internista a socioterapeut MUDr. Urban, t. č. *ako logistik medicínskych a sociálnych riešení*. S terminológiou – *vzťahová patológia, sociálna patológia vo vzťahoch* – pracoval ako *prvý socioterapeut* v praxi už v roku 1985. Tento špeciálny pojem sa nemohol uplatniť v totalitnom režime, lebo komunistická strana nepripúšťala sociálne, resp. vzťahové problémy. Podobné pojmy sa nenachádzali v žiadnej odbornej ani beletristickej publikácii, ani v *Psychiatrickej encyklopédii* (Praha, 1983), ani v neskorších vydaniach odborných publikácií o *psychickom násilí*.

V bývalom Česko-Slovensku, na Slovensku, Morave a v Česku, boli pojmy *psychické násilie* a *vzťahová patológia* verejne tabuizované až do r. 2000, resp. *na verejnosti, a v právnom systéme oboch štátov sú neznáme dodnes*.

EURELATIO, HARMONICKÝ VZŤAH, ZDRAVÝ SOCIÁLNY VZŤAH

je významovým opakom *relatio pathologica*. Grécko-latinský názov *eurelatio*; gr. predpona *eu-* znamená vyrovnaný, dobrý; *relatio* lat. je medziľudský vzťah; femininum, množné číslo *eurelationes*. Anglický tvar je *eurelatio*, mn. č. *eurelations*. *Eurelatio ako zdravý sociálny vzťah* definujeme: *Vzťah plný porozumenia a obojstrannej dynamickej a ústretovej spolupráce*.

Vrcholný, najvyšší spôsob eurelatio je stav úplného odovzdávania sa, resp. láska., lat. caritas. Žiaľ, sociológovia, lekári, politici, teológovia, psychológovia, a iní „-ológovia“, sa k základnej, ani k vrcholnej definícii *eurelatio* ešte vždy „neprekopali“, – preto naprávame túto absenciu touto našou trúfalou publikáciou ako súhrnným medzikrokom doterajšej cesty. Z nášho medzikroku jasne vyplynie (pre pozorného a mysliaceho čitateľa zaiste), že *eurelatio* by mala byť *všeobecná norma*, a *caritas* by mal byť *uzorový vzťah* ako všeobecný ľudský vzor.

Základná téza najvyššej formy vzťahu: *Človek je schopný najvyššieho vzťahu obojstranného odovzdávania sa*. Každý má niečo dobré čo vie odovzdať a keď to chce odovzdať, to je CARITAS.

EURELATIO BASALIS – základný stupeň medziľudských vzťahov ako cieľ našich snáh je archaicky predurčený slovami „*Miluj blížneho svojho ako seba samého*“ (*Starý Zákon, Kniha Leviticus, kap.19, verš 18.; Nový Zákon, Evanjelium podľa Marka, kap. 12, verš 31.*)

Základné medziľudské vzťahy máme definované od čias najstarších – vo výrokoch zakladateľa zákonnosti troch najrozšírenejších vierovyznaní (*Mojžiš pred 3600 rokmi*) a vo výrokoch zakladateľa kresťanstva (*Ježiš Kristus Nazaretský – ďalej len jeho grécky monogram IC XP, pred 2000 rokmi*).

Základný stupeň eurelatio basalis je sociologický cieľ ozdravenia ľudstva ako sociálnej entity. Ľudstvo si zaslúži šancu na vzdelanie a ozdravenie.

EURELATIO SUPREMA – prejav vrcholného medziľudského vzťahu, *Caritas* s veľkým písmenom podobne ako *Láska* s veľkým L, nám definoval *IC XP: Eurelatio suprema je keď „... (jeden) položí svoj život za svojho priateľa.“* (porovnaj *NZ, Evanj. podľa Jána, 15,19.*)

NAŠOU SNAHOU je celoplošné budovanie „iba“ základného ľudského vzťahu, *eurelatio basalis*; podrobnosti uvedieme v nasledujúcich krokoch – nie je to žiadna

teológia, na teologické citáty sa odvolávame z dôvodu nedostatku dokonalých „iných filozofických“ definícií. Poukážeme viac na *tvrdé reflexie slovenskej (svetovej) reality*, čo je podstata *kritickej sociálnej antropológie* – ukázať *obludný rozpor medzi politikou, ideológiou a realitou*. Začal s tým už nositeľ Nobelovej ceny Konrád Lorenz, my len pokračujeme nadviažuc tam kde on skončil. Zatiaľ uvedieme našich budúcich priekopníkov aspoň do základného antropológického náhľadu, poňatia **staronovej sociálnej politiky**:

BLÍŽNY – ako prvá vzťahová otázka bazálneho ľudského vzťahu je archaická. Na otázku „Kto je môj blížny?“ (NZ, *Evanjelium podľa Lukáša, 10,29.*) odpovedajú zhodne všetky najstaršie náboženstvá a ideológie, uveďme najbližšie známe tzv. biblické, severoafrické, blízkovýchodné, európske a západoázijské zdroje *uzorov humánnych vzťahov*.

Biblia sa pojmom „blížny“ zaoberá najmenej 46 krát, nerátajúc synonymá.

Buddha vyhlásil za blízne každé živé „tvorstvo“ rastlinami počnúc, (*keby mal mikroskop tak aj mikroorganizmy*) až po ľudí (*pozri „Sansára“*).

Lao´Ce (*čítaj lao“s“*) to povedal inak, a ešte hlbšie – majster Laos ešte aj kameňu určil jeho hexagramovú „osobnosť“ (*I´Ťing, „Mesačná studňa“*) ako živej súčasti Kozmu.

Podobne by sme našli „blížneho“ v *ľadovom medvedovi* keby sme žili na *Severnom ľadovom oceáne v iglú* a museli by sme medveďa *prosiť o odpustenie* ešte pred ulovením z jediného prípustného dôvodu, že už inú možnosť nemáme.

NÁŠ PROTOTYP BLÍŽNEHO – vezmime prvú definíciu Mojžišovu (SZ, *Leviticus 19,18.*), a po zohľadnení Mojžišovho vyjadrenia si odpoveď zjednodušíme (*zredukujeme*) napr. z nášho hľadiska *antropológického, právneho a sociologického* a dostaneme *neredukovateľnú definíciu blížneho*: **BLÍŽNY** je každý s kým *vstupujeme do vzťahu*.

Mali by sme rešpektovať *ľudské práva každého komu vstupujeme do vedomia*.

Považujme túto definíciu blížneho (*s odkazom aj na biblické vyjadrenia*) za bazálny atribút toho čo sme nazvali *novou definíciou eurelatio basalis*. Naša definícia spĺňa komplexné atribúty všetkého čo kedy ľudstvo počulo, alebo napísalo o *ľudských vzťahoch*, je konkordantná s Bibliou a s učeníami (*podľa poradia vzniku*) *taoizmu, hinduizmu, judaizmu, konfucianizmu, buddhizmu, kresťanstva, a umierneného islamu*. Zdá sa, že voľnotrhové, voľné hospodárske vzťahy ako prejav kapitalizmu, z toho logicky vypadli. Podobne aj komunistické ideály sú mimo.

Poznámka pre filozofov začiatočníkov: Ak by sme uviedli *ideológiu komunizmu*, mali by sme na mysli učenie *V. I. Lenina* a jeho predchodcov *utopistov*. *Ideológia komunizmu odmieta živočíšny prirodzený výber*. Komunistickí ideológovia sa však zabudli opýtať čo je *duchovný rozvoj*, resp. *nestihli sa konfrontovať so sociálnymi vzormi nižších živočíchov*. My sme konfrontovali *praktický sociálny model komunizmu* a našli sme *zhody so sociálnym modelom termitov*. Preto my *odmietame model komunizmu*. Komunisti praktizovali „*sociálny program termitov*“ a to *definitívnym zaradením jednotlivca do konkrétnej „triedy“ v spoločnosti (ako termity)*, napr. do „*preferovanej triedy robotníkov*“, menej dôležitých „*úradníkov*“, a do *privilegovanej triedy „kráľovských politikov“*. Prechod z triedy do triedy bol všeobecne blokovaný. Výnimku tvorili „*vybraní robotníci*“ povýšení za „*politických kráľov*“. V komunistických spoločenstvách je nemožný *slobodný duchovný vývoj jednotlivca*, je blokovaný; *nemožná je individuálna sloboda rozhodovania ako nežiaduci sociálny pohyb*.

Sociologický mechanizmus kapitalizmu je postavený na darvinovskom prirodzenom výbere. Predpokladá predátorský spôsob jednania, preto odmietame model kapitalizmu ako nehumánnu ideológiu moci silnejšieho agresora.

Neredukovateľné dobro človeka pre Človeka: Posunuli sme sociálne ciele nad ciele kapitalizmu a nad ciele komunizmu (pozri filozofiu: „vývoj po špirále“, HEGEL: „negácia – negácie“). Podstatu právnej, psychologickkej, sociologickej i antropologickej normy ako definíciu *eurelatio basalis*, *eurelatio suprema*, považujeme za dokonanú, konečnú, neredukovateľnú, a nedoplniteľnú. Je zredukovaná – viac sa redukovať nedá. Je úplná – vystihuje podstatu medziľudských vzťahov ktoré nemajú byť neľudské, ani nijako inak nemajú byť zlé. Netreba ju dopĺňať – doplnením môže stratiť podstatu, mohla by viesť k deformovaným modelom „prirodzeného výberu“ ako to presadzujú praktiky všetkých „konzervatívnych“ a „liberálnych“ politických strán postavených na „slobodnom voľnom trhu“. Neváhame doplniť, synonymá „voľného“ trhu sú: „bezohľadný“, „kanibalský“, alebo jednoducho neľudský.

Pre našich kritikov uvedieme odpovede na ich pripomienky k našej norme:

HUMANISTICKÁ SOCIÁLNA NORMA – ak rátame najstaršie písomné záznamy, musíme uznať archaický vek našej myšlienky. Uznávame, že naša **ново** definovaná humanistická sociálna norma bola a je priebežne nalievaná do ľudského vedomia už najmenej 3600 rokov v každom jazyku, hoci s nepatrnými jazykovými rozdielmi, ale so zachovanou podstatou, no *napriek tomu nie je vnútorne ani zákonodarne prijatá do žiadneho občianskeho, ani sociálneho systému!*

My ju budeme ukladať do nášho slovenského legislatívneho systému ako absolútne prví na svete. Podľa tradícií vieme, že idea humanizmu, resp. *sociálna norma humanizmu* je oveľa staršia (napr.: *Kung Fu 'C*, *egyptská „Cesta do večnosti“*, *Cham-Ur-Api stéla v Louvri*, ... a iní) než si bežní politici dokážu predstaviť.

Zatiaľ čo *archaickým motívom* pre *eurelatio* je „večnosť“, resp. zadováženie si *večnosti* ako veci, resp. *zaistenie si pokoja* vo večnosti; naše dôvody pre *eurelatio* sú sociologicko-antropologické: *Snažíme sa uznať človeka za Človeka, za niečo viac ako darvinovský druh*. Cieľom je, aby sa človek nesprával ako konzument človeka, resp. aby človek nebol predátorom človeka (*predátor svojho druhu*). Ak niekto zbohatne zničením iného podniku, je *predátorom svojho druhu, kanibalom* – a týmto by sa človek nemal stávať.

Kým človek *zvíera sa správa agresívne a sústavne presadzuje politiku silnejšieho*, zatiaľ ešte *stále je iba kanibalom...* spôsobuje utrpenie druhému, parazituje na duševnom utrpení.

Trvalo dve miléniá, rátajúc od posledného Zjavenia Vzťahu ako eurelatio (IC XP), kým sme spoznali – prostredníctvom vzťahovej patológie a vďaka slovám Zjavenia IC XP – čo nie je zdravý vzťah, resp. čo je relatio pathologica.

Podľa etológov 1. polovice 20. storočia môžeme konštatovať: *Vzťah ktorý nie je ľudský, taký vzťah je neľudský*. Medzi nami ľuďmi taký vzťah nazývame *patologický*, nemá miesto v medziľudských vzťahoch. Cez definíciu *patologického vzťahu – relatio pathologica* – sa dostávame o stupienok vyššie k pochopeniu toho, čo je *eurelatio basalis*, resp. čo *máme chcieť dosiahnuť* v každom medziľudskom vzťahu, čo tým myslel IC XP keď vyslovil požiadavku „*Miluj blížneho svojho ako seba samého.*“ (NZ, *Evanjelium podľa Marka, 12,31.*)

Naša 2. konferencia 12. novembra 2014 bola pokračovaním úsilia za *sociálnu normu humanizmu*, resp. za *zdravé medziľudské vzťahy* – aby *eurelatio basalis* fungovala v každodennej realite, v pozemskom ľudstve.

Takto definovanú politiku, ako *snahu o bazálne medziľudské vzťahy*, sme začali my a verejne sme ju zahájili už *pred parlamentnými voľbami 2012*. Nárokuje si rešpekt a uznanie nášho prvenstva.

PAMÄTAJME – ako každá choroba, tak aj *patologický vzťah má najmenej jednu príčinu*. Ide o vzťah *najmenej medzi dvomi osobami*. Hľadáme a *identifikujeme príčinu*.

Obvyklou príčinou *patologického vzťahu* je *sociálne deformovaná osobnosť*, resp. *zle vychovaný*, alebo *psychicky poškodený človek* ktorý nejakým spôsobom (*obvykle psychicky*) týra inú osobu, často viac osôb. To je absolútna väčšina vzťahov medzi ľuďmi – jeden je predátor, kanibal, a ostatní sú obeťami, korisťou, vykorisťovaní (*mnohí podriadení sú obvykle obeťami, často nevedome*).

Týrané osoby (obete) nedokážu zo vzťahu „vycúvať“, preto *patologický vzťah najmenej dvoch osôb trvá*, hoci je zlý, chorobný.

Tyran sám sa nikdy nevzdá, resp. nevycúva zo vzťahu, nie dobrovoľne, on nikdy *neuvoľní týranú osobu*. Niekedy ani pod hrozbou zákonnej moci. Tyran sa snaží vždy dosiahnuť svoj tyranský cieľ: Duševne konzumovať, deprimovať, deptať, zatlačiť alebo vytlačiť zo zamestnania, vidieť osobu „zlomenú“, „zavrieť osobu“ na psychiatrické oddelenie ak sa nepodarí do väzenia...

Pre poškodenú obeť je nemožné zistiť čo je príčinou zlého vzťahu, a čo je príčinou poškodenia utýranej duše, hoci častokrát sama si povie že ktosi mu (jej) ublížil a psychicky ho (ju) týra.

Diagnóza socioterapeuta začína *od identifikácie začiatku a doby trvania*, resp. definícia *prvotných príznakov* chorého vzťahu. Po presnom odhalení „dňa“ *kalendárneho termínu* je obvykle odhalená nielen *doba trvania*, ale aj *príčina zlého vzťahu* (býva ukrytá *v histórii vzťahu*)

Následná terapia obvykle spočíva *v behaviorálnom psychologickom pôsobení* na poškodenú osobu, aby sa týraná osoba dokázala *vymaniť sa z pazúrov kanibala*, z *patologického vzťahu* – najprv *vnútorným odhodlaním*.

Následne je potrebná *definícia cesty k uzdraveniu*, obvykle jedinej možnej, aby sa obnovilo duševné, aj telesné zdravie.

Defektné právne normy a bezprávny stav štátu neumožňujú radikálne právne riešenia sociálnej patológie vo vzťahoch, aj keď jednoduché je všetko čo poznáme. Museli by to poznať aj „*kanibali v talároch*“ ktorí sa skrývajú za „*šatku na očiach rímskej bohyně Justície*“. Museli by to poznať zákonodarcovia, a všetci používatelia zákonnej moci.

Okrem toho by mala existovať *vôľa, morálna úroveň a etiketa spoločnosti* aby bolo možné odhaľovať sociálno-právne nedostatky, a naprávať ich. Presne o to sa snažíme v našom pôsobení, a s podporou širokej občianskej pospolitosti aj v politike.

Pojem *vzťahová patológia* sa prirodzene objavuje aj v našich blogoch od r. 2002: *Kapsikon; MAXIM, GX; DOCTOROW, Axon; CONTRAMOB; ... v prednáškach pani poslankyne Ritomskej* od r. 2009, a od r. 2012 priebežne na pôde parlamentu; v *Zborníku 2013, Editoriál, Resumé, prednáška v Zborníku 2013 na stranách 7 až 13; konkrétne str. 10 vpravo dole posledné 4 riadky „vzťahová patológia“*.

II. *Nové definície*

VZŤAHOVÁ PASCA, RELATIO FRAUDIS – taktiež *vzťah ako pasca*, *podvodný vzťah* – je *hlavným atribútom psychického násillia* (nielen na pracoviskách) *všade tam, kde zákonné prostriedky nedokážu uvedený patologický*

*vzťah podchytiť a nevedia ho riešiť. Poznámka: Pasca je predátorom navodený vzťah založený na podvode; lat. *fraus, fraudis* = klamný, podvodnícky.*

V našom Zborníku 2014 uvádzame náš nový socioterapeutický pojem **RELATIO FRAUDIS** ako prvý v histórii vedy o človeku, konkrétne o psychickom násilí.

Oficiálne sme ho prezentovali už v názve 2. medzinárodnej konferencie v *Pozvánkach*, a tiež naň upozorňujeme v *Editoriáli Zborníka 2014*.

DVA KĹÚČE RELATIO FRAUDIS

Pascou rozumieme podvodnícky vzťah, klamlivý vzťah z hľadiska poškodenej obeť. Obeť nedokáže psychokanibalovi uniknúť z pasce, z patologického vzťahu, lebo pasca je stavaná tak aby pevne zadržala obeť, alebo dokonca aby zničila obeť:

1. Vonkajší kľúč pasce:

Obeť je obkľúčená mimo svojich vzťahov aj okolitými **sociálno-právnymi patologickými vzťahmi**; obeť sa nachádza **v bezprávnom režime štátu**. Zákony štátu sú jedna strana mince, ale uplatnenie zákonov je realita, druhá strana mince, režim ktorý jasnou rečou odmieta obeť. Režim je bezprávný, kanibalský.

2. Vnútorň kľúč pasce:

Obeť už má **vnútorné osobnostné a somatické poškodenia** ako následky psychických útokov zo strany tyrana; **nerozozná pascu** ako **nezlepšiteľný stav**, ako **definitívne zlý charakter vzťahu**, ako niečo čo sa **nedá vylepšiť**. Obeť nevie že musí **ujasť za každú cenu**, lebo **niet zákona**, ani **spravodlivosti** ktorá by stála na strane obeť.

_____ *autorstvo pojmov a definícií* _____

V našich **Zborníkoch 2013 a 2014** uvedené **socioterapeutické pojmy** sú autorsky chránené: © Ondrej URBAN.

Pojmy boli priebežne uvádzané do života vied, **nárokuje si a žiadame užívateľov našich teórií uvádzať mená, a nielen pri citáciách, ale vždy keď sa spomenie niektorý z našich pojmov, alebo naša definícia.**

_____ *texty hostí a diskutérov* _____

Redakcia zborníka 2014 využila svoje **právo na stylistickú, nie však obsahovú, úpravu textov diskutérov**, bez zmeny obsahu. Príspevok pani doc. Morovicsovej je originál bez zmien. Príspevok p. dr. Beňa má doplnenú použitú literatúru. Zmysel textov našich hostí sme zachovali nezmenený, autentický. Texty diskutérov sú vzory s akými **socio-diagnostickými** problémami sa môžu stretávať najmä naši následníci **socioterapeuti**.

_____ *Zborník 2014 neprešiel jazykovou úpravou.* _____

Prajeme vám ľahkosť a úspešnosť v používaní našej novej terminológie, a nezabudnite, **socioterapia má cieľ bazálne slušné vzťahy v spoločenstve**. Je našou vecou slušná budúcnosť, zdravá a pravdivá politika, všeobecná úcta medzi ľuďmi navzájom. **Vopred Vám ďakujeme za vecné, odborné a iné pripomienky**, môžete nám ich posielat' na naše **e-mailové adresy**, nájdete ich na prvej strane nášho zborníka (**pri našich fotografiách**).

REKAPITULÁCIA

Mária RITOMSKÁ, Ondrej URBAN, Emília UHLÁRIKOVÁ

Pre našich nových stúpecov mi dovoľte, aby som sa predstavila. Som poslankyňa NR SR, matka štyroch dospelých detí, mám doktorát z práva a moje meno je Mária Ritomská („*ritomská*“ ako *švajčiarska oblasť a jazero Ritomsk*).

Vstúpila som do politiky priamo z praxe až v roku 2012 – hneď do kresla poslanca NR SR. *Mojím občianskym cieľom bolo a je vytvoriť v našom štáte štábnu kultúru na úrovni človeka s veľkým Č – „boj“ proti utajenému násiliu na pracoviskách.*

Vážené dámy, vážení páni – vítam vás v Košiciach na *2. medzinárodnej konferencii o násilí na pracoviskách*. Ďakujeme vedeniu Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach za poskytnutý priestor v ktorom sa práve schádzame. Budeme hovoriť *o utajovaných vzťahových pasciach v pracovnoprávných vzťahoch na pracoviskách*, ako to je v názve našej *2. medzinárodnej konferencie*.

Srdečne vítam našich zahraničných účastníkov, pani Anku Kampku z Nemecka, z mesta Sörngenloch. Pani Kampka je občianska aktivistka a venuje sa organizovaniu boja proti mobbingu v Nemecku od r. 1996. Srdečne vítam pána Manfreda Hozu, spolkového ministerského radcu z Rakúska, z Viedne. Pán Hoza inicioval antimobbingový zákon v rakúskom parlamente, prispieva pravidelne k medzinárodnej výmene skúseností. Vítam našich slovenských hostí, prispievateľov svojimi odbornými skúsenosťami, pani docentku Evu Morovicsovú z Bratislavy, ďalej vítam občianskych aktivistov a vás všetkých prítomných. Ďakujem vám všetkým za ochotu, že chcete rozšíriť rady odvážnych občanov a chcete prispieť k budovaniu dôstojnejšieho ľudského zajtrajška.

Dovoľte mi, aby som najprv hodnotila obdobie medzi 1. a touto 2. medzinárodnou konferenciou (12.11.2014). Prvú medzinárodnú konferenciu o mobbingu som organizovala priamo v parlamente, teda v NR SR, pred rokom, dňa 13. 11. 2013. Vtedy sme pozvali okrem iných aj predstaviteľov vlády a tiež poslancov parlamentu. Napriek tomu, že sme ich pozvali v predstihu a mali konferenciu takpovediac pod nosom – aj tak neprišli. Pozvali sme aj médiá, ale tie nedokážu rozlišovať podstatné od balastu, takže tiež neprišli. Konštatujeme, na súčasnej slovenskej *politickej a mediálnej scéne* nie je záujem o túto tému. Hoci v poslednej dobe vidíme niekoľkých politických plagiátorov ktorí začali zneužívať *antimobbingovú agendu*, ale zďaleka vidno, že téme nerozumejú, ide im o populistické sebazviditeľňovanie. Ani v médiách nenachádzame úprimnú snahu o pochopenie témy. Médiá uverejňujú skôr dezinformácie o mobbingu, a seriózne informácie nechávajú plávať nepovšimnuté. Z tohto pohľadu bola 1. konferencia len akýmsi zástrelom do slovenského politického bahna, lebo z oficiálnych miest nebolo počuť ani čľupnutie.

Z pohľadu všeobecného povedomia sme však zaznamenali úspech. Naša 1. konferencia nám priniesla obrovský nával korešpondencie od obetí mobbingu. Poškodení občania už vedia čo je mobbing, bossing, stalking, vedia čo je zlá firemná kultúra, ale žiaľ, z vlastnej skúsenosti vedia aj to, že Slovensko je bezprávny štát. *Všetky obete zlej firemnej kultúry sú na 100 % bez právnej ochrany*, nielen teoreticky – chýbajúcimi zákonmi, ale aj prakticky – neochotou súdov riešiť spory v prospech poškodených občanov, a tiež nevedomosťou či neochotou advokátov, lebo vraj nevedia – a my sa pýtame: Skutočne nevedia riešiť spory poškodených zamestnancov pomocou existujúcich zákonov?

Ku dnešnému dňu (12.11.2014) sa obrátilo na moju poslaneckú kanceláriu cca 400 občanov, z toho asi 340 prípadov odvážnych, ktorí nejakým spôsobom zahájili svoj súkromný boj proti mobbingu, buď s našou obhajobou, alebo s naším povzbudením.

V boji proti násiliu na pracoviskách sa angažujú spolupracovníci v Prípravnom výbore strany SPS, kde som predsedníčkou. Robíme všetko grátis. Výdavky spojené s obhajobou občanov hradím ako poslankyňa zo svojich peňazí zo svojho súkromného účtu.

Úspechom 1. konferencie je vzdelanosť občanov o vzťahoch. Zahájili sme spoločenský dialóg o mobbingu už v r 2003 ako blogové informácie a od r. 2009 sme organizovali malé semináre. *Dnes občania uvažujú objektívnejšie – začínajú chápať príčiny násilia vo vzťahoch na pracoviskách.* Píšu nám a skúmajú príčiny. Konštatujeme určité *prebudenie verejnosti*, začína si uvedomovať jedinú možnú cestu – pomenovať, zviditeľniť a pranierovať všetky prejavy násilia na pracoviskách.

Vstupom do politiky verejne odhaľujeme katastrofálnu situáciu v štábnej kultúre Slovenska ako štátu. Alfou a omegou štábnej kultúry je pekelná nekultúra. Peniaze sú alfou, a boj o moc sú omegou slovenského politického a štátotvorného tabu! Áno – je to kanibalské tabu! Žijeme v štáte kde je „*otvorenosť*“, „*transparentnosť*“ a „*úprimnosť*“ nahradená primitívnou kamuflážou ako „*americký plagát demokracie*“.

O príčinách hlbokého *rozkladu morálky a kultúry* budeme hovoriť v návrhoch a dôvodoch na novú legislatívu. My sa zameriavame nielen na pracovnoprávne riešenia, ale na celospoločenskú situáciu. Náš predpoklad možného riešenia je priamočiary:

Tam kde chýba morálka a etika, tam musí nastúpiť riešenie zákonom, tak ako to človek rieši už desaťtisíc rokov, len súčasná tzv. „demokracia“ zablokovala tvorbu účelných zákonov. *Náš parlament v priamom prenose odhaľuje sofistikovanú tvorbu zákonov pre privilegovaných.* To je neľudské.

Predpoklad jednoduchej legislatívnej úpravy v prospech zamestnancov bol tangovaný nemorálnosťou súčasných „pomazaných hláv“ ktoré sa chceli zhostiť našej agendy svojským „sebe prospešným“ spôsobom.

Minister PSVaR SR pán Mgr. Richter na podnet poslankyne Ritomskej vypísal v r. 2013 *štátnu zákazku na riešenie otázky mobbingu.* Žiaľ, zákazku nedal poslankyni Ritomskej – od ktorej vyšiel podnet, ale *tému odovzdal „odborníkom“ neodborníkom* (aby „slepí viedli slepých“) ktorí o téme nevedeli nič, konkrétne inštitútu pani docentky Porubänovej, a prácu zospinkovala pani Doc. JUDr. Andrea Olšovská, PhD. Skopírovala literatúru, niečo sa opýtala odo mňa ako od poslankyne, a rok opisovala internet, i rôzne, aj zastarané názory, nakoniec dostala odmenu 15 tisíc €. V jej literatúre niet zmienky o „*rozklade ľudstva*“, čím potvrdila nerozum a nepochopenie úlohy. *Napriek tomu prevzala odmenu, čo je vlastne predátorské uchmatnutie toho čo jej nepatrí.* Neprekvapila, len *potvrdila čo Richter chcel – že „netreba nič robiť“.*

To, že získala odmenu, to nám nevadí, nemali sme výhrady ani proti inštitútu ktorý túto vládnu zákazku dostal. Nevadilo nám to dovtedy, ako sme preštudovali výsledok ich práce, ich takzvaného „výskumu“ – je to *alibistická nič nehovoriaca práca, ktorá naviedla ministra sociálnych vecí k postoju, že vlastne „nemusí nič riešiť“!*

Vážení, *to je temný príklad ako presne vyzerá podstata štábnej kultúry Slovenska, ako vyzerá sociálny kanibalizmus v praxi.*

Na začiatku pani Ritomská písala pani Olšovskej povzbudzujúce e-mail, parafrázujeme obsah takého mailu: „*Dobrý deň, vážená pani doc. Olšovská, s potešením som dostala informáciu od pani riaditeľky PhDr. Silvie Porubänovej, že Inštitút pre výskum práce a rodiny má v pláne činnosti na rok 2013 aj tému Mobbing, bossing na pracovisku, ktorej ste riešiteľkou. Dovolím si informovať Vás, že mobbing, bossing je problematika, ktorej sa venujem. Budem veľmi rada, ak budeme spolupracovať na uvedenej téme, venujeme sa mobbingu dlhé roky a pána ministra Richtera sme inšpirovali k začatiu konania. S úctou, poslankyňa Ritomská“.*

Poslankyňa a docentka sa stretli v júni 2013 v parlamentnej kancelárii s tým, že docentka sa ozve a stretnú sa v lete 2013 aby dokončili „*spoločné dielo výskumnej úlohy o mobbingu*“. Pani Olšovská nikdy viac neprišla. Ich „*majlovanie*“ bolo síce tematické, ale bez konkrétností zo strany docentky. Docentka vo svojej „*práci*“ neuviedla nič zmysluplné, ale ani to, že ignorovala podnety od pani Ritomskej. Neuviedla ani to, že spolu o týchto veciach komunikovali, čo považujeme za neúctivé, ale zároveň aj šťastné, lebo pod takú prácu akú odovzdala pani Olšovská, by sa nepodpísal nikto z nás.

Pozvali sme p. Olšovskú na našu 1. medzinárodnú konferenciu 13. 11. 2013, mali sme v úmysle vypočúť si niektoré výsledky jej „*výskumu*“. Pred konferenciou už nebrala telefón, ani nereagovala na maily ktoré jej poslala pani poslankyňa Ritomská, až večer 12. 11. sa ospravedlnila že nepríde a zaželala veľa úspechov konferencii. Tak vyzerá spolupráca s predátormi, predstaviteľmi štátu a s ich „*vládnymi zákazkami*“. Vôbec netaja úplne iné záujmy.

Po skončení konferencie sme očakávali nejakú správu od pani Olšovskej. Ale bola to naša chyba. Nemali sme na kontakt Olšovskej vôbec reagovať, ale mali sme ihneď namietiť u ministra Richtera, aby štátnu úlohu pridelil poslankyni Ritomskej a to z titulu navrhutej témy ktorej sa venujeme odborne už dlhé roky, a máme zozbierané informácie aj z medzinárodného antimobbingového fóra. Pani poslankyňa dala vláde tému, skompletizovala pracovný tím, takže z tohto titulu mala úlohu dostať ona. Dôverčivosť a slušnosť poslankyne Ritomskej nepredpokladá nehoráznu drzosť akú sme videli pri zadaní štátnej „*zákazky*“ o mobbingu docentke Olšovskej. Medzi slušnými občanmi by sa to nemohlo stať.

Nikdy viac sme nedostali žiadnu správu od pani Olšovskej, hoci nám sľúbila jeden exemplár svojej správy. Čakali sme ju, *lebo sme mali v pláne vytvoriť podnet pre antimobbingový zákon*, to bol poslanecký cieľ JUDr. Márie Ritomskej. Pri pátraní na webe (február 2014) sme objavili na stránke *Inštitútu pre výskum práce a rodiny „vypracovanú“ úlohu doc. Olšovskej za ktorú štát zaplatil 16.000,- €*. „*Práca*“ docentky nepriniesla nič podnetné pre vládu. Čo priniesla táto výskumná úloha občanom? A vôbec, kto z občanov o nej vedel? Písali o nej médiá? Vznikol z nej nejaký podnet na nejaký zákon? Vznikla nejaká verejná diskusia? Odpoveď je: NIE! Tá práca nesplnila pôvodný, nami navrhovaný zámer. *Bolí to darované peniaze nekompetentnej osobe! Lúpež z daní občanov!*

Neviete o nej, lebo je to skrytá aktivita na zárobok. Cieľom Richtera a Olšovskej nebola nijaká úľava pre občanov. Richter si takto splatil nejaký dlh voči Olšovskej, a Olšovská musela čušať ako voš pod chrastou, lebo zarobila na niečom, o čom nič nevedela – a nevie zrejme ani dnes. Zachovala sa neeticky a nemorálne, ľudsky nenormálne, nemala úprimný záujem niečo vyriešiť, riešila iba naoko – išlo o podvod – typický príklad *frausnej vládnej úlohy*.

Nakoľko bola výskumná úloha „*hotová*“, hoci zle vypracovaná, poslali sme e-mail riaditeľovi odboru pracovnoprávných vzťahov na MPSVaR SR, pánovi JUDr. Tomanovi PhD. s otázkou, kedy bude stretnutie pracovnej skupiny na prípravu legislatívneho návrhu antimobbingového zákona. Pán riaditeľ nám neodpovedal(!), lebo ani on nemá záujem niečo vyriešiť pre občanov SR.

Obrátili sme sa písomne na pána ministra Richtera a žiadali sme vysvetlenie, kedy a ako sa bude vláda venovať antimobbingovému zákonu. *Pán minister odpovedal (!) že táto téma nie je v Programovom vyhlásení vlády SR !* Ale vraj ak bude vôľa, tak zavolajú pani poslankyňu Ritomskú do „*pracovnej skupiny na legislatívnu úpravu uvedeného zákona*“. Dodnes takú vôľu nemajú a ani nebudú mať. Majú iné starosti – o svoje miesta, o svoju moc, o svoje bočné kšefty. Bočným kšeftom rozumiem napríklad aj túto otázku, pýtam sa verejne: *Ak nebola vôľa riešiť túto úlohu, tak prečo minister daroval Olšovskej 16 tisíc € len tak, z peňazí našich daní? A za čo? Za diplom*

Mgr.? Lebo verejne sa vie, že pán Richter sa predtým honosil „komunistickým robotníckym diplomom“ (RSDr.), čo znamená „absolvent VUML“ (*totalitnej Večernej univerzity marxizmu a leninizmu*) ktorý vlastne ani nezískal, lebo *nemal maturitu!* Ako mohol získať titul „Mgr.“? „Zámenou titulu RSDr. za titul Mgr.“? Po nežnej revolúcii sa takéto čachre s titulmi bežne konali. Otázkou zostáva úloha pani Olšovskej v osobnom portfóliu ministra Richtera, presnejšie otázka: Prečo jej dal 16 tisíc eur z našich daní? *Idiotia socialis je presná diagnóza tých ktorí verejne kradnú z verejných prostriedkov.*

Vzhľadom ku kritike Programového vyhlásenia vlády SR, ktorú predniesla v parlamente poslankyňa Ritomská ešte pred schválením programu vlády v r. 2012, mohla byť táto téma už dávno vyriešená. Mohla byť v Programovom vyhlásení vlády, keby politici SMER-SD chceli riešiť problémy občanov SR.

Hromadia sa nám žiadosti občanov v ktorých opisujú *každodenný psychický teror na pracoviskách*. Ignorantstvo politikov je trestuhodné. Nefungujú súdy, ani úrady, ani verejnoprávne inštitúcie tretieho sektora ktoré by mohli aspoň čiastočne riešiť *bezprávnny stav* aký opisujú občania, v akom sa nachádzajú.

Podľa Ligy amerických psychológov je tyrania bežnou a žiaľ aj akceptovanou súčasťou pracovného procesu – ako inak, veď ide o *voľnotrhové*, teda kanibalské usporiadanie ekonomiky. Americkí a európski odborníci, spoločnosti, zamestnanci, aj legislatívne orgány a politickí predstavitelia vyspelých západných krajín si začali uvedomovať potrebu zásadnej zmeny. Ide o peniaze vynakladané na zdravie, na zamestnanosť, na tvorbu harmonickej existencie ľudí, ide o produktivitu ľudskej práce a celej spoločnosti. Uvedomili si to nie cez potrebu humannejšieho života človeka, ale cez potrebu ekonomizácie riadenia spoločnosti. Žiaľ – na Slovensku si neuvedomujú ani to. Výskum fenoménu násilia na pracoviskách je stále novou oblasťou, na Slovensku robíme takýto výskum iba my, síce na kolene, ale robíme, a máme už jasno v mnohých právnych, sociálnych, psychologických a medicínskych otázkach prečo treba násilie na pracoviskách zastaviť. Vieme argumentovať aj odpoveďami humanizmu, ale aj ekonomickými odpoveďami, tiež filozofickými a politickými, aj právnymi odpoveďami.

Najďalej v riešení týchto otázok pokročili v Škandinávii, Británii, Kanade a v Austrálii. To nie je náhoda. Schválili zákony *na ochranu psychického blaha pracujúcich*. Kým v uplynulých desaťročiach stáli v pozornosti európskych politikov, otázky ľudského práva, odborárske práva, otázky rovnosti šancí, rovnosti pohlaví, rasovej a etnickej, či vekovej príslušnosti vo vzťahu k zamestnaniu, dnes sa žiada *presunúť pozornosť k otázkam súvisiacim s psychickou a pracovnou harmonizáciou pracovísk*. My sa angažujeme v tejto agende už desaťročia. Naše skúsenosti sa uplatňujú najmä v rýchlejšej, exaktnej a presnej diagnostike sociálneho stavu vzťahov na pracoviskách. Slovensko je z právneho hľadiska doslova zahltené v otázkach rovnoprávnosti nielen v prístupe k zamestnaniu, ale aj rodovej rovnosti, či stratégii ľudských práv, či chudoby obyvateľstva, alebo v obľúbenej téme posledných 25 rokov: týrané ženy, týraní muži, týrané deti, starí ľudia, alebo ochrana nenarodeného života.

Otázky rovnoprávnosti sú natoľko rozdrobené, tak intenzívne medializované, že priestor na všeobecnú ochranu psychického zdravia úplne zanikol.

Musíš sa narodiť aby si bol otrokom. Kapitalisticko-komunistický systém zaradenia človeka do určitej kategórie (*podľa peňazí a moci ktorými disponuje*) je diabolský výsmech do tváre trpiacich občanov. Uvedený „sociálny systém“ je hybridnou štruktúrou medzi „kapitálovo-darvinovským prirodzeným výberom“ a „termiticko-komunistickým zaradením“ v štýle termitov – „kam sa narodíš tam budeš navždy“. V tomto sociálne-patologickom hybridnom systéme sú zdedené všetky

najhoršie sociálne atribúty. My ich vyriešime, ale potrebujeme ústavnú väčšinu v parlamente!

Nikto nerieši neredukovateľné práva ľudí na pokoj v práci, v rodine, v škole, v štáte! Prenasleduje vás sociálny kurátor keď sa vaši rodičia rozvádajú, prenasleduje vás zamestnávateľ, exekútor, sudca, štát cez svoje úrady, a nakoniec ešte aj policajt, alebo správca ubytovne bezdomovcov, ... *system prenasledovania je dokonalý*, začína sledovaním vášho rozhovoru, telefonátu, mailu ...

Slovensko je skorumpované, zaostalé a zdeformované režimom aj zákonmi. Viac prenasleduje slušných ľudí ako zločincov! Zločinca súd prepustí na slobodu za „procesnú chybu“ policajta či sudcu, ale slušného a pracovitého zamestnanca môže vyhodiť z práce ktokoľvek, akokoľvek, kedykoľvek – aj s procesnými chybami! Slovensko je choré.

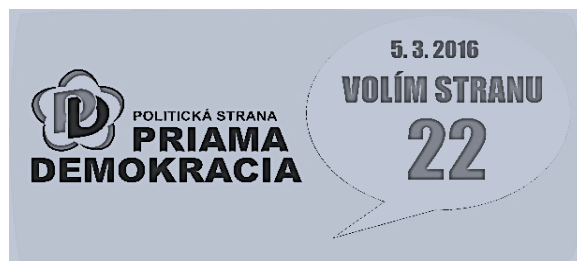
Kľúčom k riešeniu chorého Slovenska je ústavný zákon o zodpovednosti, zákon proti zlým vzťahom na pracoviskách a na ochranu duševného zdravia. Preto **budeme potrebovať ústavnú väčšinu v parlamente!**

Naše prieskumy o pracovných podmienkach a následkoch štatisticky významne upozorňujú na **zvýšený výskyt zdravotných problémov** pri práci v prostredí so zlými pracovnými vzťahmi.

Žiaľ, zatiaľ sme nezískali podporu v našom úsilí ani u prezidenta SR, ani u vlády SR, ani v justícii, ani na prokuratúre, ani na polícii, ale ani v treťom sektore. Toľko o našom úsilí na Slovensku v predchádzajúcom období, v úvode tejto konferencie.

Veríme občanom a očakávame ich podporu v budúcich Voľbách 2016.

V ďalšej vlastnej časti konferencie vás budeme informovať o našich praktických skúsenostiach v boji za práva občanov v parlamente, vo vláde, na prokuratúrach a na súdoch SR.

Volíme stranu Priama demokracia – Kandidátka listina č. 22

- JUDr. Mária Ritomská – kandidátka č. 1
PaedDr. Emília Uhláriková – kandidátka č. 5
MUDr. Ondrej Urban – kandidát č. 8
JUDr. Gabriela Závacká – kandidátka č. 12

VZŤAHOVÉ PASCE v Slovenskej republike

Mária RITOMSKÁ, Ondrej URBAN, Emília UHLÁRIKOVÁ

Súhrn:

Hodnotili sme 400 prípadov občianskych sťažností, kde nás požiadali o priamu pomoc, alebo radu. Evidovali sme spoločné znaky vzťahových, sociálnych, právnych, telesných a psychických poškodení zdravia. Podľa reálneho stavu evidovaného v malom vybranom súbore štyristo poškodených občanov SR, sme vyjadrili odborné zovšeobecnenia o stave spoločnosti (v NR SR už v r. 2012, podobne aj v Zborníku 2013), a sústavne ich dopĺňame, exaktne klasifikujeme a definujeme.

Vzťahovú pascu môžeme umelo rozdeliť na dve časti: I. Vonkajšiu schránku (obklopuje poškodeného občana); a II. Vnútorňú blokádu duševného pohybu v poškodenej osobe. Každá časť pasce sa ošetruje inak a upozorňujeme, orientácia vo vzťahovej pasci nie je jednoduchá, hranice vonkajšieho a vnútorného sa stierajú samotnými medziľudskými vzťahmi. Už dnes evidujeme rôzne pokusy „iniciatívnych občanov“ ktorí chcú zarábať na „koučingu“ zameranom proti mobbingu. Je a bude to zbytočná investícia dovtedy, kým nebudú zmenené zákony SR (vonkajšia schránka), presnejšie, politický režim, resp. právne vzťahy v štáte.

Náš sociálno-právny model vychádza z poznatku všetci sme „len ľudia“, a z našej definície človeka: Anatomia (štruktúra) pamäťového obrazu psychiky (vedomie svojej osobnosti, psychiky, duše) je u každého človeka približne rovnaká, a medziľudské vzťahy sú určované funkciami psychiky (pohybom v duši, nie logikou), pričom mentálny pohyb (myslenie, vlastný obraz je súčasťou myslenia) je vlastnými duševnými pohybmi odsúvaný do reflektujúcej (iba vnímanie) podriadenej úlohy.

Analogické a dávno známe je všeobecné konštatovanie rovnakosti anatomie každého ľudského tela. Štúdiom chorôb začína patofyziológiou – štúdiom chorých vzťahov medzi orgánmi, a tiež patologickou anatomiou – štúdiom chorých orgánov. Z hľadiska sociálnej patológie – náš štát Slovensko je chorý v celom rozsahu. Má choré orgány (štátna správa, rezorty, silové piliere), má choré vzťahy medzi orgánmi navzájom (vzťahy medzi ľuďmi, vrátane rodín), lebo z hľadiska štruktúry spoločnosti rodina je rovnako dôležitý orgán štátu ako ktorýkoľvek štátny úrad. Náš štát má choré vzťahy medzi orgánmi štátu a občanmi (bunkami), a taktiež má chorých občanov (bunky orgánov) ktorí zákonite vždy zomierajú, ale najprv ochorejú vinou chorého štátu, lebo štát podporuje sociopatov (nakazené bunky) najmä v legislatívnej činnosti, zdravotníctve, obchodnej a finančnej politike, v silových rezortoch prokuratúrou počnúc, cez justíciu a políciu, až po armádu.

Chorý štát, bezprávny štát, ako celok môže byť nazvaný Vzťahovou pascou.

I. CLAVIS EXTERNA – vonkajšia pasca a kľúč k pasci

Zo všetkého čo nás obklopuje evidujeme konkrétnosti ktoré blokujú dobré vzťahy a podľa nich si môžeme urobiť obraz o vonkajšej „kľietke“ **sociálnej pasce ktorú predstavuje štát**. Rodíme sa do pasce, a náš vonkajší kľúč, *clavis externa*, chce **definovať a neutralizovať vonkajšie časti „kľietky“**.

1. Mobbing v štátnych inštitúciách

Štátne inštitúcie sú presýtené mobbingom viac než súkromný sektor. V minulosti, a často aj dnes, keď chceme aby sa štátna inštitúcia začala zaoberať problémami bezprávia, dostávame odpovede: „Toto nám nikto nekáže..., nie je to v zákone...“ Štátni úradníci boli, a mnohí ešte stále sú zvyknutí na absolutizmus, „samovládu“. Nikto im nerozkáže, a mnohí z nich **nechcú byť ústretoví k občanovi**.

Štát neposkytuje žiadne páky aby donútil úradníka k ústretovosti voči občanovi. To sú administratívne príčiny prečo z roka na rok **zväčšuje sa intenzita a zvyšuje sa hustota výskytu duševného násillia na pracoviskách v SR, občan nemá žiadnu štátnu ochranu.**

Mimochodom sme zistili aj dosť tragikomický úkaz. Porovnávaním rôznych záhadných úkazov na pracoviskách sa potvrdil zvláštny bossing zo strany šéfa, a to hrozbou *vystahovania* či *prestahovania* kancelárie na iné miesto.

Príliš časté sťahovanie zamestnancov z miesta na miesto je dôkaz zlej firemnej kultúry. Je to móda, alebo zbraň mobbéroov? Zatiaľ sa ukazuje, že je to účinná psychologická zbraň mobbéroov. Je „módou“ aj v štátnych úradoch: Sťahujú nepohodlných úradníkov z kancelárie do kancelárie, z budovy do budovy, alebo spájajú kancelárie aby deprimovali postihnutých stiesneným pracovným priestorom. Takáto „náplň práce“ mnohým šéfom vyhovuje, **dobre sa „strácajú“ nepohodlné dokumenty**, potom netreba riešiť pálcivé podnety od občanov, a zároveň to slúži aj na **zastrašovanie podriadených**. Mobbér si vždy nájde dôvod prečo musí byť ten alebo onen prestahovaný, vytláčanie z pracoviska obvykle začína aktom prestahovania kancelárie.

2. Zbytočné inštitúcie – štátne, aj tretí sektor

Porovnaním výsledkov po oslovení inštitúcií z dôvodu porušenia práv občanov sme zistili otrasný fakt: Takmer všetky inštitúcie boli vytvorené „len na oko“, akože pre občana, ale *v skutočnosti sú štátne inštitúcie iba lukratívnym „teplým miestom“ pre vyvolené osoby, a inštitúcie v 3. sektore sú len iný spôsob (často nekalého) zisku.*

V skutočnosti takmer všetky inštitúcie – Verejným ochrancom práv počnúc, občianskymi združeniami zameranými na ochranu človeka končiac – majú spoločné negatívne vlastnosti:

- 2.1. *nemajú žiadne kompetencie;*
- 2.2. *nemajú žiadnu zodpovednosť;*
- 2.3. *nedokážu chrániť občana pred úradníckou temnou mašinériou;*
- 2.4. *neposkytujú kompetentné poradenstvo (obojstranne záväzné);*
- 2.5. *neprehľadné účtovníctvo;*
- 2.6. *zabezpečené príjmy aj pri nečinnosti zamestnancov;*

Poznámka: Ani raz *neposkytli úplnú právnu či poradenskú pomoc*, ani v jednom z prípadov ktoré poznáme *nezachránili občana pred prenasledovaním zo strany zamestnávateľa.*

3. Súdny sú proti sociálne slabým občanom

Jedinou záchranou by mohli byť súdy, ale chyba! Aby sa súdy stali skutočnou záchranou postihnutých občanov, museli by zmeniť od základu svoje morálne a etické postoje takmer všetci sudcovia. Vieme z praxe: **Slovenské súdy nestoja nikdy na strane poškodeného sociálne slabého zamestnanca.**

4. Sociopatia médií oslabuje silu pravdy

Médiá sú posadnuté niektorými politickými „menami“ a ich chronickými nezmyselnými témami. Stačí napríklad že p. Lipšic vyhlási že zajtra ráno oznámi nejakú „mediálnu bombu“, a médiá stepujú pred ním ako sliepky pred hnojiskom. Uverejnia akúkoľvek hlúposť, a vôbec neuvažujú o škodlivosti takejto politiky, len prilievajú oleja do smradľavého ohňa. Ba čo je horšie, aj **v médiách sa praktizuje mobbing.**

Ťažko nájdete rádio, či televíziu, kam by vás vzali do priameho éfiru s témou mobbing. Oni si vás chcú najprv „natočiť a zostrihať“, a vy už nemáte nijakú možnosť urobiť z toho slušnú reportáž proti mobbingu. Nakoniec je z toho bulvárny guláš. Takže médiá nie, lebo sa boja priamej vysielacej sily Pravdy.

5. „Človeče, zákony nepoznajú tvoje problémy !“

Tvoje problémy – *psychická tyrania v zamestnaní* – sú tabuizované a zákon ich nepozná!

Prečo je mobbing neľudský a prečo ho chceme odstrániť, ak je v úvodzovkách „účinným nástrojom vládnutia“ ?

Najprv si musíme uvedomiť **rozdiel medzi šikanou a mobbingom**. Sú to **dve rôzne násilia**, z ktorých **šikana je viditeľná**, dokázateľná a zákonom ošetrená tyrania, ale (*mobbing*) **psychické týranie je neviditeľné, utajené, ale o to „účinnnejšie“ a zákernejšie násilie**. (*Mobbing*) **psychická tyrania rozbíja štruktúru osobnosti napadnutého človeka**.

Šikana je definovaná otvorenými, deklarovateľnými formami prenasledovania. **Šikanér neváha verejne použiť zastrašovanie spáchaním trestného činu**, porušuje zákony a praktizuje akékoľvek zákonom definované trestné činy. **Šikanu otvorene organizuje vodca šikanér**, obvykle je známy a „stojí si“ za svojimi šikanérskymi podmienkami. „Verejne“ vyžaduje podriadenie sa týmto „jeho“ podmienkam. **Šikana je definovaná aj v Trestnom zákone**, je trestná.

Mobbing je charakteristický „**nepriznanou**“ **formou psychickej tyranie**. **Mobbér** sa obvykle skrýva za „nariadenia“ a „zákony“. **Mobbing** v žiadnom zákone nie je definovaný. **Mobbér manipuluje servilných a submisívnych zamestnancov**, a tí presadzujú „mobbérove zákony“. **Mobbér** svoj tyranský čin prenasledovania popiera a tají, alebo **ukrýva za nejaký „zákon“**, prípadne sa odvoláva na „plnenie povinností“, ale **nikdy neprizná svoj úmysel tyranie a vytlačenia zamestnanca zo zamestnania**.

Na Slovensku zatiaľ nemáme žiadny zákon proti psychickej tyranii, mobbingu. **Viditeľná zaostalosť našej legislatívy a právnej teórie, o praxi nehovoriac, je vizitkou nehanebnosti všetkých slovenských vlád v posledných 25 rokoch**.

Kauza: Príklad ako vyzerá zámena mobbingu za „šikanu“ v jednom liste: ... až dnes som sa dozvedela o Vašom združení, a pri čítaní príspevkov som zistila, že som obeť mobbingu. Už piaty rok som **denne „šikanovaná“** zo strany nadriadenej (v štátnej správe) a to takým spôsobom, že keď idem ráno do práce, nikdy neviem akú prácu budem vykonávať. Sústavne musím „celodenne vykonávať inú prácu“, nie takú ktorú mám v pracovnej náplni a pracovnej zmluve. **Keď som sa ozvala, dostala som porušenie pracovnej disciplíny a možnosť dať výpoveď**. Samozrejme, že potom svoju prácu zvládam len ako sa vraví z posledných síl. Mám hmotnú zodpovednosť za finančné prostriedky. Žiaľ v tejto dobe sa nedovoláte pravdy a **ostatné kolegyně sú na strane nadriadenej**, lebo inak by takú prácu museli vykonávať aj ony. No a naposledy došlo ku konfliktu **zo strany nadriadenej, povedala mi že všetci ma majú plné zuby**, samozrejme v prítomnosti ostatných kolegýň, a ešte mi povedala aj meno zamestnankyne ktorá sa vraj na mňa sťažuje. Pritom s tou zamestnankyňou ani neprichádzam do styku, lebo je domovníčka a kurička. **Kolegyně so mnou komunikujú len cez zuby**, ale pani nadriadená dosiahla svoje.

V tomto liste vidíme množstvo diagnostických oporných bodov ktoré svedčia o **zlej firemnej kultúre**, o **šéfke mobbérke**, ide o jasný prípad **mobbingu**: 1. ozvala sa, dostala porušenie pracovnej disciplíny a možnosť odísť dohodou; 2. submisívne kolegyně

tvoria suitu mobbérky; 3. osočenie že všetci jej majú plné zuby; 4. osočenie v prítomnosti submisívnych zamestnankýň aby to malo váhu a nebudaj nebolo negované; 5. osočenie opreté o skutočné meno submisívnej zamestnankyne ktorá však nemá s osočením nič spoločného, len strach, alebo ochotu páchať zlo spolu s mobbérkou; 6. usvedčenie z osočenia, osočenie je vždy vymyslené, alebo „inštalované“ umelo; 7. strach kolegýň komunikovať s obeťou mobbingu. Vidíme typické znaky mobbingu, v tomto prípade je ich rovno sedem aj v takomto krátkom liste.

Mobbéri porušujú zákony, majú však svoj *vlastný výklad zákona* a sú presvedčení, že oni môžu *vyvetľovať zákon ako im vyhovuje*. Je to znak *mobbérskeho myslenia*.

Kauza ako príklad je citát z iného listu: Išlo o aktivačné práce nezamestnaných... v r. 2012 som absolvoval kurz. Bol som pozvaný na pohovor dva týždne vopred, ale *dva dni pred pohovorom mi bol pohovor zrušený*. Potom som sa dočítal *obvinenia, že som ho ja odmietol...* Či by som uspel, alebo neuspel, to už nie je podstatné. Dôležité je že *niekto sa zahral na môj „osud“...* Následne som absolvoval pohovor v inej firme, a bola mi položená otázka *na konci pohovoru, či môžem nastúpiť ihneď*. Otázke som rozumel, len mi nebolo jasné ako som mohol nastúpiť ihneď keď som mal prejsť najprv lekárskou prehliadkou, lebo ... Možno sa mýlim, ale v zákone bolo uvedené, že na prácu so zobrazovacími jednotkami je potrebná lekárska prehliadka... zamestnávateľ ukončil pohovor s tým, že sa mi ozvú, a dostal som odmietavú odpoveď. *Potom som sa dočítal, že vraj moja angličtina bolo hrozná a nie veľmi dobrá, čo bola zjavná lož*. Na jednom z ďalších pohovorov na ktorý ma odoslal Úrad práce sa uskutočnilo školenie. *Tam som sa dopyčul, že vraj isto nepodpíšem pracovnú zmluvu. Nevieť od koho také informácie vyšli, ale ide o skutočné prenasledovanie, lebo stále niekto rozhoduje za mňa proti mne*. Ohradil som sa proti tomu, ale uzavrelo sa to s tým, že *vraj som nejakou „formou neprístupoval“ k tomuto školeniu*. V tomto roku som absolvoval kurz. Odoslal som aj niekoľko žiadostí na ktoré mi neprišla odpoveď...

V tomto prípade ide o **stalking**, čosi ako *exportovaný mobbing za hranice pôsobnosti mobbéra*. *Stalker bol mobbérom* a teraz prenasleduje bývalého mobbovaného zamestnanca, aj keď je už mimo pôvodného pracoviska. U poškodeného občana vidíme *vážne následky na psychike: Strach z neúspechu, neistotu v úsudku...* Poškodený občan sa mal *rázne postaviť proti krivému obvineniu ihneď* v prvom prípade, a mal sám *vytypovať osobu stojacu „za prenasledovaním“ – stalkera*. Človek s poškodenou psychikou sa už nedokáže brániť. *Sme presvedčení, že tieto prejavy zneistenia sú následok dlhodobého mobbingu, ktorý bol zakončený prepustením zo zamestnania*.

Poznámka pre právnikov: Tak ako vzniká celoeurópska sieť boja proti mobbingu, podobne treba rátať aj s odvetou mobbérovm. *Formujú sa skupiny zamestnávateľov ktorí sa snažia vypracovať také formy mobbingu, na ktoré by nestačil žiadny zákon*.

5.1. Zopakujme si základy ako sme o nich hovorili už na Konferencii 2013. Od prvej polovice 20. storočia je známy pojem *mobbing*. Zaviedol ho *viedenský profesor prírodovedec Konrád LORENZ*, narodil sa r. 1903, zomrel r. 1989, pracoval aj v Königsbergu. Dostal Nobelovu cenu r. 1973. Etologicky definoval *inštinktívne formy správania* a tiež aj *sociálne formy správania zvierat*, ktoré neskôr aplikoval na človeka a definoval *sociálne správanie človeka*.

5.1.1. Mobbingom nazývame všetky komunitné formy prenasledovania jedného člena spoločenstva. Prenasledovanie zaháji jeden člen komunity, obvykle vodca, následne vznikajú a pokračujú fyzické útoky zo strany ostatných členov komunity ktorí sa striedajú, a *vždy v aktuálnom čase útočí iba jeden*. Podstatou je

submisívne pridávanie sa na stranu *demonštratívne „silného jedinca“*, vodcu (*angl. boss*). Názov *mobbing* je v kultúrnej Európe všeobecne známy od druhej polovice 20. storočia. U nás na Slovensku je známy až v poslednom desaťročí, najmä vďaka poslankyni Ritomskej.

5.1.2. Prečo mobbing a nie iný pojem? Konkrétny patologický jav vo vzťahoch medzi zamestnancami sme nazvali pôvodným anglickým priebehovým tvarom slovesa „*to mobb*“ = „útok skupinovo“. Akceptácia pojmu *mobbing* v slovenskom jazyku je nevyhnutná pre hlboko špecifické, konkrétne, obsažné, špecifické sémantické pole slova *mobbing*, a tiež pre jeho stručnosť.

Poznatky o mobbingu sa nám podarilo rozšíriť a spopularizovať tak, aby nikto nepochyboval ani v parlamente, ani v školstve, ani v súdnictve, dokonca ani medzi zamestnancami bez maturity, skrátka nikto nech nespochybnuje fakty o mobbingu.

5.1.3. Definícia mobbingu v slovenčine – v slovenskom jazyku *adekvátne* definujeme *mobbing* asi takto: *Priebehový, trvajúci hromadný psychický útok viacerých osôb v určitej komunite (zamestnancov) podľa vzoru vodcu, alebo na pokyn jedného z členov komunity (zamestnanca) ktorý sa neprávom vyvýšil nad ostatných.* Našu definíciu považujeme za úplnú lebo aj jeden útok stačí na katastrofálne poškodenie obeť. *Mobbing nemá miesto v pracovnoprávných vzťahoch.* Vidíme rozdiel medzi *pomenovaním – mobbing*, a slovenskou *definíciou pomenovania*. V legislatíve by mal byť uvedený *pojem ako pomenovanie* spolu so slovenskou *definíciou*, aby každý právne spôsobilý občan pochopil význam svojich práv. (Ústava SR: Článok 14)

Preto navrhujeme prijať spoločensky ustálené pojmy odbornej terminológie psychológov a sociológov, teda *mobbing, staffing, bossing, stalking*. Odkazujeme na naše Zborníky 2013 a 2014.

5.2. OBĚŤ mobbingu – vo *zvieracej komunite* je to jeden člen jednodruhového spoločenstva zvierat (husi, paviány), spravidla počas mobbingu uhynie, prežitie obeť je výnimočné. Etologické pozorovania opakovane potvrdili *pravidelný výskyt mobbingu v jednodruhových spoločenstvách zvierat.*

5.2.1. OBĚŤ človek – *podobne aj ľudské obeť mobbingu* – obeť psychického prenasledovania, *trpí exogénnou, situačnou depresiou*. Pokles nálady, pokles motivácie – príčina je vonkajšia (exogénna) situácia. Jednotlivé otázky o *priebehu poškodenia zdravia* mobbovaného občana sme analyzovali v *Zborníku 2013* (str. 7 a nasl. *II. kaskáda príznakov*), je k dispozícii aj na webe, www.ritomska.eu.

5.3. MOBBÉR – *predátor alebo „človek“?* Mobbér „človek“ je („ne“?) vedomý sociopat – on sa iba tvári, predstiera že „nevie“. Ale mobbing je zhubný aj pre mobbéra. Aj keď skryto, neskoršími evidenciami prejavov chorôb, mobbing páchaný mobbérom predsa len poškodí aj mobbéra. Potreba žiť ľudsky ako človek je dôležitá nielen pre zamestnanca, ale aj pre zamestnávateľa *nečloveka (ultraotrokára)*. Neľudskosť sa podpisuje aj na zdraví *nečloveka mobbéra (ešte bude o tom reč)*.

5.3.1. Nečlovek MOBBÉR ako predátor a sociopat, je každý kto pácha *zvieracie vzťahové zlo*, lebo úmyselne znižuje svoju osobnosť na úroveň zverstva. Ak človek nie je zviera, nemá sa správať podľa vzoru zvierat, resp. *mal by sa vymaniť zo zvieracieho modelu správania.*

5.3.1.1. Mobbér je, a bude trpiaci. Jeho utrpenie sa prihlási neskôr a on ho chce utajiť, často až v dôchodku, a rozdiel je aj v tom, že jeho utrpenie je ním zavinené. Nie je zavinené zvonka, je spôsobené úmyselne a dobrovoľne, bez cudzieho pričinenia. *Predátorské vzťahové modely správania* doliehajú na *nervový a cievny systém sociopata*. Mobbér skôr či neskôr získava *ťažké zdravotné symptómy: insomniá* (nespavosť), *bulímia mentalis* (obžerstvo z poruchy myslenia), alebo naopak *anorexia mentalis* (chorobné chudnutie z poruchy myslenia), *anxietas* (stiesnenosť, strach), *deconcentratio* (nesústredenosť), *depressio* (pokles vôle, nálady), *demotivatio* (motio lat. = pohyb; va ! lat. rozkaz = „chod’ za niečím“; de- lat.

= negačná predpona; demotivácia = „strata dôvodu duševného pohybu“, „strata zmyslu“; návykové *toxikománie* (nadužívanie psychotropných látok); alebo *psychopatie* (duševné úchyľky od normálneho duševného života) od *depersonalizácie* (strata sebaurčenia – vnútorná, alebo vonkajšia – vo vzťahoch), až po *pederastiu* („sexuálna chuť“ na deti, zneužívanie detí), ktoré *sociopati* často praktizujú na uspokojenie svojho (rozbitého, neusporiadaného) *rozháraného ega*. *Mobbéri* obvykle končia svoju životnú púť ako *sociálne opustení* (zničené vzťahy, strata záujmu ostatných ľudí o nich samých), *sociálne odsúdení* (odmietnutím vzťahu so sociopatom), a nezriedka ukončia svoje utrpenie *suicídiom* (svojským ukončením vlastného fyzického života) toto uvádzame pre tých „silných“ *sociopatov*, ktorí si myslia že všetko môžu – aby si uvedomil svoju krehkosť a fyzickú konečnosť.

5.3.2. Nečlovek ako (ne)zástupca občanov – politik a poslanec – je obvykle diagnostikovateľný *sociálny idiot so sociálnou inteligenciou* (sociálny kvocient $SQ < 60$) *menšou ako delfín* (ak SQ delfína = 100). Je to diagnóza špecificky, exaktne definovaná, a merateľne, presne a opakovateľne stanovená. Priemerný sociálny kvocient Človeka by sa mal pohybovať nad 120. O *sociálnom kvociente (SQ)* budeme ešte publikovať.

5.3.2.1. Politik sociálny idiot „nevie?“ prečo bol zvolený, „nevie“, resp. „nechápe?“ lebo nechce, čo od neho čaká občan, a *zo sociálnej pseudonevedomosti sa správa sociopaticky*, predátorsky, egoisticky..., teda inak ako to očakáva spoločnosť ktorá si ho zvolila za svojho zástupcu.

5.3.2.1.1. Často sa prezentuje ako *sociopat upratovač*, hrá sa na čističa a zametá „*pod koberec zákonov*“ akúkoľvek „*svoju špinu*“, alebo „*uprace špinu po svojich kamarádenmanšaftoch*“.

5.3.2.1.2. Inokedy politik sa stáva *sociopatom odrážačom*, ktorý odmieta riešiť problémy voličov, a otázky občanov odráža neprimeraným a nekompetentným „*odpisovaním*“ resp. „*odpoveďou*“ proti ktorej „*niet odvolania*“. Obvykle odpovedá úplne mimo témy a na opakovanú žiadosť občana odpovie: Vaša opakovaná žiadosť sa zamietá, je neopodstatnená... Viditeľne chorý prístup politika k občanovi (odrazenie) nepotrebuje komentár.

5.3.2.1.3. Iný „dokonalý politik“ sociopat je *snorič*. Vyhrabáva „*spod koberca ten chl p*“ ktorý sa práve teraz, a len jemu, alebo len jeho kamarátom, práve hodí na tzv. zviditeľnenie pred občanmi, *len aby sa ukázal(i) pred kamerami ako* televízni maskoti. Faktom je, že *snorič nikdy nič nevyrieši*, len sa zviditeľňuje toľko, koľko mu dovoľia médiá, resp. koľko „*politických chl p*ov“ nájde pod „*politickým kobercom*“. Otázka: Ktorého zo sociopatov (*sociálnych idiotov*) zaujíma ťažký život občana? *Snoriči* sa správajú ako paviani samci: Strážia si konár obťažkaný ovocím, nedovolia nikomu aby si užil z toho ovocia, a vrieskajúc ukazujú na iné konáre že tam je to čo ľudia hľadajú... To sa týka aj firemných globalistov a bankárov.

5.3.2.2. Politickí „kresťania“ nepomôžu. Platí o nich vyššie uvedené, obvykle sú to sociálni idioti ako hociktorý iný politik v EÚ. *Sociálna idiocia* ($SQ < 60$) je sociálna diagnóza, žiaľ, je to aj *európska politická „norma“* ktorú podliezajú aj naši slovenskí kresťanskí politici. Kresťanskí politici chcú byť ako katolícky klérus – *budujú vlastnú hierarchiu*, kde je *demokracia zakázaná*, je *zakázané myslieť zdola nahor*. Niektorí voliči si naivne myslia, že *kresťan-politik by mal byť nositeľom „radostnej politickej zmeny“*, parafráza kresťanského evanjelia (*radostnej zvesti*).

Kauza: Spomeňte si na p. Čarnogurského, alebo p. Dzurindu – nikomu okrem seba nepomohli, všetci si pestovali iba *svoje chlieviky* a budovali iba *svoje smetiská*, ale ako „*matelkovia*“ sa pred médiami okázalo ohánali kapitalistickými „*reformami*“ ako sú napr. súkromné poisťovne, súkromné spoločnosti garantujúce „*všeobecný záujem*“, súkromné „*energie*“, súkromné „*prírodné zdroje*“, súkromné „*infraštruktúry*“, súkromné vlastníctvo „*pracovného*“ trhu... Žiaľ, slovenskému občanovi ublížili. Občan stratil istotu domova, stratil istotu práce, stratil istotu cenovej stability... Žiaľ, ešte

stále sa nájdu voliči ktorí si myslia že *evanjeliové požiadavky* sú garantované názvom politickej strany akože „*kresťanská*“.

Kresťanstvo v politike je len *sociálne-politicko-idiotský podvod* ! Potvrdzujeme vyššie uvedené: *Nielen náš parlament, ale aj vyššie úrady sú plné nenásytných sociálnych idiotov, česť výnimkám. Je tam plno smradu od samolúbnych vyhlásení a rétorických cvičení. Je tam plno bahna od lobistických presadzovaní účelných zákonov v prospech najbohatších. Keď pani poslankyňa Ritomská v parlamente navrhovala rozumné zákony v prospech slušných občanov, z každej strany dostala iba údery pod pás a podrazy. V takom parlamente sa ochrana občanov nedá presadiť – nijako.*

V našom slovenskom parlamente konštatujeme ***spúšť ľudského ducha, nedostatok súcitu, neochotu súhlasu s trpiacim občanom.*** Preto poslankyňa Ritomská odišla z hnutia OĽaNO. Sústavne, spolu s úzkym kruhom spolupracovníkov bojujeme v prospech trpiacich zamestnancov. *Píšeme interpelácie a poslankyňa chodí grátis právne zastupovať občanov na súdy. Svoj poslancecký plat míňa na právne zastupovania občanov, osvetu, Konferenciu 2013, aj túto Konferenciu 2014.*

5.3.2.2. *Parlamentní „kresťania“* - nepoznajú ani Kristove podmienky kedy sa môžu hlásiť ku Kristovi. Aké to je „kresťanstvo“? V parlamente občas ktosi pozýva na modlitby, často poslanec Jozef Mikloško (KDH). Všetci sú „*poctiví kresťania*“, to je akože „*devíza podľa vzoru USA*“, ale diablovo semä sa nezaprie. Miestnosť kde sa pravidelne akože modlia by mala byť vždy plná politikov čo sa hlásia k *evanjeliovým zákonom* (SDKU-DS, KDH, OĽANO, MOST-HID), ale nie je nikdy. Medzi modliacimi boli aj Jurínová a Vašečka z hnutia OĽaNO.

5.3.2.2.1. *Kauza parlamentnej „kresťanskej“ (ne)kultúry.* *Poslankyňa Ritomská hovorí:* Keď som vystúpila z hnutia OĽANO, Jurínová a Vašečka klamali do novín proti mne klamstvá, že vraj OĽANO nemá zriadený spoločný tím asistentov kam všetci platia zo svojich asistentských fondov len aby pravidelne predkladali tzv. „*zákony pre slovenských občanov*“. Pokračujúc klamú a pomáhajú *Matovičovi* v jeho samolúbnej politike. *Matovič* nechce byť predseda strany – odmieta zodpovednosť. Ale rád sedí na peniazoch a z politiky si spravil biznis. Hľa, „*poctiví kresťania*“ bez škrupúl a bez kúska hanby sa ukazujú v „*parlamentných modlitbových spoločnostiach*“. Hovoríme o tom práve z toho dôvodu, že Slovensko je navonok „*kresťanské*“, ale jeho kresťanská politika je falošná. Slovenský katolicizmus usvedčil sám seba z mobbingu. Usvedčili sa v médiách veľkou kauzou Mons. Bezáka. Môžu byť politici „*kresťanskejší*“ ako biskupi? Ak je skazená hlava, čo je s telom? Ktosi už povedal, táto „*ryba smrdí od hlavy*“. A táto ryba sa trepe aj do parlamentu v osobách svojich pätolizačov. *To je dôvod na hlbokú orbu v Ústave a v zákonoch. Kto to spraví? To môže vykonať iba jedna silná politická strana s ústavnou väčšinou.* To je náš budúci cieľ.

Dôkazom klamstva poslancov klubu OĽaNO boli viaceré e-maily ktoré vlastní poslankyňa Ritomská, a ktoré tiež rozhodli: Opustila mobberský klub *Matoviča*.

Ak sa mobbér nechce napraviť, jediná možnosť je odchod z jeho dosahu. Je to poučka, takto to aj prijmite, lebo momentálne žiadny zákon proti mobbingu nie je na dosah, a v tomto volebnom období nie je ani na dohľad. *Predátor neschváli zákony proti sebe.* Poslankyňa Ritomská opustila „klub OĽaNO“ s tichým, ale verejným oznámením predsedovi parlamentu Paškovi dňa 28.10. 2013. Nikoho neosočila, ani dôvody nespomínala! *Typická reakcia mobbéra je útok ihneď ako zistí že obeť chcete opustiť jeho teritórium – v tom je mobbér horší ako zvierá!* Mobbér útočí aj keď odhalíte jeho chyby. Klubisti sa vrhli na poslankyňu v médiách. Odporne klamali, a tým *potvrdili svoju sociálnu idiociu, mobbersku podstatu, a potvrdili správnosť rozhodnutia odísť z ich klubu.*

Aby si *Matovič* a spol. nemysleli ani náhodou že obvinia poslankyňu z klamstva, uverejnila vo svojom blogu všetko čoho sa dopustili, aj e-maily v ktorých sa jej vyhrážali. Sami sa usvedčujú z klamstiev, lebo napr. poslanec Kadúc si dovolil „*právnickú vyhrážku*“ že vraj poslankyňa má zrušiť nejakú dôkaznú časť v nejakom

cudzom blogu ktorý sa zastal poslankyne citujúc jej blog. Dovolil si vyhrážky voči poslankyni „za cudzí blog“, ani nie za jej vlastný blog.

Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky sú ústavní činitelia, prisahali na Ústavu SR, nesmú ani vydierať, ani klamať! „Klubisti z OLaNO“ urobili poslankyni Ritomskej aj jedno, aj druhé. Týmito skutkami ju oprávnilu uverejňovať podľa e-mailu tak, ako jej ich poslali, nech sú usvedčení z lotrovstiev. *Podlosť a lotrovstvá mobbérovia musia byť uverejnené.* V tomto duchu poslankyňa zaviedla na svoj web tzv. *Škaredý zoznam.* V *Škaredom zozname* budú uverejňované mená a funkcie všetkých zverských šéfov, politikov, sudcov, ministrov či iných potentátov.

5.4. *Ako má presadiť slušný občan slušnosť? Občan ktorý sa chce presadiť – môže spolu s nami. Ak chceme zmenu zdola, musíme sa presadiť sami ako ústavná väčšina!* K tomu sme ochotní založiť a viesť politický boj. *Zakladáme novú stranu s novou sociálnou politikou.*

Naša nová politika s názvom *Strana Práce Slovenska* bude presadzovať zmenu *Ústavy SR* v prospech slušného občana a to v každom ohľade. Pokúsme sa definovať čo znamená *práca pre človeka*. Najlepšie to urobíme cez negáciu (*práca chýba*), čo je vedecká analýza bežného typu označovaná ako „*vylučovacia metóda*“. Tí čo majú *prácu* a cítia sa v práci dobre, tí nevedia povedať čo pre nich *práca* znamená. V našom prípade prieskumu metódou vylúčenia ľahšie osvetlíme význam *práce pre človeka*. Skúmame (*žiaľ bežný stav*) *stav bez práce*: Dieťa navštevovalo školy aby dostalo *dobrá prácu*, teda od narodenia bolo vychovávané pre *poctivý spôsob života*. Ale *prácu nemá*, hoci má diplom z prestížnej univerzity, preto: *Nemôže ďalej študovať*, nemá to čo *ho zaujíma*, nemôže *športovať* tak ako by chcelo, nemôže mať *stroje* ktoré by chcelo, nemôže sa *ženiť* a zakladať rodinu, *stráca dobré medziľudské vzťahy... bez práce nemá sociálne vzťahy*. Dieťa bez práce je *sociálne mŕtve*. Tomu sa nedá protirečiť, ani vyhovoriť žiadnou demagógiou. Dieťa, myslí si že je dospelé, ale stále *žije z platu rodičov* a z nejakej „*podpory*“, vo svojich 25 rokoch života, po niekoľkých pokusoch, konečne nájde *prácu*. Ale v práci narazí na ťažko choré, *sociopatické vzťahy* nazývané *mobbing*... Nikto *prepustenému* nevie pomôcť, *stratil prácu, získal duševné rany*, možno sa stal sociopatom... len preto, *lebo zamestnávateľ strieda zamestnancov každý rok*, európsky štát ho v tom podporuje, je to pre mobbéra najlacnejšie. Prepustený možno napísal na súd a bojoval o svoje *právo na prácu*... o svoje miesto *v sociálnej mriežke spoločnosti*. Nechcel vysoké miesto, stačilo by mu nízke postavenie, *chcel zostať v pracovnom vzťahu...*, ale štát ho *zamkol v sociálnej pasci* (!) štát umožnil aby mu vzali prácu.

Skúsil už niekto napísať niečo na súd len tak, bez advokáta? Stalo sa to, že mu vec zamietli lebo mu „*chýba to, hento, a tamto*“, ale nič sa neriešilo. Pýtame sa: *Načo nám je taký súd? A načo nám je taká Ústava ktorá toto podporuje?* To je rovnaké ako keby občan prišiel k lekárovi s bolesťami, a lekár by ho vyhodil, lebo nemá diagnózu, neurobil si vyšetrenia, nemá napísaný recept... Presne to robia naše súdy, a náš *Ústavný súd* je v tomto expert číslo jedna, priam diabolský úrad, slúži iba diablom, mocnárom a potentátom, nikdy nie sociálne slabému občanovi – nikdy ! Načo nám je taká Ústava ktorá je neaplikovateľná pre ochranu práv občanov?

5.5. *Inverzia obrazu reality ako súčasť vymývania mozgov, INVERZNÉ ZRKADLO ULTRAOTROKÁROV, ukazuje opak reality.* *Ultraotrokári* sú otrokári ktorí si nepriznajú že sú otrokári, ale naopak, nahovárajú svojim otrokom že sú *slobodní občania*, radi ukazujú *obraz demokracie* ktorý však nie je obrazom reality. Ukazujú *obraz slobody prejavu* ktorý však nie je slobodou prejavu. Ukazujú napríklad „*obraz nezávislosti súdov, sudcov*“, čo je typický *ultraotrokársky inverzný obraz sudcov reálne závislých od ultraotrokárov*.

Inverzné obrazy reality majú uspokojovať občana aby nevidel realitu otrokárstva – *sociálnej pasce* – v ktorej sa nachádza. Jednou z podstát nevidenej reality je *závislosť*

od peňazí, resp. od vôle mocných (bohatých, alebo vladárov ktorí sú obyčajnými lídrami či lobistami tých bohatých).

Náš malý štátik je v tomto smere absolútnou jednotkou v EÚ. Od roku 1990 nám diktujú západné mocnosti, nastavujú nám *inverzné zrkadlo ako mediálnu práčku mozgov, médiá = brainwashing-machine*. Výdatne im pomáha väčšina duchovných žijúcich z bohatých dotácií od ultraotrokárov.

Naším cieľom je rozbiť inverzné zrkadlo, nastavovať realite skutočné zrkadlo v ktorom sa ukazuje realita aká je, a v druhom kroku opraviť čo sa dá – vybudovať zdravý štát na nových ľudských základoch.

5.5.1. Nadľudia prvej kategórie, Übermenschen erste Kategorie, sú sociopati, sociálni idioti, „mega-nad-ľudia“, *sami sa považujú za „nadľudí 1. kategórie“ a radi sa označujú ako VIP*, čo samo o sebe je už psychopatia a sociálna choroba. Niektorí dokonca smiešne dokazujú svoj „šľachtický“ pôvod, čo je tiež psychopatická kategória. Náš dôvod odsúdenia „sebaurčenia za nadčloveka“ má dve roviny:

5.5.1.1. Eschatologicko-historická. Nemôžeme vyvrátiť staré tradície, a vieru považujeme za dobrý model „*poľudštenia človeka*“, preto vieru vyznávame. Ježiš Kristus (*Jehošua ben JHVH, monogram IC XP*) mal matku Mariam narodenú 16 rokov pr.Kr. pochádzajúcu z dedičného veľkňazského rodu definovaného pokrvnou líniou od praotca Árona, Mojžišovho brata (1600 pr.Kr), čo vysvetľuje jej geniálnu (*viac než kňazskú*) znalosť judaizmu – tradíciami počnúc, zákonmi pokračujúc a vierou vo večný život končiac. Pokora veľkňazskej dcéry Mariam (*dcéra Joachima, neter veľkňaza Annáša*), a vedomej matky *Bohočloveka IC XP*, je príslovečná. *Bohočlovek IC XP* ako dieťa bol vychovaný na veľkňazských úvahách a modlitbách. Mal otčima Jozefa, manžela Mariam. Jozef pochádzal z Betlehemskej pokrvnej línie „*Bohom určenej kráľovskej rodiny*“ *kráľom Dávidom počnúc (1000 pr.Kr.)*, ktorý pochádzal z praotca rodu kráľov a kňazov – *praotca Melchizedecha, kňaza a kráľa Jeruzalema*, Abrahámovho súčasníka žijúceho v Jeruzaleme (Urusalim, 2000 pr.Kr.) cca 400 rokov pred Mojžišom. Meno Betlehem bolo odvodené od tradície obetovať chlieb a víno (*Melchizedech*), tradícia má meno „*podľa zvyku Melchizedechovho*“. Jozefov rodokmeň je dvojnásobne kráľovský (*Melchizedech, Dávid*) a z polovice kňazský (*Melchizedech*). Pokora *Jozefa ben David (Dávidovho syna)* nemá konkurenciu v pokore medzi všetkými biblickými menami. Jozef a Mária verili v božskú a kráľovskú podstatu svojho syna *IC XP ben JHVH = Ježiš Kristus Syn Boží*, v ktorom teraz – z nášho sociologického pohľadu, vidíme *prenasledovanú historickú osobu*. On prvý si mohol (*legálne*) nárokovať na *dve pozemské koruny*: Na najvyššiu veľkňazskú mitru, a na kráľovskú korunu. Mimochodom to bol aj dôvod prečo *Jozef s Máriou utiekli do Egypta* ihneď po narodení *IC XP ben JHVH*. Hrozilo im vyvraždenie od dvoch skupín lotrov, od *veľkňaza a jeho suity*, a tiež od *kráľa Židov Herodesa*. Napriek tomu, *IC XP ben JHVH* nikdy počas svojho pôsobenia *nežiadal pozemské moci*, skôr naopak, striktnie ich odmietal. Neustále však opakoval učenie 12 malých prorokov (*napr. Micheáš*) o sociálnej rovnováhe, a láske k blížnemu. Naša otázka znie: *Kam sa podela Kristova pokora a jeho sociálna náuka v súčasnom kresťanskom svete?*

5.5.1.2. Geneticko-biologická. Ukážte nám človeka ktorý má božský pôvod (*okrem IC XP ben JHVH*) a budeme ho uctievať ako „*nadčloveka*“. Všetci máme rovnakú genetickú štruktúru, rovnaký pôvod, rovnakú dušu. *Hry na kráľov skončili príchodom IC XP ben JHVH ktorý odmietol rešpektovať kráľov ako niekoho „kto by mu mal diktovať spôsob myslenia“*, zároveň odmietal ešte aj boj s nimi (!) ako keď sa odmieta niečo skazené. *IC XP ben JHVH vo svojej radostnej zvesti oznamoval nový sociálny systém. Králi a iné sociálne parazity sú už 2000 rokov (!) historicky prekonané, a sociálne sú neodôvodniteľné.*

Súčasný človek na vysokej humánnej úrovni má byť predovšetkým sociálne, morálne, eticky, emotívne a inteligenčne kultúrnym občanom s vysokým sociálnym kvocientom (SQ) presahujúcim SQ spoločensky žijúcich zvierat (delfín).

Nadradenosť a opovrhnutie ostatnými zo strany „nadľudí“ vnímame z ich jednania s nami. Navrhnuť nám aby sme „diskutovali a povedali naše pripomienky“, ale nepočúvajú nás. Oni „vedia všetko“, a my „nič“. Oni „môžu všetko“, a „my nič“. Spoznávajú ich v úradoch, sudcovských talároch, prokurátorských, advokátskych a iných „vysokých stoličkách“, lekárskech vodcovských miestach „superkliník“, biele goliere v policajných a iných uniformách, „utajení“ majitelia schránkových firiem... Pre prvú kategóriu ultraotrokárov, „nadľudí 1. kategórie“ je typické:

5.5.1.3. svojská interpretácia zákonov

5.5.1.4. súkromné objednávky zákonov

5.5.1.5. sú dokonalí – nepostihnuteľní zločinci, slušní ľudia o nich hovoria: „Prekrúcajú pokrútené paragrafy“ a vždy dokážu „presadiť svoju pravdu“, sú tzv. „nepostihnuteľní“, majú „privilegiá a imunity“.

Pýtame sa: Kde je sloboda? Kde je demokracia? Kde je morálka? Kde je humanizmus? Kde sú zákony? A čo je vlastne tá „Ústava“? Nie je to náhodou ten „inverzný obraz“ občianstva, resp. sociálneho šialenstva?

Odpovedáme: To všetko je krivé inverzné zrkadlo v ktorom sa *Schweinereich* má ukazovať ako „harmónia zákona a demokracie“ (!), ale po rozbití inverzného zrkadla vidíme diagnózu: *Je to sociálna idiocia a psychopatia.*

Zneužívatelia moci sú nenásytné sociálne obludy, horšie než skutoční predátori.

5.5.2. Nadľudia 2. kategórie, Übermenschen zweite Kategorie, sú napr. *radoví prokurátori* a začínajúci právnici (*na súdoch, v advokácii*), dokonca aj čerství absolventi práva si to dovoľujú. *Tvária sa na pojednávaniach* že sú zástancami práv poškodeného zamestnanca, ale pozor: V skutočnosti *naťahujú proces* a nakoniec sa zistí že *pracovali pre tyrana zamestnávateľa* ktorý úchyľne týral svoju obeť na pracovisku, a týra ich aj na súde s pomocou *otrokárov druhej kategórie*. Pracujú pre „nadľudí 1. kategórie“, a to otvorene a odovzdane.

Kauza: Na Okresnom súde Bratislava I (OS BA1) beží proces *štátnej zamestnankyne* proti *Úradu pre zahraničných Slovákov (ÚZS)*, kde bola pôvodne zamestnaná. Právna zástupkyňa ÚZS mladá advokátka povedala právnej zástupkyňi (poslankyni Ritomskej) zastupujúcej práva poškodenej zamestnankyne ÚZS na pojednávaní, že vraj „... klame...“ *Psychopatické vyjadrenie* porušilo hneď niekoľko zásad etikety a zároveň aj zákon. Pripomenuli sme jej že pani Ritomská je aj „ústavný činiteľ“, vzápätí mladica reagovala: „Ja že som povedala klamstvo... , to musíme pani sudkyňa preformulovať...“, a nadiktovala do Zápisnice zmenu svojho výroku. Keby sme sa neozvali, čo by nasledovalo? Aké vyhlásenia mladej nemorálnej advokátky? Keby bola vzdelaná, morálna a etická na úrovni človeka, taký výrok by jej z úst nevyklzol ani omylom.

Kauza: Na OS BA2 sa súdi zamestnanec robotník predseda Odborovej organizácie o zrušenie ukončenia pracovného pomeru proti zamestnávateľovi *Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, a.s.*, kde štát je vlastníkom všetkých akcií, štát (*minister dopravy p. Počiatek*) kontroluje Cargo. Sudkyňa odročila pojednávanie dňa 24.9. na deň 12.11.2014. Spor sa ťahá už druhý rok, a až teraz (!) sudkyňa zistila, že jej chýba nejaký dokument! Vraj v spise chýba *Pracovná zmluva* zamestnanca. *Sudkyňa si vôbec neuvedomila, že sa sama usvedčila: Spis nepozná, ani do neho nenahliadala, alebo je šlendriánka a stratila dokument?* Občiansky súdny poriadok nariaďuje sudcovi prípad naštudovať, a ak tam niečo chýba, vyzvať navrhovateľa (zamestnanca Cargo) o doplnenie. To malo byť urobené ešte pred prvým pojednávaním!!! Jednoducho spis nečítala, lebo vedela vopred ako rozhodne! Takto jednú *Übermenschen*. Žiaľ, je to slovenské sudcovské pravidlo, a výnimku sme ešte

nenášli... Oni nepotrebujú vedieť čo je v spise, veď je už rozhodnuté!!! Naša sudkyňa nevedela ani to, že v zápisnici je už zapísané, že tá Zmluva bola odovzdaná..., ale ona Zmluvu asi stratila, preto obťažuje navrhovateľa. Otázka: *Súdne dvory sú tiež iba predátorské výbehy?*

5.5.3. Zamestnávateľa = nadľudia 3. kategórie, Übermenschen dritte Kategorie. Súkromný sektor je štát v štáte. Patria sem aj radoví policajní vyšetrovatelia, radoví úradníci, rôzni právni koncipienti ktorí pre svoju vlastnú kariéru *splnia akýkoľvek protiprávny rozkaz*. Podobne aj *vodcovia inštitúcií* sú tiež treťoradí nadľudia spokojní so svojím zaradením ako *podnožky ultraotrokárov* ktorým leštia jazykmi podrážky.

Zamestnávateľa sú „svojprávní“ nadľudia 3. kategórie pre ktorých vidina majetku a moci sú jediné ciele ich existencie. Veľmi dobre vedia, ovládajú bezprávny stav štátu, *neexistuje pre nich právny postih za sociálno-právne násilie spáchané na zamestnancoch.* Ultraotrokári – štátni vladári – ich úplne podporujú (*system silnejšieho*), rozhodujú takmer vždy v neprospech poškodených sociálne slabých občanov, a prokurátor to nechce ani vidieť!

5.6. Ako a kde narovnávať INVERZNÉ ZRKADLO?

V súčasnosti vnímame na mnohých pracoviskách podobné „krédo“ existujúce priamo v otrokárskech vzťahoch, ako vidíme nad vchodom do Osvienčimu. *Proti Übermenschen vyhlasujeme sociálno-právny politický boj.* Bojujeme proti ultraotrokárom – *Übermensch sudcovi* ktorý porušuje zákon v neprospech sociálne slabého poškodeného občana; proti *Übermensch advokátovi* ktorý klame svojho klienta len preto že je to sociálne slabý občan a nemá dosť peňazí; proti *Übermensch zamestnávateľovi* ktorý zdiera a týra zamestnanca len preto, že si to „môže“ dovoliť, lebo zamestnanec je závislý od zamestnávateľa. *Náš boj proti bezpráviu je boj proti ultraotrokárstvu* a stáva sa podstatou nášho politického boja.

6. Prečo zlyháva zákonodarstvo?

Orientovať zákonodarnú činnosť na potlačenie psychického násillia na pracoviskách *sa nedarí ani tretiemu sektoru, ani vláde, ani parlamentným poslancom.* Slovensko nie je ojedinelé. Príčina je v politike EÚ ako celku. *EÚ je prehnitá klientelizmom, lobbngom, korupciou a mobbingom* nielen na najvyšších úrovniach. *SR je iba „malý štandardný štátik“* v rámci prehnitej EÚ, a preto má svoje „*pestované*“ *psychické násilie na pracoviskách.* V „štandardnom štáte EÚ“ je *pestovaný mobbing, legislatívna činnosť EÚ* ktorá:

6.1. je paneurópsky zameraná na „*objednávky lobistov*“, zamestnávateľa majú „svojich poslancov“ v regionálnych (štátnych) parlamentoch, ale aj v európskom parlamente, a títo im „*ušijú zákon na mieru*“. Naposledy sa tak stalo so zákonmi odvodoch drobných živnostníkov, o cenách energií, „*o hmotnej núdzi*“ z ktorého vyrobili slovenský nástroj na *prenasledovanie a vydieranie tých najslabších.* Účinnosť týchto zákonov nikto nesleduje a navyše, nikto vo vedení štátu ani nechce aby sa drobní, sociálne slabí občania mali „lepšie“. V našom programe tieto chyby odstránime. My sme prví po 25 rokoch slepých a skorumpovaných vlád, kto prichádza s konkrétnymi analýzami problémov občanov.

6.2. je nekontrolovateľná, zákony nemajú nastavený systém kontroly. Nikoho nenapadlo zaviesť *kontrolný systém legislatívy* zameraný na *monitoring (ú)činnosti nových zákonov?* Mala to byť súčasť transparentného vládnutia... ale nie je. V našom programe bude.

6.3. je chorá – *navrhovateľa zákonov sa honosia počtom legislatívnych návrhov,* robia si *štatistiku* a médiá ich v tom podporujú – *kto koľko návrhov podal, a koľko z toho bolo schválených.* Súťaživosť v tejto veci je sociopatia, je to choroba

spoločnosti ktorá toto dovoľí. *Vôbec ich nezaujímajú dopad zákonov na život občanov. Koho z dotknutých občanov vypočuje poslanec, alebo vláda? Ani jeden z navrhovateľov zákona nikdy nesledoval a ani nesleduje ako sa „jeho“ zákon aplikuje v praxi, ako trpia najslabší občania. Splnil požiadavku lobbistov, urobil si poslanceckú čiarku, a tým „je to vybavené“. Vezme si vysoký plat a provízie, trinásť plat a rôzne bonusy, desiatky (10% je bežný nezdanený hotovostný úplatok za jednoduchú aplikáciu niečoho, napr. za konkrétny výber v konaní), a tridsiatky (30% je manažérsky úplatok za komplikovanejšie presadenie niečoho, napr. vládnej úľavy na daniach...).*

Legislatívny proces v súčasnosti je neschopný uplatňovať skutočné práva v zákonoch a v praxi. Po schválení zákona by sa mal začať legislatívny kontrolný proces aplikovania práva a skúmania dopadov na život občanov. Má to byť súčasť tvorby zákona, ale nie je. Myslíte si že nemá byť? Pýtame sa: Ako zistí výrobca automobilov, či je jeho produkt žiadúci? Tvorba zákonov je tiež produktivita. A keď poslancov nezaujímajú, čo produkujú a pre koho, potom sa nesmieme čudovať, že sudcovia, prokurátori a policajti si robia čo chcú. Strieľa sa na auto študentov, prokurátori kšeftujú s bytmi, sudcovia si telefonujú s bossmi podsvetia, exekútori vymáhajú dávno uhradené „pohľadávky“ a vyhadzujú na ulicu – fyzicky ohrozujú životy občanov SR, a chudáci trpiaci poškodení platcovia daní sú odkázaní do nihilizmu – kultúry ničoho, nikto im nepomôže.

Kauza Slovensko: Na Slovensku máme **bezprávnny stav**. Podstatou tohto stavu je deficit koreňa práva. *Aplikované právo* na Slovensku je neznámy pojem, nulové. Právnomu systému chýba „koreň života“. Koreňom zákona je právnik, ktorý je schopný vysvetliť fungovanie zákona. Ale na Slovensku je to ako v džungli – právo vysvetľovať zákon majú iba *Najvyšší súd SR* a *Ústavný súd SR*. Nikto z radových občanov Slovenskej republiky sa však nedostane ani na Najvyšší, ani na Ústavný súd, a nemôže sa ani opýtať, či jeho zamestnávateľ náhodou neporušuje jeho ľudské práva – nemá sa koho opýtať: Advokát nemá čas, sudca nie je vôbec dostupný, prokurátor ho odkáže na policajta, policajt na to nemá kompetencie...

Keď zamestnanec vstupuje do firmy, zamestnávateľ „nadčlovek 3. kategórie“ mu oznámi: *„Zákon skončil pred bránou mojej firmy. Zákon som ja, a kto ma nebude poslúchať, môže odísť, zástupy nezamestnaných čakajú pred bránou.“* Alebo vám povie: *„Ty sa sem nehodíš“*, a prijme si radšej nekompetentného príbuzného.

Prax nám ukazuje, že súdne procesy našich prípadov sú stále na súdoch. Existuje akási „slovenská súdna šablóna“, podľa ktorej sudcovia pojednávajú všetky prípady porušovania zákona z oblasti pracovného práva. Je to o sudcoch a ich prístupe k spravodlivosti. Sociálny analfabetizmus?

Ak chcete nájsť múdreho a spravodlivého sudcu, musíte ísť do zahraničia. Postup je zdĺhavý, ale možný. Musíte najprv vyčerpať všetky zákonné prostriedky na Slovensku.

- **kto je zodpovedný za tyraniu na pracoviskách?** Zodpovedá tyran, ale aj sudca ktorý to nevidí a nechce vidieť. Pýtame sa: Zodpovedá sudca za chybné, nemorálne, protizákonné rozhodnutie? Odpovedáme tak ako to vidno v živote: Nie. Zodpovedá prokurátor za krivé obvinenie? Nie. Zodpovedá policajt za nespravodlivé prenasledovanie? Nie. Zodpovedá niektorý minister za zlyhanie svojho rezortu? Nie. Zodpovedá poslanec za nezmyselný šikanujúci zákon? Nie. Kto za čo zodpovedá na Slovensku? Za všetko zodpovedá ten najmenší občan. Tým je dané aj to, kto nezodpovedá za nič. Myslíte si, že obeť po návrate na pôvodné pracovné miesto bude mať pokoj? Určite ani jednu noc nebude mať pokojný spánok a stále bude čakať podraz od toho, kto ho prenasledoval predtým, a teraz môže zase... Veď zákony mu to umožňujú. A tyran si myslí že „on to môže“, lebo je stále tam, kde bol – na mieste bossa – on je predsa „nadčlovek 3.kategórie“ po sudcovi a advokátovi, ale tých dvoch čo sú nad ním si už kúpil, takže od akého zákona by sa mal akože báť? Na Slovensku

vládne akýsi druh „*právneho nacizmu*“. Inak sa to nazvať nedá. Je to *právny nacizmus samo-vyvolanej kasty* ktorá môže všetko, ešte aj prenasledovať nevinných. - ***takže lepšiu budúcnosť zamestnancom by mal priniesť antimobbingový zákon?*** Nie sám, nie jeden zákon. Ústava a ostatné zákony sú tak prevrtnané lobistickými tunelmi, že treba *preorať celý právny systém vrátane silových rezortov*. U nás na Slovensku môže nariadiť letecký útok aj minister dopravy, máme nebezpečnejší systém ako na Ukrajine. To je choré. Žiadna zodpovednosť, ale letecký útok prikáže hociktorý amatér vo vláde. Je to normálne?

- ***otázka hodnoty zdravia občanov na Slovensku*** je zámerne stlačená pod úroveň zvierat. Čistokrvná *čivava* má väčšiu hodnotu ako trvalý následok pracovného úrazu *zamestnanca*, čo samo o sebe blokuje vymáhanie slušného zadosťučinenia za poškodené zdravie. Toto je ďalší okruh otázok, ktorý treba vyriešiť. Pri preukázaní trestného činu ublíženia na zdraví následkom mobbingu by sa malo trestať sankciou trestnej sadzby až do výšky dvoch rokov odňatia slobody, nehovoriac o finančnom zadosťučinení za spáchanú škodu na zdraví občana.

Najhoršou pascou vo vzťahoch medzi zamestnancom a zamestnávateľom je zlý zákon. Najhorším predátorom žijúcim z krvi občana je zlý zákonodarca, potom vladári v úradoch od najmenej dediny až po prezidenta – myslíme tým úrad, nie osobu, potom zamestnávateľa, a nakoniec všetky silové rezorty vrátane prokuratúry, justície a polície. Samozrejme česť výnimkám v každom rezorte, či úrade. Zatiaľ sme spoznali iba jedného prokurátora a pár sudcov o ktorých môžeme povedať že pracovali svedomito. Aký je stav občana na Slovensku, v našej dobe, na začiatku 21. storočia po Kristovi? Takýto chaos nepoznali ani v kráľovstve mezopotámskeho Lagašu v 23. storočí pr.Kr., v časoch vládcu Urbabu:

Kauza Občan vo vzťahoch na Slovensku: Občan nemá právo na nič, je zodpovedný za všetko, a každý omyl či výstrelok vlády alebo parlamentu, či iného úradu, musí zaplatiť občan !

II. CLAVIS INTERNA – vnútorná pasca a kľúč k pasci

Poznámka: OBEŤ mobbingu zvierá, vo zvieracej komunite (závery etológov), jeden mobbovaný člen jednodruhového spoločenstva zvierat (husi, paviány), spravidla počas mobbingu uhynie. Prežitie obeť je výnimočné. Etologické pozorovania opakovane potvrdili pravidelný výskyt mobbingu v jednodruhových spoločenstvách zvierat.

1. Vnútorným kľúčom je: Odhodlanie niečo urobiť

- a) racionálne zvážiť a definovať vonkajšie okolnosti vzťahov;
- b) definovať možné zmeny a spôsoby zmien vzťahov;
- c) vôľa uskutočniť, a teda aj uskutočniť zmeny vo vzťahoch;
- d) alebo definovať prečo zmeny stavu nie sú možné;
- e) opustiť teritórium tyrana, aj keď vieme že to mohlo byť jeho cieľom;
- f) zverejniť správu o činnosti mobbéra, resp. sociálneho idiota.

Keď budú existovať zákony proti tyranii, potom bude vnútorný kľúč vyzeráť ako postup v krokoch a) až c).

2. Vnútorná pasca – poruchy ľudských obetí mobbingu

2.1 ***OBEŤ mobbingu človek.*** Človek mobbér sa snaží podobne ako pavián o ovládnutie skupiny metódami mobbingu. Iný človek v skupine je však obeťou psychického týrania. ***Mobbovaný človek trpí trojnásobne horšie ako zvierá:***

- a) cíti zodpovednosť za svojho životného partnera;
- b) cíti zodpovednosť za svoje deti;
- c) *stav ohrozenia žiteľa rodiny* implikuje stav ohrozenia celej rodiny – obeť mobbingu prežíva *stav ohrozenia existencie* celej rodiny, a celá rodina prežíva ohrozenie spolu s ním.

2.1.1 *Následkom mobbingu* sa obvykle rozvíja a diagnostikuje u postihnutých obetí psychiatrická diagnóza *exogénna (príčina je exogénna, mimo subjektu, je objektívna), sekundárna (nebola by keby nebolo vonkajších príčin), resp. situačná depresia (navodená situáciou napr. v zamestnaní).*

Uvedená diagnóza *terciárne (akoby v treťom kroku)* postihuje všetkých členov rodiny, najmä ak je diagnostikovaná u žiteľa rodiny. Typické príznaky sú:

- a) *pokles nálady*
- b) *pokles motivácie*
- c) *strata voluntarity (vôle, odhodlania)*
- d) *demotivácia (strata cieľového zamerania)*

Následkom býva aj paradoxná fixácia obeť na tyrana, neschopnosť uniknúť z tyranovho akčného okruhu (*z dosahu*).

Jednotlivé otázky o priebehu poškodenia zdravia mobbovaného občana sme analyzovali v Zborníku 2013 (str. 7, kap. II.) s názvom *Kaskáda príznakov*. 1. zborník 2013 je k dispozícii aj na webe, www.ritomska.eu.

3. Mobbér je sociálny deviant, alebo je genetickým atavizmom poškodený, akoby zver?

Otázka je oprávnená. Mobbér síce *neútočí fyzicky ako predátor*, ale útočí skrytou psychologickou „zbraňou“ ktorú zver nemá. Útočí *ľudskou zbraňou* – slovom a zneužitým zákonom. Týmto dôkazom môžeme vylúčiť atavizmus. *Atavistický model „predátora“ človeka ktorý vrieka a trieska predmetmi sa obvykle nestáva šéfom.* Naproti tomu zle vychovaný, resp. *sociálne úchylný* mobbér je obvykle

- a) vzdelaný
- b) má určitú kapacitu pamäti a myslenia
- c) má kombinačný potenciál
- d) zlou výchovou má otupené hranice percepcie voči blízkym
- e) sociálnou necitlivosťou má amputované empatické schopnosti

Keby zver disponovala slovom, a mala by legislatívu ktorú by mohla zneužiť, určite by v rámci mobbingu útočila najmä psychologicky s vedomým úmyslom, a nenamáhalaby sa fyzicky. Napríklad paviány útočia v rámci mobbingu vreskotom, čo sa dá porovnať so slovnými útokmi ľudských mobbérov, najmä ak ľudia zvyšujú hlas.

Mobbér je (*ne-?*) *vedomý sociopat*. On sa tvári že „nevie“ ako ublížil. To si musíme uvedomiť vždy vtedy keď ho chceme hodnotiť, a tiež si musíme uvedomiť *sociálnu zhubnosť mobbingu* – mobbing je zhubný aj pre mobbéra. Aj keď neskoršími prejavmi chorôb, mobbing páchaný mobbérom predsa len poškodí aj mobbéra. Potreba žiť ľudsky ako človek je dôležitá nielen pre zamestnanca, ale aj pre zamestnávateľa nečloveka, resp. tyrana, ultraotrokára.

Nečlovek MOBBÉR ako ZVIERA je SOCIOPAT, a to je každý kto pácha vzťahové zlo, lebo úmyselne znižuje svoju osobnosť na neľudskú úroveň. Ak človek nie je zviera, nemá sa správať podľa vzoru zvierat, resp. mal by sa vymaniť zo zvieracieho modelu mobbérov, či predátorov.

3.1 *Mobbér je, a bude trpiaci, až kým sa sám z vlastného rozhodnutia nenapraví.* Jeho utrpenie sa prihlási neskôr ako u mobbovaného, a tyran to chce utajiť, často pocíti aj telesné ťažkosti, niekedy až v dôchodku. Rozdiel je veľký. *Sociopatovo utrpenie je ním samým zavinené. Nie je zavinené zvonka, je spôsobené úmyselne a dobrovoľne zvnútra, bez cudzieho pričinenia.*

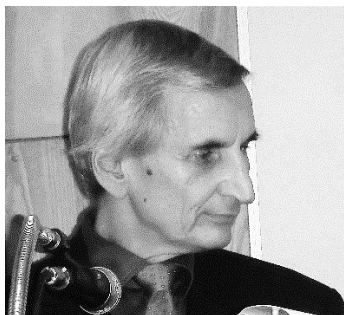
Neľudské vzťahové modely správania doliehajú na nervový a cievny systém sociopata. Mobbér skôr či neskôr získava ťažké zdravotné symptómy ako sú insomnia (*nespavosť*), bulímia mentalis (*obžerstvo z poruchy myslenia*), alebo naopak anorexia mentalis (*chorobné chudnutie z poruchy myslenia*), anxietas (*stiesnenosť, strach*), deconcentratio (*nesústredenosť*), depressio (*pokles vôle, nálady*), demotivatio („*motio*“ lat. = „*pohyb*“; „*va*“ lat. rozkaz = „*choď za niečím*“; „*de*“ lat. = *negačná predpona; demotivácia* = „*strata dôvodu duševného pohybu*“, „*strata zmyslu pre život*“); návykové toxikománie (*nadužívanie psychotropných látok*); alebo psychopatie (*duševné úchyľky od normálneho duševného života*) od depersonalizácie (*strata sebaurčenia – vnútorná, alebo vonkajšia – vo vzťahoch*), až po pederastiu („*sexuálna chuť*“ na deti, *zneužívanie detí*), ktoré sociopati často praktizujú na uspokojenie svojho (*rozbitého, neusporiadaného*) rozháraného ega. Mobbéri obvykle končia svoju životnú púť ako sociálne opustení (*zničené vzťahy, strata záujmu ostatných ľudí o nich samých*), sociálne odsúdení (*ľudia čoskoro odmietnu vzťah s evidentným sociopatom*), a nezriedka ukončia svoje utrpenie suicídiom (*svojším ukončením vlastného fyzického života*). Toto uvádzame pre tých „*silných*“ sociopatov, ktorí si myslia že všetko môžu – aby si uvedomil svoju ľudskú krehkosť a fyzickú konečnosť, radšej skôr ako neskoro.

Použitá literatúra:

1. RITOMSKÁ, M., URBAN, O.: *Zborník 2013 – Ľudsko-právny rozmer ochrany práv zamestnancov*. Bratislava 2013. 56 strán. ISBN 978-80-971547-6-9. EAN 9788097154769. **Tamtiež:** Editoriál. *Násilie na pracovisku – právny stav na Slovensku*, str. 7 až 13. Resumé, str. 50 až 56. ISBN 978-80-971547-6-9. EAN 9788097154769.
2. LORENZ, K.: *Der Abbau des Menschlichen*. Piper, 1983, Mníchov.
3. LORENZ, K.: *Vergleichende Verhaltensforschung. Grundlagen der Ethologie*. Sprienger-Verlag, 1978, Wien-New York.
4. ORAVCOVÁ, J.: *Sociálna psychológia*. 3. vyd., 2012, Pedagogická fakulta UMB Banská Bystrica. ISBN 978-80-557-0402-9.
5. KOŠTA, J.: *Sociológia*. 3. vyd., 2004, Ekonóm, Bratislava. ISBN 80-225-1819-0.
6. KLÍMA, J.: *Zákony Asýrie a Chaldej. Pokračovatelé Chammurapiho*. 1. vyd., 1985, Akademia, Praha. 21-094-85.
7. HERIBAN, J.: *Príručný lexikón biblických vied*. 1. vyd., 1992, Slovenský ústav svätého Cyrila a Metoda, Rím.
8. RUNES, D.D.: *Dictionary of Judaism*. Transl. HORSKÁ, O.: *Slovník judaizmu*. 1. vyd., 1992, Danubiapress, Bratislava. ISBN 80-218-0113-1.
9. LANCASTER, B.: *Judaismus*. Original edit. 1993, Element Books Limited, Shaftesbury. Transl.: DROZDÍKOVÁ, J., 1. slov. vyd., 2000, Ikar pre Media klub, s.r.o., Bratislava. ISBN 80-7118-942-1.
10. CROSS, S.: *Hinduismus*. Original edit. 1994: *The Elements of Hinduism*. Element Books Limited, Shaftesbury, Dorset. Transl.: RÁCOVÁ, A., 1. vyd., 2000, Media klub, s.r.o., Bratislava. ISBN 80-88963-59-1.
11. PALMER, M.: *Taoismus*. Original edit. 1991: *The Elements of Taoism*. Element Books Limited, Shaftesbury, Dorset. Transl.: SLOBODNÍK, M., 1. vyd., 2001, Ikar pre Media klub, s.r.o., Bratislava. ISBN 80-7118-983-9.
12. SCOTT, D., DOUBLEDAY, T.: *Zen*. Original edit. 1996: *The Elements of Zen*. Element Books Limited, Shaftesbury. Transl.: RUMÁNEK, I., 1. vyd., 2001, Ikar pre Media klub, s.r.o., Bratislava. ISBN 80-551-008-7.
13. *Sväté písmo Starého i Nového zákona*. Vydané v Ríme roku 1995, Slovenský ústav svätého Cyrila a Metoda, Rím
14. POTÚČEK, J.: *Biblická konkordancia*. 4. vyd. celkom, 2. vyd. SBB, 1997, Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica. ISBN 80-85486-21-0.
15. HANZLÍČEK, L. & all: *Psychiatrická encyklopedie*. 1. vydání. Výzkumný ústav psychiatrický, Praha 8 Bohnice, 1983. Str. 2532, heslo *stress* /12.
16. KÁBRT, J., VALACH, V.: *Stručný lékařský slovník*, 5. vyd. upravené, Avicenum – zdravotnícké nakladatelství, Praha 1979. Str. 238, heslo *pathologie*.
17. HEGEL, G.W.F.: *Logika ako veda I., II*. Original edit.: *Wissenschaft der Logik*. G. Lasson, Berlin, 1932. Transl.: MÜNZ, T., 1. vyd. 1986, Pravda, Bratislava. I. diel: 75-054-86. II. diel: 75-055-86.

___ RAKÚSKO ___

Mobbing a diskriminácia na pracoviskách

Manfred HOZA, spolkový ministerský radca, Viedeň

tel. 01/3338459, mobil: 0676/9712315,

<http://manfred-hoza.jimdo.com/>

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_393_sum_de.pdf

Preklad z nemeckého jazyka: Pracovný team poslankyne Ritomskej

Podľa údajov rakúskeho štatistického úradu sa cíti mobbingom a diskrimináciou na pracovisku postihnutých cca stotisíc ľudí. Ale len niekoľkí zvládnu účinne sa brániť. Zákonné normy v Rakúsku, ohľadom mobbingu a diskriminácie, sú ťažko osvojiteľné a veľmi komplikované. Je málo spolkových zákonov ktoré obsahujú základ nárokov v prípadoch mobbingu. Máme zhruba 40 krajských zákonov v deviatich spolkových krajinách Rakúska proti diskriminácii, ktoré boli prijaté s prihliadnutím na právne normy EÚ. V jednotlivých prípadoch treba vždy najprv dokazovať, ktorý zákon chceme použiť.

V Rakúsku platiace zákony a k nim zodpovedajúce súdne judikáty si môže každý pozrieť na stránke www.ris.bka.gv.at.

Príkladný servis Rakúska značne uľahčuje právne rešerše. V mnohých publikáciách je popísaná len téma „mobbing“. Ja som toho názoru, že mobbing a diskriminácia by sa mali vždy skúmať spolu. Pretože mobbing prebieha v dlhšom časovom období a môže pozostávať z viacerých diskriminačných správanií. Rozlišovanie medzi mobbingom a diskrimináciou je dôležitý aj z dôvodu rôznej právnej úpravy.

Definícia mobbingu

V literatúre sa mobbing rozdeľuje na tri metódy (spôsoby): bossing, mobbing a staffing, ktoré sú rôzne, avšak veľmi podobne definované.

Rakúsky právny poriadok neobsahuje legálnu definíciu pojmu „mobbing“. Až v roku 2009 sa upravila s novelou služobného práva služobná povinnosť na „úctivé zaobchádzanie“ so spolupracovníkmi a nadriadenými v úradoch vo verejnej službe, takzvaný zákaz mobbingu.

Vládne podklady k tejto novele služobného práva opisujú mobbing ako konfliktne zatažujúcu komunikáciu na pracovisku medzi kolegami alebo nadriadenými a spolupracovníkmi, pri ktorých napadnutá osoba je podriadená a zo strany jednej osoby alebo viacerých osôb systematicky, často a počas dlhšieho času s cieľom vylúčiť z pracovného vzťahu priamo alebo nepriamo napádaná.

Tento opis pojmu mobbing zodpovedá aj názoru Najvyššieho súdneho dvora. Pre mobbing je teda typické *systematické, vyčlenené a procesne orientované správanie*, ktoré trvá dlhší časový úsek, napríklad odmietanie akéhokoľvek uznania, izolácia, zadržiavanie informácií atď.

Definícia diskriminácie. Na rozdiel od mobbingu pre diskrimináciu existujú legálne definície podľa rôznych zákonov. Diskriminácia v zmysle zákonov spočíva v tom, že jedna osoba na pracovisku je voči inej osobe znevýhodňovaná zo strany ostatných pracovníkov kvôli jej pohlaviu, príslušnosti k etnickej skupine, jej vierovyznania, jej veku, sexuálnej orientácii, svetonázoru alebo kvôli postihnutiu. *Ukazuje sa, že len niektoré formy diskriminácie sú chránené.* To spájam s úspechom tej ktorej skupiny pri lobbingu u zákonodarcov.

Právna ochrana proti mobbingu. Mobbing nemá samostatnú skutkovú podstatu. V súlade s právnymi predpismi, zamestnávateľ musí v rámci svojich povinností predchádzať mobbingu. Táto povinnosť však v praxi v mnohých prípadoch nie je vnímaná. Predovšetkým v prípadoch bossingu, čiže, keď mobbujú nadriadení zamestnanci, má postihnutý malú šancu. Ak by chcel mať možnosť podať žalobu s úspechom, musel by preukázať konkrétnu škodu, a tiež konkrétne preukázať existenciu mobbingu, čiže mobbingové správanie počas dlhšieho časového úseku.

Obete mobbingu je veľmi ťažko nájsť svedkov, ktorí by svedčili proti svojmu zamestnávateľovi. Postihnutí mobbingom často ochorejú, ale len s veľkými ťažkosťami je možné dokázať, že ochoreli kvôli mobbingu. Mobbéri môžu tvrdiť, že existujú iné príčiny, prečo ochoreli.

Podľa jedného článku zo Spiegel-Online, zo 7. apríla 2014, v Nemecku je úspešných len menej ako 5 % žalôb proti mobbingu. V Rakúsku je to podobné, asi nie je vysoká úspešnosť takýchto žalôb, o tom však nepoznám žiadne štatistiky.

Mobbing v Rakúsku v súčasnej dobe ešte vždy nie je trestným činom, postihnutý mobbingom nemá žiadny nárok zaistiť sa bez rizika nákladov na trestné konanie. Hoci táto možnosť je v podstate rovnaká pre všetky obe trestných činov.

Ako právnik môžem všetkým postihnutým len poradiť aby si žalobu proti mobbingu, kvôli riziku nákladov, veľmi dobre premysleli.

Ďalej radím preskúmať, či v rámci mobbingu bola prítomná aj diskriminácia, pretože pri diskriminácii sú vyhliadky na úspech podstatne lepšie (pozn. redakcie: V Rakúsku, na Slovensku zatiaľ ani to nie).

Právna ochrana proti diskriminácii. Na úrovni spolkovej republiky je podstata diskriminácie upravená v zákone o rovnakom zaobchádzaní, ako aj v zákone o zamestnávaní zdravotne postihnutých osôb a v zákone o zrovnoprávnení zdravotne postihnutých. Na rozdiel od mobbingu pri diskriminácii stačí jeden jediný skutkový dej, aby vznikol právny nárok. Ďalej, oproti mobbingu pri diskriminácii je úľava od dokazovania(!), pretože diskriminácia sa nedá konkrétne dokázať ale len preukázať.

V prípade obťažovania má osoba, bez ohľadu na prípadné žaloby škody na majetku, nárok na náhradu škody za utrpenú ujmu na zdraví najmenej 1000 eur. Tieto podklady pre žiadosti a žaloby o osobné odškodnenie sú stále veľkou neznámou, ale čoskoro sa bude rokovať celospoločensky aj o tom.

Tieto opatrenia majú významný preventívny účinok podľa môjho názoru iba v takom prípade, ak si tyraní všimnú, že ich správanie môže mať nepríjemné dôsledky pre nich samých, a bude lepšie ak sa zdržia šikanovania a diskriminácie.

Osobitné ustanovenia o úradníkoch. Zamestnanci vo verejnom sektore, najmä učitelia, policajti, štátni úradníci a zamestnanci nemocníc sú pomerne často ovplyvnení šikanovaním a diskrimináciou. To môže byť pod pláštikom „z dôvodu bezpečnej práce“, pretože v súkromnom sektore môže byť jednoducho ukončený.

Úradníci, napríklad, vojaci alebo policajti nemôžu ľahko prejsť na inú prácu, ak sú ovplyvnení šikanovaním alebo diskrimináciou. Mali by preto byť dobre informovaní o svojich právach. A to zvyčajne chýba.

Rakúsko – nároky úradníkov musia byť predložené nasledovne:

1. výška platu a zákonné nároky v administratíve verejne dostupné;
2. finančné straty sankcionované v podobe oficiálnej kompetencií krajinského súdu, ak je a) zneužitá právomoc udelená orgánu, alebo b) porušená povinnosť starostlivosti o inštitúcie.
3. ostatné občiansko-pracovno-právne vzťahy so zamestnávateľom, alebo s iným zamestnancom úradu práce a sociálnych vecí.

Diskriminácia na základe zdravotného postihnutia osoby v úradnom zamestnaní môžu v súčasnej dobe požiadať Federálny sociálny úrad o arbitráž. Správny orgán je povinný zúčastniť sa rozhodcovského konania a poskytnúť potrebné informácie. Po

neúspechu *zmierovacieho konania* poškodený úradník musí svoje pohľadávky nárokovat' v príslušnom úrade, na súde.

V ostatných prípadoch obete diskriminácie môžu požiadať o poradné stanovisko Federálnu komisiu pre rovnaké zaobchádzanie, ktorá určí či došlo k diskriminácii. Toto stanovisko nie je záväzné v súdnom konaní.

Po predložení správy ktorá bola zverejnená na internete podľa poradia môže byť podaná *žiadosť služobnému úradu*. Konanie pred *Spolkovou (federálnou) komisiou pre rovnaké zaobchádzanie* má výhodu v tom, že takýmto prístupom je zabránené v pokračovaní v diskriminácii, aspoň počas konania.

Zmierovací postup z dôvodu zdravotného postihnutia a iného dôvodu.

Viacnásobná diskriminácia, na základe zdravotného postihnutia a veku, dotknutá osoba by mala starostlivo zvážiť, ktorý spôsob je výhodnejší.

Premlčacie lehoty nemožno spomínať podrobne, avšak je zrejmé, že účastník konania alebo jeho právny zástupca by mal mať úplné vedomosti v oblasti práva. Nároky voči diskriminujúcemu zamestnávateľovi by mohli byť úspešné za dodržania určitých zásad pri nárokovani od orgánov správy. V prípade bossingu preto, že nadriadení sú v službách orgánu ako *oponent úradníkov a sudcov z ich vlastnej príčiny*.

Šance úradníkov sú preto od počiatku nízke v aplikácii sťažností voči služobným orgánom. Na druhej strane, je v úradoch stály dohľad, kontrola zo strany súdu a preto právny postup nie je považovaný za nevhodný. Do 1. januára 2014 mohli úradníci podať sťažnosť ku Správneému súdu, alebo Najvyššiemu súdu. Odvtedy je zorganizovaná administratívna právomoc a novo vytvorený *vnútroštátny správny súd spolkovej vlády*, ako aj pre každý štát. Ťažší bude prieskum judikatúry o diskriminácii do budúcnosti. Úradníci môžu žalovať svojich nadriadených a kolegov aj na *sociálnom súde*. To je známe mne z mojich skúseností, ale ešte to nie je známe mnohým nadriadeným.

Pomoc obetiam šikanovania a diskriminácie. Dotknutí sa môžu obrátiť na *Radu práce a Odbory*, ktoré prevezmú zastúpenie ich zamestnaneckých záujmov. Skúsenosť však ukazuje, že obeť nie sú podporované v mnohých prípadoch zo strany zamestnaneckej rady alebo zástupcami zamestnancov. Pravdepodobne je to vinou systému. Zamestnanecká rada alebo zástupcovia zamestnancov môžu mať prospech z obhajoby niekoľkých tyranov, môžu tiež získať viac hlasov než získajú prácou s jednou obeťou prenasledovania. Právna pomoc je predstava, že ohodnotenie (finančné) za hodiny práce psychológov s prenasledovanými bude nezávislé.

Pre "business model šikanovania" je typický kritický príspevok Klausa Dieter na internete "mobbing-web.de" informácie pre Nemecko, s názvom „Môže byť šikana na vzostupe? Je dôležitejšie množstvo namiesto kvality?"

Človek má dojem, že nový priemysel bol tvorený z šikanovania, a dokonca sa diskutuje aj „o nutnosti šikanovania“.

V Rakúsku *Selbsthilfegruppe-mobbing-Graz* poskytuje rozsiahle vedomosti v portáli "Šikanovanie" na internete: "www.selbsthilfegruppe-mobbing-graz.at/". *Svojpomocná skupina Graz si všimla, že konzultácie šikany neprinášajú účinok proti šikanovaniu.*

To isté sme potvrdili aj v Rakúsku kde nový návrh *anti-šikanózneho zákona* bol podporovaný iba 517 ľuďmi. O petícii viem, neboli hlásené ani v médiách, ani v periodických časopisoch robotníckych organizácií, a neboli ani konzultované, nemali žiadnu podporu.

Podľa pripomienok *Spolkového ministerstva práce, sociálnych vecí a ochrany spotrebiteľa* a *Spolkového ministerstva spravodlivosti*, anti-šikanózný zákon bol zamietnutý.

Vo svojpomocných skupinách, aby zabezpečili bezplatnú pomoc, podpísali návrh zákonov svojpomocne, aby ľudia dosiahli nápravu. Selbsthilfegruppe_Mobbing-Graz uverejnila konkrétne prípady podľa <http://www.selbsthilfegruppe-mobbing->

graz.at/ihre-geschichte/. Pohľad späť, už v roku 2008 spolkový minister HUNDSTORFER považoval za nevyhnutné ukotviť svoju pôvodnú úlohu ako *prezident Únie zakotvenia šikanovania v Trestnom zákone*.

V súčasnej dobe sa uvažuje v *Spolkovom ministerstve spravodlivosti*, aby zahŕňal pojem zločin aj „*kyber-šikanu*“, v *novele Trestného zákona v r. 2015*.

V skutočnosti „šikanovanie“ je hlavný trestný čin a „kyber-šikana“ len opisuje implementačné opatrenia s pomocou prostriedkov elektro-komunikácie.

Odôvodnenie pre obmedzenie trestného činu iba s jedným výkonom činnosti bolo nejasné, kým priestupok "prenasledovanie" (prenasledovanie) podľa § 107 a StGB (trestného zákona) bolo „bez definície cyber-stalkingu“.

Ani pre ostatné priestupky nie sú vymedzenia podľa akcie prevedenia, netvrdí sa nikde že *jediná vražda je zabitie nožom*, alebo že *podvedení sú len tí ktorí využívajú internet*.

Cyber – Stalking sa vyskytuje viac u študentov, alebo v agresívnych príspevkoch do médií, v správach, niekedy aj na facebookových stránkach politikov.

Politická vôľa k účinnému boju proti šikanovaniu na pracovisku je viditeľná len vtedy, keď je prenasledovanie definované ako trestný čin vo všetkých variantoch.

Podľa môjho úsudku, by bolo nevyhnutné prijať všeobecnú definíciu trestného činu "prenasledovanie".

P. S. :

Len štyria z desiatich diskriminovaných Európanov poznajú svoje práva...

___ PSYCHOLÓG, BRATISLAVA ___

PSYCHICKÉ PRENASLEDOVANIE NA PRACOVISKÁCH

Doc. PhDr. Eva MOROVICSOVÁ, PhD. MPH

*Lekárska fakulta Univerzity Komenského
Psychiatrická klinika, Špitálska 24, 813 72 Bratislava
tel.: 02/ 5729 0138
eva.morovicsova@fmed.uniba.sk Bratislava*

Anotácia

Psychické prenasledovanie na pracoviskách patrí k negatívnym javom, ktoré výrazným spôsobom narúšajú *sociálnu komunikáciu*, správanie a interpersonálne vzťahy v kolektíve. Charakterizuje ho *zámernosť, dlhšie časové trvanie, pravidelný výskyt, asymetria síl, psychické a psychosomatické následky*. Prejavy psychického prenasledovania sú často veľmi sofistikované a ich podstatou je *útok na prejav, povesť, úctu a vážnosť obeť, jej sociálne vzťahy, útok na osobný, pracovný život a zdravie obeť*. Dlhodobejšie pretrvávanie psychického prenasledovania a teroru môže mať *negatívny dopad pre spoločnosť, pracovné kolektívy a zdravotný stav obeť*. Často dochádza k úplnému telesnému a psychickému vyčerpaniu a postupne aj k rôznym psychickým problémom a psychosomatickým následkom. Prevencia psychického prenasledovania spočíva v otvorenej a efektívnej komunikácii v pracovných tímoch, v budovaní priaznivej pracovnej atmosféry, nácviku asertívnych zručností a v ďalších možnostiach. V prípade, že sa obeť nedarí situáciu na

pracovisku zmeniť alebo ju primerane zvládnuť, jediným východiskom je pre obeť korektný odchod z pracoviska.

Psychické prenasledovanie

K bežným náročným situáciám v pracovných kolektívoch patria názorové nezhody, ktoré môžu prerásť do otvorených konfrontácií a dlhodobjších konfliktov. K najzávažnejším záťažovým situáciám patrí šikanovanie, mobbing, bossing, psychický teror a prenasledovanie.

Šikanovanie predstavuje extrémnu psychickú záťaž, ktorá prebieha v dyáde vzťahu medzi agresorom a obeťou. Ide o formu násilia, ktorého podstatou je vedomé používanie telesnej alebo psychickej sily voči osobe, ktorá sa nevie, nemôže, alebo nechce brániť. **O mobbingu** hovoríme vtedy, ak ide o neprimerané správanie v triáde, teda vo vzťahu mobber – pomocníci – obeť. Šikanovanie ako formu násilia môžeme definovať v troch dimenziách. *Šikanovanie ako patologické správanie* zahŕňa nápadnejšie prejavy správania, ktoré narúšajú spoločenské normy a konvencie a v niektorých prípadoch môžu naplňať aj skutkovú podstatu trestného činu. Agresori používajú ako šikanu napr. fyzickú silu, zastrasovanie zbraňou, verbálnu agresiu, násilné a manipulatívne techniky, zraňovanie prostredníctvom sociálnej izolácie. Prejavy patologického správania môžu byť adresované priamo obeť, často prostredníctvom fyzickej sily alebo nepriamo cestou manipulácie. *Šikanovanie ako závislosť* predstavuje väzbu medzi agresorom a obeťou, keď sa agresor snaží skryť svoje nedostatky a strach, paradoxne však svojím správaním vyvoláva strach u obeť. Týmto spôsobom si upevňuje svoju moc a posilňuje sebavedomie. Príčinou závislosti je asymetria sily vo vzťahu, kde je silný agresor a slabá obeť. Pre agresora sa stáva ovládanie obeť určitou slasťou, prežíva cit nadradenosti, absolútnej prevahy a moci. Svoje správanie preto opakuje, zdokonaľuje a stupňuje a postupne sa stáva na obeť závislým. Podobne môže vzniknúť aj závislosť obeť voči agresorovi. Snaží sa agresorovi vyhovieť, obdivuje jeho moc, silu, prevahu a ľahko môže dôjsť k tzv. identifikácii s agresorom. Príkladom je tzv. Stockholmský syndróm, keď obeť prežíva náklonnosť a lásku k trýzniteľovi. Výsledkom takéhoto vzťahu je, že obeť aj napriek tomu, že znáša od agresora rôzne prejavy príkoria, ho obdivuje, sympatizuje s ním, podriaďuje sa mu a je schopná urobiť pre agresora čokoľvek. Tento jav sa častejšie vyskytuje u dievčat a je pre okolie skrytý, pretože agresor a obeť pôsobia ako dobrí priatelia. *Šikanovanie ako porucha vzťahov v skupine* je záležitosťou aj ostatných členov skupiny. Formy správania sa môžu pohybovať od prejavov ostrakizmu až k totalite, keď sa prenasledovanie stáva na pracovisku normálnym javom. Objektom šikany môže byť premiant skupiny, ktorý sa stáva pre ostatných predmetom závisť, alebo slabý jedinec či obeť baránok.

Psychické násilie na pracovisku zahŕňa agresívne správanie alebo obťažovanie s cieľom uškodiť obeť a v súčasnosti sa vyskytuje vo veľmi sofistikovaných podobách. Predstavuje najzávažnejšie deformácie v medziľudských vzťahoch a sociálnych rolách, poruchu komunikácie a nevhodné správanie pracovníkov voči jednotlivcovi prípadne menšej skupine, alebo medzi nadriadeným a podriadeným. Psychické prenasledovanie sa môže vyskytovať aj v normálnych pracovných skupinách, kde agresori bývajú často obľúbení a nie sú v ich interakciách prítomné neprimerané prejavy správania. Cieľom psychického prenasledovania je znepríjemniť obeť pracovnú situáciu. K dôležitým charakteristikám šikany a psychického prenasledovania patrí *zámernosť, trvanie v čase, asymetria síl a prítomnosť následkov*. *Zámernosť* v správaní znamená úmysel agresora vytrvalo ubližovať, ponižovať alebo frustrovať spolupracovníka, nadriadeného alebo podriadeného. *Trvanie v čase* vymedzuje systematické opakovanie nevhodného správania vrátane negatívnej komunikácie raz za týždeň v trvaní aspoň pol roka, ktoré znepríjemňuje obeť život, provokuje ich, zastrasuje a desí. *Asymetria síl* je vyjadrením vzťahu agresora a obeť v rovine silný verzus slabý, fyzická sila verzus psychická alebo

sociálna sila. Dlhodobejšie psychické násilie a prenasledovanie môže viesť *k prechodným alebo trvalejším následkom*. Môže u obete vyvolať znížené sebavedomie, pochybnosti o sebe, viesť k vyhýbavému správaniu, depresii s možnosťou suicidálnych tendencií predovšetkým vtedy, keď sa obeť nechce alebo nemôže brániť.

Príčiny psychického prenasledovania

Na vzniku a priebehu psychického prenasledovania sa môžu podieľať *pracovný stres, kvalita riadenia, nedostatok práce, nezamestnanosť, pracovné prostredie* a ďalšie faktory.

Stres z preťaženia alebo zlej organizácie práce môže byť príčinou pridelovania práce podriadeným bez zváženia, či sa dá z hľadiska náročnosti, rozsahu a času zvládnuť. Priradovanie úloh je často chaotické, preto vznikajú časové straty a napätie v kolektíve. Dôvodom je tlak z centra organizácie, snaha vedúceho zapáčiť sa nadriadeným, túžba po moci, osobné dôvody, strach zo straty kontroly, z prevahy podriadeného. *Málo práce, nedostatok práce alebo monotónna práca* môže v kolektíve vytvárať priestor pre zábavu na úkor iných, ohováranie a šírenie intríg. *Kvalitu riadenia* podmieňuje konkrétny štýl vedenia pracovného kolektívu, predovšetkým autokratický štýl, nedostatočná kvalifikácia na vedenie ľudí, podstatné rozdiely v prístupe k pracovníkom, nedostatok tolerancie, deštruktívne zaobchádzanie s chybami či omylmi, firemná kultúra s nízkou úrovňou etiky, nedostatky vo vnútropodnikových štruktúrach, permanentný tlak na zvyšovanie výkonov a znižovanie nákladov. V prípade *nedostatku pracovných príležitostí* je vyššia pravdepodobnosť využívať pracovníkov pod hrozbou prepustenia. Konkurenčný tlak a strach z nezamestnanosti môže viesť k nezdravej pracovnej atmosfére, ktorú charakterizuje frustrácia, závisť, hnev a strach, ktoré sa môžu meniť až na agresiu. Konkurenčný boj je domnelým podnetom pre zvyšovanie výkonnosti. Zároveň zamestnanci v obave o vlastnú prácu môžu využívať i nečestné praktiky. *Pracovné prostredie*, jeho priestorové usporiadanie a fyzikálne podmienky majú dopad na kvalitu výkonu a charakter vzťahov v kolektíve. Stresujúco pôsobí malý priestor, obmedzenie osobného priestoru, plnenie pracovných úloh náročných na komunikáciu, vybavovanie telefonátov v takomto prostredí.

Štádiá psychického prenasledovania

Psychické prenasledovanie prebieha v piatich štádiách. Prvým štádiom je *vznik mobbingu*. Spúšťacím mechanizmom je vždy konflikt, ktorý býva často banálny a niekedy má charakter náhody. V každom kolektíve môže byť pracovník, ktorý je menej obľúbený. Kolegovia ho odmietajú, ohovárajú, stáva sa predmetom poznámok, vtipov, posmeškov. Ak sa obeť nebráni a nik sa jej nezastane, tlak sa postupne zosilňuje a agresia narastá. Postupne dochádza k *pritvrdzovaniu*, keď v pracovnom kolektívne narastá napätie, napr. pri neúspechu pri riešení náročnejších úloh, únave a preťažovaní. V tejto situácii sa obeť stáva predmetom uvoľnenia napätia zo strany kolegov, ktorí ho ohovárajú a šíria o ňom nové klebety. K hlavnému mobberovi sa postupne pridávajú aj ostatní členovia kolektívu a *vytvárajú jadro prenasledovania*. Spoločne sa usilujú systematicky pôsobiť na obeť a šikanovať ju. *Prijatie*, ako ďalšie štádium sa vyznačuje tým, že pracovníci kolektívu prijímajú zo strachu nepísané normy agresorov a pridávajú sa k šikanovaniu obete. Piate štádium – *totalitu* charakterizuje prítomnosť mobbingu na pracovisku ako normálneho správania.

Stratégie psychického prenasledovania /príklady správania a postupov

Psychické prenasledovanie na pracoviskách sa realizuje rozličnými stratégiami. Sú to útoky agresora na rozličné stránky osobnosti a správania obete mobbingu.

Časté sú *útoky na možnosť obete prejaviť sa*. Ide o devalváciu v prístupe agresora voči obeti, ktorá znemožňuje obeti vyjadriť sa, prípadne riešiť problém v kolektíve, zdôveriť sa inej osobe. Príkladom devalvácie vo verbálnej a neverbálnej komunikácii je:

- znemožnenie obeti vyjadriť sa, zaujať stanovisko k riešeniu problémov
- neustále skákanie do reči a prerušovanie prejavu obete
- prenasledovanie obeti nepríjemnými telefonátmi, ústnym alebo písomným vyhrážaním
- kritika práce i osobného života obete, ktorá sa stáva terčom nadávok, kriku
- devalvačné prejavy v neverbálnej komunikácii, napr. znevažujúce gestá, pohľady, narušovanie osobného priestoru, naliehanie
- upieranie kontaktov aj nepriamo, často neverbálne, napr. ignorovanie obete prehlíadaním, odmietanie spolupráce vylúčením obete z rokovaní, náhle ukončenie rozhovoru, zatváranie dverí pred obeťou, priestorová izolácia.

K prejavom psychického prenasledovania patria aj otvorené alebo skryté formy *útoku na sociálne vzťahy obete*, ktoré vedú k jeho väčšej sociálnej izolácii od ostatných členov kolektívu. Môžeme k nim zaradiť:

- nadriadený alebo kolegovia odmietajú komunikovať s obeťou alebo sa vedome vyhýbajú sociálnemu kontaktu a rozhovorom
- nadriadený zakazuje kolegom hovoriť s obeťou alebo sa kolegovia obávajú hovoriť s obeťou práve zo strachu pred nadriadeným
- prehlíadanie obete, ignorovanie, nedôstojné zaobchádzanie s obeťou
- priestorová izolácia umiestnením obete do miestnosti, ktorá je ďaleko od kolegov.

Obeť násillia veľmi ťažko vníma *útoky na jej povesť, úctu a vážnosť*, čo je ďalšou formou stratégie psychického prenasledovania. Tieto prístupy spochybňujú sebahodnotenie a sebaúctu obete, ovplyvňujú však aj názory a postoje okolia k nej. Ide napr. o:

- šírenie klamstiev a klebiet o obeti formou napr. tajuplných narážok v jej prítomnosti, priamym osočovaním, očierňovaním u šéfa
- zosmiešňovanie a narážky na národnosť, vierovyznanie, politické presvedčenie, súkromný život
- zosmiešňovanie obete napodobňovaním jej prejavov, napr. chôdze, gestikulácie, intonácie, nevhodné žartovanie na jej účet
- spochybňovanie duševného zdravia obete, podozrenie psychickej poruchy, opakované odporúčania obeti dať sa vyšetriť psychiatrom
- nútenie obeti k práci, ktorá znižuje jej sebavedomie
- znevažovanie pracovného miesta a neprimerané hodnotenie obete, spochybňovanie jej rozhodnutí, ich odmietanie a nerešpektovanie
- používanie nadávok, znevažujúcich výrazov.

K prejavom psychického prenasledovania môžeme zaradiť *útoky zamerané na kvalitu osobného a pracovného života obete*. Podstatou je snaha poukázať na neschopnosť obete a prispieť k jej spochybneniu a profesionálnej neistote. Ide o nasledujúce prístupy:

- obeti sa neprideliujú žiadne pracovné úlohy
- obeti sa upiera možnosť vykonávať adekvátnu prácu, ktorá zodpovedá jej schopnostiam
- obeti sa prideliujú nezmyselné pracovné úlohy, aj také, ktoré sú pod úroveň jej schopností a možností
- obeti sa prideliujú stále nové a ťažko splniteľné úlohy a činnosti, ktoré prevyšujú jej kvalifikáciu
- strácanie pracovných podkladov od obete, falšovanie výstupov jej práce, šírenie nepresných informácií, blokovanie spolupráce, krádež nápadov a návrhov.

Príkladom poslednej stratégie, *útoky na zdravie obete*, je:

- nútenie do rizikovej práce
- hrozba fyzického násillia, použitie ľahšieho násillia s úmyslom postrašiť obeť
- telesné zneužívanie
- spôsobenie fyzických škôd doma alebo na pracovisku

- sexuálne obťažovanie prostredníctvom vulgárnych poznámok, fyzickým obťažovaním.

Obete mobbingu

Obeťou mobbingu môžu byť celkom obyčajní ľudia, rovnako muži a ženy. Typická obeť mobbingu neexistuje. Môžeme však identifikovať faktory, ktoré sa podieľajú na vzniku a rozvoji mobbingu. Ohrozenejší sú zamestnanci, ktorí sa od ostatných niečím odlišujú: sú buď osamotení, nápadní, úspešní alebo noví. Rovnako aj tí zamestnanci, ktorí sa mimoriadne angažujú v chode spoločnosti, čím vyvolávajú u kolegov závisť a žiarlivosť, alebo pracujú pre firmu tak, akoby pracovali pre seba. Do skupiny ohrozených zamestnancov môžeme zaradiť aj takých, ktorí obhajujú ľudské práva, rešpektovanie dôstojnosti a spravodlivého prístupu ku všetkým. Odmietajú zapájať sa do skupinovej dynamiky a rôznych foriem zábavy na úkor práce a iných.

Páchatelia mobbingu

Páchateľov mobbingu môžeme rozdeliť do troch skupín. *Páchatelia – strojcovia* sú tí, ktorí iniciujú psychické prenasledovanie a podnecujú okolie k účasti na prenasledovaní. *Náhodní páchatelia* sa podieľajú na psychickom prenasledovaní v situácii, keď z bezvýznamného konfliktu vzniká trvalý spor, ktorý sa zmysluplne nerieši. *Spoluúčastníci* predstavujú dôležitú súčasť psychického prenasledovania a vďaka nim je mobbing možný. Aktívne podporujú strojcu a pasívne sa podieľajú na šikanovaní.

Mobbingové stratégie nadriadeného voči podriadeným

Nadriadený môže v prístupe k obeti použiť rôzne stratégie psychického prenasledovania. Predstavujú premyslené, sofistické spôsoby správania, ktorých zámer zostáva pred okolím utajovaný. *Sizyfovská taktika* znamená pridelenie náročných, zložitých a namáhavých prác, často nezmyselných a zbytočných. Odpútavajú pracovníka od riešenia iných úloh, v ktorých by mal priestor uplatniť svoje schopnosti. Stratégia *malých požiadaviek* predstavuje zadenovanie pracovných úloh, ktoré nezodpovedajú schopnostiam a kvalifikácii podriadeného, čo je pre pracovníka veľmi frustrujúce a bráni jeho profesionálnemu rozvoju. *Prehnané požiadavky* sú úlohy prevyšujúce schopnosti a vedomosti podriadeného, čím sa u pracovníka vyvoláva cit zlyhania, menejcennosti a zbytočnosti. *Trvalá kontrola* je systematické a neprímerané posudzovanie a hodnotenie plnenia úloh nad rámec štandardnej pracovnej kontroly, požadovanie aj najjednoduchších výsledkov práce ku kontrole a vyjadrovanie sa ku každej práci. *Okliešťovanie kompetencií* je stratégia, keď nadriadený pridelí pracovné úlohy obeť, ktoré bežne vykonávala, iným pracovníkom bez zdôvodnenia a otvorenej diskusie. Podstatou stratégie *prekvapujúce útoky* je prijímanie dôležitých rozhodnutí počas neprítomnosti obeť na pracovisku, pracovných poradách, napr. počas jej práceneschopnosti, dovolenky, služobnej cesty. *Izolácia* je vyčlenenie obeť z pracovného kolektívu prostredníctvom napr. neposkytnutia dôležitých informácií o problémoch, zmenách na pracovisku, nevytvorením priestoru na prezentovanie vlastných názorov. Zároveň ide aj o priestorovú izoláciu, teda umiestnenie obeť napr. do odľahlej pracovne. *Metóda Achillovej päty* znamená pridelenie úloh v oblasti, kde je obeť najzraniteľnejšia. Stratégia *narážky na psychický stav* spočíva v podsúvaní pochybnosti obeť o jej psychickom zdraví, odporúčaniami absolvovať odborné vyšetrenia a liečiť sa. Každá reakcia obeť sa interpretuje ako ďalší symptóm ochorenia.

Charakter a priebeh psychického prenasledovania podmieňuje aj osobnosť páchatel'a a jej jednotlivé charakteristiky. Z hľadiska pohlavia môžeme identifikovať ženské a mužské metódy mobbingu. *K typickým ženským metódam mobbingu* patrí vysmievanie sa obeť priamo alebo nepriamo, šírenie klebiet bez overenia ich pravdivosti, znepokojovanie obeť nekonkrétnymi narážkami, jej kritika, skákanie do reči. *Typické mužské metódy mobbingu* sú ignorovanie kolegu, neustále poukazovanie na slabé stránky obeť, vyhrážanie namiesto argumentácie, cynické

poznámky o spôsobe života obeť, pridelovanie nových a nevďačných činností, o zmysle ktorých obeť nie je informovaná.

Faktory podmieňujúce zvládanie psychického prenasledovania Zdroje riešenia a zvládania náročných situácií

K zvládacím zdrojom (salutorom) riešenia náročných situácií patria: vnútorné, vonkajšie zdroje zvládania a situačné charakteristiky.

Vnútorné zdroje riešenia a zvládania náročných situácií

Vnútorné zdroje predstavujú dispozície jedinca. Zaradujeme k nim biologické premenné, ako genetická výbava, vek, pohlavie, prekonané ochorenia a osobnostné premenné. Do tejto skupiny patria *charakteristiky osobnosti*: psychická odolnosť, frustračná tolerancia; *zvyky a návyky* vo vzťahu k životnému štýlu a *kvalifikácia jedinca pre určitú činnosť*, napr. vzdelanie, prax, schopnosti, poznatky a skúsenosti.

V tomto smere dôležitú úlohu zohráva aj typ osobnosti. C. G. Jung pri typológii osobnosti rozlišoval tri polaritu: extroverziu verzus introverziu, cítenie verzus myslenie a pociťovanie verzus intuícia. Na základe toho rozlišoval introverziu, extroverziu; emocionálny, myšlienkový resp. kognitívny typ osobnosti. I. Myersová-Briggsová doplnila polaritu osobnosti o štvrtú dimenziu: posudzovanie verzus percepcia. Kombináciou jednotlivých funkcií vzniká 16 osobnostných typov, napr. extrovertný citový typ, extrovertný mysliteľský typ, introvertný citový, introvertný mysliteľský typ a ďalšie, ktoré ovplyvňujú spôsob vyrovnávania sa so záťažou.

Iný prístup predstavuje typológia osobnosti podľa správania, ktorú vypracovali M. Friedman a B. H. Rosenman (1974). Na základe analýzy pozorovania správania, štruktúrovaného rozhovoru a dotazníka u 3 500 respondentov, ktorí pracovali vo vedúcich funkciách v priemysle, obchode a administratíve, rozlíšili typ osobnosti A a typ osobnosti B. Pre osobnosti typu A boli príznačné nasledujúce charakteristiky: zvýšená až nadmerná súťaživosť, zvýšený nepokoj a bdelosť, necitlivosť k okoliu, nepriateľský až agresívny postoj k iným, tvrdosť, nekompromisnosť, chronické nutkanie niečo robiť, dokonca robiť viac vecí naraz, túžba byť najlepší, nosiť si prácu domov, neustály časový stres, mimoriadny záujem o čísla, zhromažďovanie predmetov, zvýšené napätie mimických svalov, výrazný rečový prejav a iné. Typ osobnosti B charakterizuje vysoký výkon v zamestnaní, široký okruh záujmov, schopnosť primerane odpočívať, kooperácia. Neskôr boli pridané aj ďalšie charakteristiky, ako zmysel pre humor, ochota odpúšťať, vyššia miera sebahodnotenia, zdravá pokora, zmysel pre autonómnosť, tvorivosť. V roku 1994 Siegel charakterizoval osobnosť typu C, ktorá sa vyznačuje poddajnosťou, prispôsobivosťou, sebaobetovaním, popieraním existencie nepriateľstva alebo hnevu, nevyjadrovaním emócií. Pre typ osobnosti D je typický sklon k prežívaniu negatívnych emócií, ktoré sa snaží potlačiť, cíti sa pod tlakom, vyhýba sa kontaktom a ďalšie.

Z hľadiska osobnostných charakteristík je pre riešenie náročných situácií významná *nezdolnosť (hardiness)*. Jej koncepcia vychádza zo skúmania vzťahu medzi zdravím a zmysluplným postojom k životu a k práci. Pozostáva z troch navzájom úzko spätých osobnostných črt: ovládania diania, odovzdanosti a výzvy. Prostredníctvom *ovládania diania* jedinec kontroluje priebeh externých situácií a udalostí. Zahŕňa vnímanie seba, primerané sebahodnotenie, uvedomenie si vlastných možností zvládať ťažkosti, ako aj ovplyvňovať priebeh udalostí. Ľudia s nízkou dispozíciou ovládania sa cítia bezmocní, prepádajú nečinnosti, apatii, neveria si. *Odovzdanosť*, aj oddanosť, osobná angažovanosť a uvedomenie si zmyslu života a udalostí vychádzajú zo životnej orientácie jedinca, ktorú podmieňujú predovšetkým ciele a hodnoty. Pre človeka s nízkou dispozíciou odovzdanosti je príznačná nedôvera, nerozhodnosť, nestálosť hodnôt a pesimizmus. *Výzva* spočíva v pochopení úloh, ktoré jedinec prijíma ako podnet a ktoré môžu prispieť k osobnostnému rastu. Predpokladom zvládnutia konfrontácie jedinca s nepriaznivými podnetmi je resiliencia, ktorá zahŕňa dva

faktory: vystavenie sa pôsobeniu rizikovým faktorom a adaptáciu na tieto okolnosti alebo podmienky.

Pri riešení náročných situácií je významné aj vnímanie celistvosti vlastného života (*sense of coherence – SOC*). V tomto smere sú prínosné práce A. Antonovského, ktorý sa venoval problematike salutogenézy. Pozornosť upriamil na aspekty, ktoré posilňujú zdravotný stav, upevňujú zdravie alebo uľahčujú proces uzdravovania. K faktorom, ktoré prispievajú k upevňovaniu a posilňovaniu zdravia, autor zaraďuje osobnostné vlastnosti jedinca a konkrétny spôsob života. Z osobnostných vlastností bližšie špecifikoval bazálnu osobnostnú štruktúru človeka (SOC), ako vnútorný zdroj zdravia. Osobnostnú štruktúru charakterizuje kompaktnosť, celistvosť životnej orientácie a predstavy o vlastnom živote. Neskôr sa Antonovský venoval skúmaniu dimenzií osobnosti. *Dimenzia zrozumiteľnosti* je kognitívnu zložkou a odráža schopnosť jedinca vnímať podnety vonkajšieho a vnútorného prostredia v určitých súvislostiach, predvídať ich a vysvetliť. *Dimenzia zvládnuteľnosti*, ako inštrumentálna zložka, predstavuje využitie zdrojov jedinca pri zvládaní úloh, ktoré vníma ako výzvu. *Dimenzia radosti zo zmysluplnosti* ako emocionálna zložka, vyjadruje postoj jedinca k vlastným výkonom.

Vonkajšie zdroje riešenia a zvládania náročných situácií

Ide o zvládacie, podporné zdroje copingu, prípadne faktory zmierňujúce záťaž. Nemajú dosah na jej elimináciu, zmierňujú však jej vplyv na jedinca. Predstavujú vonkajšiu pomoc pri zvládaní záťaže prostredníctvom emocionálnej a sociálnej opory, napr. poskytnutím psychologické starostlivosti, empatickým prístupom, ale aj formou inštrumentálnej pomoci, ako je pomoc pri práci, spolupráca pri riešení ťažkých úloh sociálneho prostredia. Súčasťou sociálnej opory je aj poskytnutie informácií o faktoroch záťaže a jej zvládaní, nácvik potrebných zručností a poskytnutie pozitívneho hodnotenia.

Situčné charakteristiky – zdroje riešenia a zvládania náročných situácií

Ide o premenné prostredia, napr. prítomnosť životných udalostí, kultúrne determinanty, vnímanie hodnôt, charakter vzájomných interakcií a premenné jednotlivca, predovšetkým vlastné vnímanie a hodnotenie kvality života.

Dôsledky psychického prenasledovania

V začiatkoch je niekedy ťažké rozlíšiť, či ide o nevinný žart alebo prejav psychického prenasledovania. Psychické prenasledovanie má *negatívny dopad pre spoločnosť*, predovšetkým v ekonomickej oblasti v dôsledku strát pracovných síl, ich zvýšenej pracovnej neschopnosti. *Dôsledky pre konkrétnu firmu či zariadenie* spočívajú v zhoršení psychosociálneho prostredia, zvýšenej fluktuácii zamestnancov, nedostatočnej motivácii a zvyšovaní nákladov. Šikanované osoby podávajú nižšie pracovné výkony a mobberi časť svojej pracovnej energie venujú vymýšľaniu nových zlomyseľností. Deštruktívny spôsob riešenia psychického prenasledovania na pracovisku narúša pracovnú atmosféru a znižuje pracovnú výkonnosť. Psychické prenasledovanie má *negatívny dopad aj na obeť a jeho rodinu*. Ide o telesné a duševné vyčerpanie, psychické a psychosomatické následky. Bežná prepracovanosť je dočasná a po jej odznení ťažkosti vymiznú. Dlhodobejšie psychické prenasledovanie môže mať vážne negatívne dopady na fyzické a psychické zdravie pracovníkov. Dôsledky psychického teroru sa môžu prejaviť v psychickej a psychosomatickej rovine. *K psychickým následkom* patria zmeny nálad, depresia, poruchy koncentrácie, pochybnosti o sebe, stavy úzkosti až psychiatrické syndrómy a myšlienky na samovraždu. Závety výskumov vo Švédsku poukázali na to, že 10-20% všetkých samovrážd je prepojených s mobbingom. *Psychosomatické následky* sa môžu prejaviť ako poruchy krvného obehu, dýchania, ochorenie žalúdka a čriev, poruchy močenia, vyprázdňovania, generalizované bolesti kostí a svalov, hlavne chrčtice, bolesti hlavy, kožné choroby, poruchy spánku. Obete mobbingu sú dlhodobo

práceschopné a šikanované osoby podávajú nižšie pracovné výkony. V Európskej únii sa zdravotné ťažkosti v dôsledku mobbingu vyskytujú u 8,1% výkonných pracovníkov. Z hľadiska analýz výsledkov výskumných štúdií v danej oblasti sa potvrdil výskyt zdravotných ťažkostí v dôsledku mobbingu u 16,3% výkonných pracovníkov vo Veľkej Británii, vo Švédsku u 10,2%, vo Francúzsku u 9,9%. Nižší výskyt zdravotných ťažkostí sa zistil v Nemecku, u 7,3% výkonných pracovníkov a v Taliansku u 4,2%. Tieto údaje sú v uvedených krajinách v určitej korelácii v porovnaní s výskytom infarktu myokardu a iných civilizačných ochorení. V našich podmienkach chýbajú relevantné výstupy a údaje o situácii násilia na pracovisku a jeho dopade na zdravotný stav pracovníkov. Práve preto by bolo vhodné realizovať výskumné štúdie, ktoré by túto absenciu odstránili aj s prípadnými nadväzujúcimi legislatívnymi opatreniami.

Prejav prvých symptómov mobbingu závisí od charakteru psychického teroru, osobnostných charakteristík mobbovaného a finančnej situácie obeť. Z osobnostných charakteristík sú významné sebadôvera, sebakoncepcia, psychosociálna autonómia jednotlivca, jej aktuálny telesný a psychický stav, ale aj charakter prístupu okolia k obeť, napr. jej akceptácia okolím, vyjadrenie prejavov úcty, emočnej podpory.

Pomoc obeť mobbingu

Psychický teror zastihne obeť často nepripravenú. Napriek tomu je vhodné pri mobbingu konať čo najskôr. Obeť spravidla nemôže sama zastaviť psychické prenasledovanie, väčšinou sa to podarí iba s pomocou druhých. Ženy pri hľadaní východiska z neprijemnej situácie využívajú túto formu pomoci viac. Muži majú často sklon psychický teror bagatelizovať, pretože ho pociťujú ako osobnú porážku.

Keď sú ešte šance...

V prípade, že je možné ešte situáciu zvrátiť, je potrebné čo najskôr začať s riešením konfliktu, ešte pred upadnutím do depresie. Nie je správne domnievať sa, že sa situácia zlepší a riešenie konfliktu odkladať. Dôležité je neuzatvárať sa, neizolovať, ale požiadať o pomoc nezainteresovanú osobu, ktorej obeť dôveruje a situáciu s ňou prebrať, vyrozprávať sa, čo umožní abreakciu a vytvorí podmienky pre ľahšie hľadanie riešenia. Na základe rozboru situácie pomenovať konflikt, zistiť jeho príčinu, spracovať ho a pokúsiť sa o jeho urovanie. Ak je príčinou mobbingu kolega, ktorý rafinovaným spôsobom šíri klebety, ohovára a intriguje, obeť môže zájsť za pôvodcom klebiet a vyjasniť si situáciu, prípadne si klebety nevšímať. Zaujať k nim odmietavý postoj a netrapiť sa nimi, zmieriť sa s tým, pretože na pretras príde raz každý. V prípade, že príčinou konfliktu je samotná obeť, je vhodné pokúsiť sa o zmierenie, byť sebakritický, urobiť prvý krok, ale vedieť sa aj ohradiť. Do riešenia zapojiť rodinu a priateľov, otvorene hovoriť o problémoch a byť pripravený prijať ponúkanú pomoc. Dôležité je vyhýbať sa sklonom k abúzom a riešeniu problémov v strese. Pri marení pracovného výkonu sa dožadovať pomoci vo firme, informovať sa o svojich právach, podať sťažnosť u zamestnávateľa. Skúsenosť s psychickým prenasledovaním a jeho primerané zvládnutie môže prispieť k psychickej odolnosti jedinca. Ak nie je do mobbingu zapojený šéf, je vhodné situáciu rozobrať aj s ním. Nadriadený by mal poznať svojich podriadených na základe osvojených znalostí z psychológie, sociálnej komunikácie, medziľudských vzťahov a vlastných sociálnych kompetencií. Keď verejne vyjadrí obeť podporu, môže zastaviť mobbing. Je správne, ak je na pracovisku spísaná antimobbingová dohoda, ktorá obsahuje sankcie, s ktorými musí mobber počítať.

Ak je aktérom šéf, odporúča sa zájsť za ním a dať mu najavo, že sa neusilujete o jeho miesto. V tomto prípade šéf potrebuje často polichotiť, vyzdvihnúť jeho nápady a kompetencie. Súčasťou vhodného riešenia mobbingu je dodržiavanie psychohygieny, absolvovanie tréningov asertívneho správania, vyhľadanie odbornej pomoci u psychológa alebo psychiatra.

Ked' už niet šance...

V prípade, že žiadny pokus o riešenie situácie nie je účinný, je namieste, aby si obeť položila otázky: *Či mi táto práca za to stojí? Do akej miery som ochotný/á obetovať svoje zdravie, rodinu, duševnú pohodu?* Ak sa mobbovaný definitívne rozhodne pre odchod z pracoviska v záujme zachovania zdravia, odporúča sa počkať, pokiaľ odchod navrhne šéf a požiadať o právnu pomoc. Snažiť sa o korektný priebeh výpovede a získať z nej maximum vo svoj prospech, uplatniť si nárok na odstupné. V prípade precízneho plnenia pracovných povinností má na to obeť právo.

Možnosti prevencie psychického prenasledovania

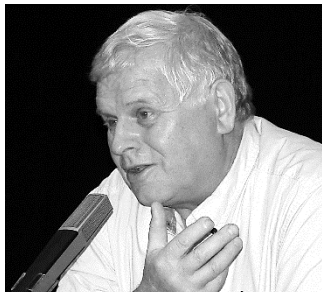
Väčšina podnikov v našich podmienkach ignoruje fenomén mobbingu i jeho ekonomické a zdravotné dôsledky. Úlohou vedenia organizácie je zistiť, v akom štádiu sa mobbing nachádza a aktívne využívať na pracovisku prostriedky boja proti mobbingu. K týmto prostriedkom môžeme zaradiť nasledujúce možnosti. *Postoj, presvedčenie* o tom, že mobbing je vážnym problémom, je prvým nevyhnutným krokom vedenia organizácie. Zároveň aj zohľadňovanie jeho negatívnych dopadov na osobnosť všetkých aktérov mobbingu, deštrukciu vzťahov a pracovnú atmosféru. V rámci *diagnostiky* je dôležité zamerať sa na typológiu potenciálnych agresorov a obetí. Úlohou vedúceho je orientovať sa v sociálnych vzťahoch na pracovisku, v sociálnych statusoch pracovníkov a vo vzťahovej štruktúre pracovného kolektívu. Ďalším krokom je *kultivovanie vzťahov* prostredníctvom napr. nulovej tolerancie k vzájomnej verbálnej agresii, ako je zosmiešňovanie, ignorovanie, klebetenie. Je dôležité viesť otvorenú diskusiu o medziľudských vzťahoch na pracovisku a vstupovať do riešenia konfliktov medzi pracovníkmi. *Sociálna kompetencia* u vedúcich pracovníkov spočíva v rozvíjaní ich sociálnych zručností, v uplatňovaní prosociálneho správania a empatie, v rozvíjaní pozitívnej sociálnej klímy. V prevencii sociálnopatologických javov na pracovisku je nevyhnutná spolupráca so psychológmi. Prínosné sú aj spoločné výcviky a tréningy pracovníkov zamerané na rozvíjanie sociálnej a emocionálnej inteligencie, tolerancie a efektívneho riešenia konfliktov na pracovisku, či motivovanie pracovníkov k pozitívnej zmene vzťahov.

Literatúra:

1. ANTONOVSKÝ, A.: *Health, Stress and Coping*, San Francisco: Jossey – Bass Publishers, 1979, 255 s.
2. BALOGOVÁ, B.: *Mobbing a medicínska etika. In Metodologické a metodické otázky bioetiky súčasnosti*. Prešov: FF PU, 2009, s. 187-198.
3. BRATSKÁ, M.: *Zisky a straty v záťažových situáciách alebo príprava na život*. Bratislava: Trade Leas, spol. s r.o., 2001, 325 s.
4. BUBENÍKOVÁ, M., FILICKÁ, M.: *Mapovanie hostility a D-typu správania u sestier v ambulancijnej starostlivosti*. In *Cesta k profesionálnému ošetrovatelstvu V*, s. 41–46, Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2010.
5. GAJDOČOVÁ, E.: *Mobbing na pracovisku*. In *Sociálna prevencia – prevencia vybraných sociálnopatologických a nežiaducich sociálnych javov*. 2014, č. 1, s. 16-17.
6. HARSA, P.; KERTÉSZOVÁ, D.; MACÁK, M.; VOLDŘICHOVÁ, I.; ŽUKOV, I.: *Současné projevy agrese*. In *Psychiatria pre prax*. 2012, 13, 4, s. 151-154.
7. HUBEROVÁ, B.: *Psychický teror na pracovisku. Mobbing*. Martin: Neografia, 1995, 143 s.
8. JUCK, A. S.: *Choroba z pracovného teroru*. In *Fakty*, 25, 1999.
9. KOBASA, S. C., MADDI, S. R., KAHN, S.: *Hardiness and Health*. In *Journal Personality and Social Psychology*, 1982, 42, 1, s. 168-177.
10. KRKOŠKOVÁ, E.: *Mobbing – technostres – Vorkholismus*. In *Revue medicíny*. 2004, 2, č. 5, s. 27-28.
11. ONDŘIOVÁ, I.; DUČAIOVÁ, J.: *Mobbing ve zdravotnickém prostředí a možnosti jeho prevence*. In *Sestra (CZ)*, 2010, 10, 5, s. 26-28.
12. SIHELKÁ, D.: *Mobbing Psychický teror na pracovisku*. In *Medical servis*. 2007, júl – august, s. 76-77.
13. ŠOLCOVÁ, I.: *Vývoj resilience v dětství a dospělosti*. Praha: Grada, 2009, 104 s. ISBN 978-80-247-2947-3.
14. VARGOVÁ, M.: *Psychický teror na pracovisku – mobbing*. In *Bezpečná práca*, 2003, č. 2, s. 9-14.

15. ŽUCHA, I., ČAPLOVÁ, T. a kol.: *Lekárska psychológia*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2008, s. 208. ISBN 978-80-223-2439-7.

____ PSYCHOLÓG, ČESKO ____

Rešerš, Ritomská & all 2013:

VZTAHOVÁ PATOLOGIE ¹

- psychické násilí ¹ a násilí na pracovíšti ¹

PhDr. Pavel BEŇO, Praha

info@workrelations.eu

Poznámka Pracovného tímu poslankyne Ritomskej:

Dr. Beňovi ďakujeme za jeho e-mailom doručenú rešerš, ďakujeme aj za srdečné pozdravy z Prahy. Rešerš od p. dr. Beňa prišla do redakcie 10. 11. 2014. Dr. Beňo sa ospravedlnil že pre zaneprázdnenosť nemôže sa dostaviť na našu 2. Konferenciu. Na 1. Konferenciu 13.11.2013 dr. Beňo bol jedným z prednášajúcich. V tomto roku sme ho tiež pozvali s dostatočným časovým predstihom. Doplnili sme jeho rešerš čísloukami – odkazmi na prednášky v Zborníku 2013 ¹, a doplnili sme aj odkazy na staršiu literatúru ^{9, 10, 11} kde sa pojmy uvádzajú. Pôvodný jazyk dr. Beňa a obsah textu sme ponechali. Musíme však konštatovať, že slovo „patológia“ je lekársky slang resp. starogrécky a antický lekársky pojem zložený z dvoch gréckych slov a latinskej koncovky feminína (-ia); pathos gr. = „choroba“, „bolesť“; logos gr. = „slovo“, „veda“ ¹¹. Tieto pojmy sú nami aplikované do nášho (Ritomská & Urban) sociálneho projektu s novými, širšími a presnejšími obsahmi pojmov ako je napr.: socioterapia; vzťahová patológia ^{1 až 11}, ... pozri tiež Editoriál tu, a ostatné naše články, vrátane Zborníka 2013.

Psychické násilí ¹

a *psychické násilí ¹* môžeme považovať formy chování, kedy: „... dochází k verbálnímu napadení, popř. psychickému nátlaku na oběť. Přitom se nemusí jednat jen o nadávky, slovní napadání, ale také o absolutní pasivitu agresora k oběti.“ ²

Podle *Hirigoyen* býva psychické násilí často redukované a zlehčované len na problém dominance. Často se z oběti učiní spoluviník, nebo přímo viník nastalé situace: „Může si za to tak nějak sám/a...“ ⁶. Nebere se vůbec do úvahy dimenze ovládnutí oběti, kdy je oběť paralyzována, a nemůže se bránit. Popírá se násilnost útoků a závažnost psychologických následků.

Dalším kritériem pro dělení *psychického násilí* je podle místa, kde se tak děje. Z takového pohledu lze mluvit o psychickém násilí *ve škole*, nebo *na pracovíšti* ¹.

Z hlediska *motivů* ¹ psychického násilí na pracovíšti lze zvažovat i pojem *ekonomické násilí*. Tak lze charakterizovat kupř. *omezení nebo zamezení přístupu k financím* ze strany násilníka – jednotlivce, či organizace, a různé formy *defraudace* a *korupce*. Agresivní a *despotický styl* vládnutí a řízení – byť se naoko tváří jinak – přirozeně a logicky „nahrává“ agresorům a násilníkům všeho druhu, který v takové společnosti pak mají „zelenou“.

Násilí na pracovíšti ¹

Podle *Evropské komise (2002)*, jako *násilí na pracovíšti*, *workplace violence*, lze považovat „Incidenty, kdy je s někým hrubě zacházeno, je mu vyhrožováno, nebo je přímo napaden za okolností bezprostředně souvisejících s jeho prací, přičemž v ohrožení je jeho bezpečnost, tělesná i duševní pohoda a zdraví.“ ⁵

V publikaci autorů *Bowie & all.* je pojem *násilí na pracovišti* vymezen jako „...vnímané či skutečné verbální nebo emocionální hrozby, případně fyzický útok na osobu či její majetek, a to ze strany jiné osoby, skupiny či organizace, přičemž oběť se v dané chvíli věnuje povinnostem spjatým s výkonem povolání.“³

Populární autorka *Hirigoyen* z Francie uvedla v jedné publikaci následující vymezení: „... *psychickým násilím na pracovišti* rozumíme každé zneužívající chování, projevující se konkrétně v jednání, slovech, činech, gestech nebo textech, které poškozují osobnost, její důstojnost a fyzickou nebo psychickou integritu jedince a které ohrožují jeho zaměstnanecké místo nebo znehodnocují pracovní klima.“⁶

Skotská *Společnost zdraví a bezpečnosti*, pracuje s definicí:

„*Násilí v práci* je jakákoli událost/případ, kdy dochází ke zneužití, ohrožení nebo napadení osoby v podmínkách výkonu této práce. Škála násilných činů je široká a pestrá a sahá od fyzických a život ohrožujících útoků až k verbálnímu zneužívání a napadání (pomluvy, zesměšňování, vyhrožování, atp.) A právě verbální útoky jsou nejčastějšími případy násilí.“ K tomu dále dodávají:

„Přijetí a odsouhlasení takové definice násilí je prvním krokem při zavádění systému prevence, kontroly a zvládnutí tématu „*násilí v práci*“. Právě taková definice vám totiž pomůže se rozhodnout, jakým směrem se bude dále vyvíjet vaše firemní politika v této oblasti.“⁷

S tvrzením, že *násilí na pracovišti*¹, se ve střeoevropském či celoevropském kontextu týká především *psychického násilí*¹, lze jenom souhlasit, i když tomu tak nebyvalo odjakživa. Ale časy se změnily, a nejenom v Evropě.

Na půdě *EU* byl v roce 2007 schválen dokument s názvem *Rámcová dohoda proti obtěžování a násilí v práci*⁸, kde se mluví o dvou základních formách útoků, a sice o *obtěžování a násilí*.

K obtěžování dochází, když je jeden nebo více pracovníků nebo vedoucích pracovníků opakovaně a úmyslně zneužíváno, je jim vyhrožováno a (nebo) jsou ponižováni za okolností, které se vztahují k práci.

K násilí dochází, když je jeden nebo více pracovníků nebo vedoucích pracovníků napadeno za okolností vztahujících se k práci.

„*Obtěžování a násilí* může být prováděno jedním nebo více vedoucími pracovníky nebo pracovníky a má za účel nebo za následek narušení důstojnosti vedoucího pracovníka nebo pracovníka, ohrožení jeho zdraví a/nebo vytvoření nepřátelského pracovního prostředí, atd.“⁸

Stává se, že *samotná potřeba být agresivním a násilnickým* se v člověku nemění. Kvůli *přísnějším sankcím ze strany společnosti* se zmenšuje prostor pro fyzické násilí a to „*se transformuje*“ do *násilí psychického*.

Za synonymum *psychického násilí na pracovišti* je možné používat také pojem *patologické vztahy*, resp. *vztahová patologie v práci*.¹

Do takové „*patologie*“ pak počítáme celou řadu dalších pojmů či jevů, jakými jsou kupř. *šikana, mobbing, diskriminace*, atp., přičemž by označení *vztahová patologie* mohlo být jakýmsi pokusem o nalezení jejich „*společného jmenovatele*“.

Vztahová patologie¹

Jako pojem *vztahová patologie*¹ vznikl z potřeby najít společného jmenovatele a souhrnné, nebo *zastřešující* označení pro *mobbing* (psychoteror na pracovišti ze strany kolegů), *bossing* (mobbing ze šéfovských pater) a *šikanu* (ponižování a ubližování z důvodů demonstrace osobní nadřazenosti a převahy) v práci¹. Tento pojem je také *společným jmenovatelem* pro všechny formy stresujících sociálních vazeb a vztahů ve skupině – označovaných někdy jako *psychosociální stres*¹⁰. Jde o analogii a kontinuitu při posuzování *destruktivních rolí*, poloh a forem, které mohou vztahy přinášet a znamenat nejenom ve vztazích na pracovišti nebo v zaměstnání, ale také ve škole, v rodině, v komunitě i celé společnosti.¹

Někdy kolem roku 2007 se na katedře *Manažerských studií* Univerzity Jana Amose Komenského v Praze začal vyučovat předmět *Mobbing a bossing* a pod tuto střechu jsme přibrali jako i jiní, ještě další pojmy a sice:

Staffing – tak bývá označován někdy i *mobbing zdola nahoru*, od významu *the staff*, angl. voj. *štáb*, nebo *kopí, oštěp*; to znamená v situacích, kdy linioví zaměstnanci terorizují svého vedoucího; 9

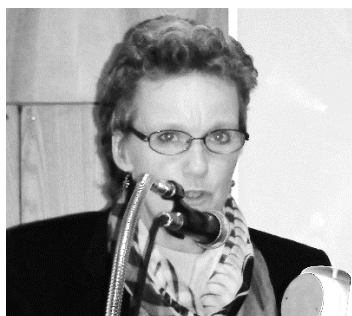
Stalking – *stalk*, angl. *pronásledování, štvání lovné zvěře*. Zsvěcený čtenáři této brožury nejspíše vědí, že od roku 2010 je prokázán stalking trestným činem, což v případech šikany, *mobbingu a bossingu* – i přes neméně devastující následky – tomu tak ještě stále není! 9

Pojem *patologie* byl ještě donedávna doménou medicínských věd 11, 4.

Použitá literatura:

1. RITOMSKÁ, M., URBAN, O.: *Zborník 2013 – Ludsko-právny rozmer ochrany práv zamestnancov*. Bratislava 2013. 56 strán. ISBN 978-80-971547-6-9. EAN 9788097154769. Tamtiež: *Editoriál. Násilie na pracovisku – právny stav na Slovensku*, str. 7 až 13. *Resumé*, str. 50 až 56. ISBN 978-80-971547-6-9. EAN 9788097154769.
2. ČECH, T., *Mobbing jako negativní fenomén v prostředí základních škol*, MU Brno, 2011. ISBN 978-80-210-5448-6, MSD Brno, 2011, ISBN 978-80-7392-153-8.
3. BOWIE, V., FISHER, B. S., COOPER, C.: *Workplace Violence*, Wilan Publishing 2005. ISBN 1-84392-134-0.
4. HARTL, P., HARTLOVÁ, H.: *Psychologický slovník*, 2004, ISBN 978-80-7367-569-1.
5. Di MARTINO, V., *Research: Work-related violence*, *International Handbook of Violence*, University of Bielefeld Northeastern University of Illinois, Westdeutscher Verlag Wiesbaden, Westview Press, New York, 2002.
6. HIRIGOYEN, M., F.: *Le Harcèlement Moral: la violence perverse au quotidien*. Paris, Syros 1998, str. 216. ISBN 2-84146-599-3.
7. ŠKÓTSKA SPOLOČNOSŤ ZDRAVIA A BEZPEČNOSTI PŘI PRÁCI: <http://www.hse.gov.uk/violence/index.htm>.
8. EU, 2007: *Rámcová dohoda proti obtěžování a násilí v práci*, http://www.cmkos.cz/data/articles/down_1317.pdf.
9. CAHA, J., KRÁMSKÝ, J.: *Anglicko – český slovník*. 5. vydání. SPN Praha, 1964. 880 stran.
10. HANZLÍČEK, L. & all: *Psychiatrická encyklopedie*. 1. vydání. Výzkumný ústav psychiatrický, Praha 8 Bohnice, 1983. Str. 2532, heslo *stress* /12.
11. KÁBRT, J., VALACH, V.: *Stručný lékařský slovník*, 5. vydání – upravené, Avicenum – zdravotnické nakladatelství, Praha 1979, str. 238, heslo *pathologia*.

____ AKTIVISTKA ____

MOBBING V NEMECKU

*Anka KAMPKA, německá občianka
dobrovoľná aktivistka*

video z prednášky nájdete na www.ritomska.eu

Aktuálny stav – Výhľady a Aktivity

Aktuálny stav v Nemecku – stále veľmi vysoký výskyt mobbingu

Priebežný vývoj / náhľad: a/ čo by bolo najlepšie, b/ čo najlepšie sa stalo

Aktivität v Nemecku a v medzinárodnej sfére

___ AKTIVISTKA ___

TYRANIA V SÚKROMÍ

Bibiána TRUBAČOVÁ

štatutárny zástupca o.z. ESTHER, IČO: 42163129,

trubacovabibiana@gmail.com, mobil: 0919 024 500

<http://obcan.hlohovec.sk/zdruzenia.phtml?id3=65532>.

<http://www.facebook.com/events/454121681389864/>

Recenzia a číslovanie v texte: Pracovný team poslankyne Ritomskej

Som z Hlohovca predsedníčka o.z. ESTHER, naše o. z. sme založili pred 5 rokmi s cieľom pomáhať týraným manželkám, ženám a deťom.

Týranie doma alebo na pracovisku je všeobecne nazývané ako psychický teror. Takéto správanie nie je determinované nijakou duševnou poruchou ¹, ale neschopnosťou zaobchádzať s ľuďmi. Obeť následne na to nesie zodpovednosť za všetko, aj za to čo nespáchala. Detaily správania sa psychického tyrana sa zdajú byť navonok zanedbateľné, ale ich množstvo a intenzita pôsobí deštruktívne na osobnosť obeť.

Pojem „mobbing“ ² označuje druh rafinovaného týrania na pracovisku. Týranie v domácom prostredí označujeme ako „domáce násilie“ ³. Mali by sme zamyslieť ako tieto dva fenomény spoločne ohrozujú našu spoločnosť a dokonca úzko súvisia.

Cieľom týrania v akejkoľvek forme je poškodenie druhého, za účelom jeho následného znemožnenia. Príčin môže byť veľké množstvo, predovšetkým ale pocit sociálneho ohrozenia, strach, nízka kultúra, závisť a konkurenčné vzťahy.

„Kolektívnu obranu“ ⁴ sú rozmanité výzvy a petície, proti neľudským vzťahom.

Ochranou proti domácej násilii a mobbingu je včasná prevencia a informovanosť.⁵ Obeť sa musí začať brániť hneď na počiatku. Ak nepomôže klasická obrana vzoprieť sa týraniu či mobbingu, treba kontaktovať odborníka, alebo tretí sektor.

Toto je všeobecne známe, vieme čo treba robiť a ako to máme robiť, vieme presne pomenovať problém, niekedy aj odborne.

Ale v reále je to inak, človek podlomený tyranom stráca odvahu. Nepožiadá o pomoc a bojí sa rozširovať detaily zo svojho súkromia.

Týranie blízkou osobou považuje za niečo ponížujúce a cíti sa v hanbe.

Vlastnú neschopnosť brániť sa týraniam považuje za druhú časť zahanbenia. Má pocit a výčitky svedomia že napomáha tvoreniu negatívneho napätia v danej situácii.⁶ Snaží sa to v sebe tmiť, stiahne sa do seba, ustupuje, a stáva sa z neho obeť.⁷

Odstránenie útokov a následkov útokov je v zdĺhavá.⁷ Problémom je že v procese sa riešia aj nepodstatné veci ktoré nemajú s daným problémom nič spoločné.

Naša legislatíva nevníma tieto problémy ako akútne. Legislatíva dokáže v zrýchlenom konaní riešiť veci ako je odsúdenie človeka za jazdu pod vplyvom alkoholu (čo je síce správne, je to tiež ohrozenie života), ale prečo nerieši aj týranie človeka? Obeť často nevidí východisko, rezignuje, a siahne si na život. Kto sa zamýšľa nad následkami? Čo ostatní členovia rodiny obeť? Máme návrh na riešenie:⁸

- Vláda SR by mala uložiť všetkým rezortom, ministerstvám, najmä MPSVaR SR, zdravotníctva, vnútra, školstva, spravodlivosti a financií, aby vypracovali audit svojich aktuálne platných postupov a interných smerníc v oblasti ochrany pred týraním a ich urýchlenú aktualizáciu, ktorá prispeje k riešeniu akútneho stavu v tejto oblasti a zvýšeniu ich schopnosti okamžite reagovať pri riešení najzávažnejších prípadov.⁹

- Inicovať, aby Úrad VOP (verejnej ochrankyne práv) prešetril postupy všetkých zodpovedných strán v kauzách v oblasti týrania a mobbingu a vypracoval analýzu, ktorá bude následne predložená poslancom NR SR.¹⁰

- Pripraviť analýzu dopadov nového zákonníka práce na poskytovanie programov pre týranie a mobbing¹¹

- Prizvať zástupcov mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti problematiky ochrany domáceho násillia a mobbingu.¹²

- Pri nastavovaní štátnych finančných mechanizmov brať do úvahy dôležitost' krízových stredísk poradenského i pobytového typu v oblasti práce s obeťami týrania a mobbingu.¹³

Recenzia a poznámky Redakcie podľa číslovania v pôvodnom texte:

Informácie k poznámkam redakcie Zborníka nájdete aj na www.ritomska.eu.

1. malo byť „chorobou“, lebo „duševná porucha“ je aj sociopatia, a každý tyran je duševne narušený sociopat.

2. pojem je odvodený od angl. slovesa „to mobb“ = útočiť v skupine (pozri Vzťahové pasce).

3. pracovný team p. poslankyne Ritomskej už dávno označuje psychické týranie na pracovisku za „násillie na pracovisku“.

4. jediná možná „kolektívna obrana“ je politické ovládnutie parlamentu a schválenie nových zákonných noriem. Iné „kolektívne obrany“ sú falošná, neúčinná ideológia.

5. prax ukazuje že informovanost' je len začiatok obrany, ale nie účinnok, nie je výsledkom „obrány“ ktorá by chcela zabrániť psychickému týraniam.

6. sebaobviňovanie, autoakuzácie, psychická sebatrýzeň, to sú objektívne symptómy duševného poškovania osobnosti – následky psychického násillia.

7. objektívne posúdené – obeť sa stala už pri prvom nespravodlivom útoku; a v tomto prípade hovoríme „obeť má už trvalé zdravotné následky“, čím sa myslí konkrétne to, že doba odstraňovania následkov potrvá 5 a viac rokov.

8. p. poslankyňa Ritomská absolvovala v parlamente množstvo odmietnutí s rovnakými a podobnými návrhmi, zatiaľ sa táto cesta ukazuje ako utopická... Oveľa reálnejší bude jednotný postup jednej strany s jedným programom, aby mohlo dôjsť k ústavným zmenám v SR, preto vstupujeme do politického boja.

9. táto požiadavka zlyháva už dávno, ministri tápajú v odpovediach na interpelácie podané poslankyňou Ritomskou, ich odpovede sú všetko možné len nie riešenie ako to žiadala pani poslankyňa Ritomská, alebo ako to myslí tento návrh...

10. toto zlyhalo ako prvé, stačí si prečítať príspevky poslankyne Ritomskej kde kritizovala vzťah medzi štátom a Úradom VOP;
11. toto navrhuje poslankyňa Ritomská od r. 2012 v parlamente aj vo svojich blogoch; chýba k tomu vôľa štátu, štát to nechce.
12. nechce to ani parlament ani štát. Takúto aktivitu vyvíjala pani poslankyňa Ritomská v NR SR: navrhovala založiť Komisiu proti násiliu pri Výbore pre ľudské práva a národnostné menšiny v NR SR, ale zablokoval ju klub OĽaNO (poslanec Pollák a spol.), blokoval ju aj klub MOST-HÍD (preds. výboru poslanec Chmel a spol.) kam p. Ritomská opakovane posielala v priebehu dvoch rokov svoje návrhy. Zablokoval ju aj SMER-SD (ministri Richter, Lajčák, Borec, ... aj predseda Fico, ktorí neakceptovali podávané návrhy ani na pôde Vlády SR, a na všetky návrhy aj interpelácie odpovedajú ako šifrovacie stroje s cieľom „odmietnuť, zamietnuť, zadusiť, umlčať...“, naposledy aj v prípade odborového predáka p. Margalu, ako o tom opakovane referovala p. poslankyňa Ritomská na pôde NR SR, aj pri odvolávaní ministra Počiatka ktorý ignoroval porušovanie zákonov v Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia a.s.).
13. proti krízovým strediskám sú nielen vo vláde, ale aj v ostatných stranách. Všetko bolo riešené v návrhoch poslankyne Ritomskej, ale ako sme už spomenuli, všetci si našli spôsob ako zablokovať tieto návrhy, a ktoré pani B.T. zrejme nachádzala priebežne aj na internete, len si neuvedomila, kto ich už navrhoval, a kto ich už zablokoval v tomto volebnom období (2012-2016), viď vyššie.

____ AKTIVISTA ____

REŠERŠ:

Správa o chudobe a sociálnom vylúčení v SR
KUSÁ, Z.; GALOVIČOVÁ, A.; BELICA, J.; OBČASNÍKOVÁ, D.; DURŽOVÁ, E.; MÁLEK, I.; MAREKOVÁ, S.; 2012

Rešerš pripravil a predniesol Juraj CHLEBÍK

Konečná úprava textu: Pracovník team poslankyne Ritomskej.

Hlavný cieľ EÚ v boji proti chudobe - členské štáty EÚ by mali stanoviť svoje štátne ciele: Podpora sociálneho stavu občanov, najmä znižovaním chudoby so zámerom vymaniť najmenej 20 miliónov ľudí z rizika chudoby a sociálneho vylúčenia.

Slovenský záväzok hovorí o 170 tisíc osobách – výrazne podhodnotený údaj v r. 2012 – ktoré sa majú dostať z chudoby v termíne do roku 2020.

SR podpísala početné medzinárodné ľudsko-právne dokumenty, ktoré chudobu považujú za neprípustnú súčasť spoločenského života a ujmu na ľudskej dôstojnosti.

Hlavné ciele EÚ:

- podpora úplnej zamestnanosti a sociálny pokrok;
- boj proti sociálnemu vylúčeniu a diskriminácii;
- podpora sociálnej spravodlivosti a sociálnej ochrany;
- zabezpečenie dôstojnej existencie všetkých, aj keď nemajú finančné prostriedky;

K účinného výkonu práva na ochranu pred chudobou a pred sociálnym vylúčením sa zmluvné strany zaväzujú:

Článok 11.1.

Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú právo každého jednotlivca na primeranú životnú úroveň pre neho a jeho rodinu, zahrňujúce dostatočnú výživu, šatstvo, byt, a na neustále zlepšovanie životných podmienok.

Zmluvné strany podniknú zodpovedajúce kroky aby zabezpečili uskutočnenie tohto práva, uznávajúc pre dosiahnutie tohto cieľa zásadnú dôležitosť medzinárodnej spolupráce založenej na slobodnom hlase.

Zmluvné strany zabránia prenášaniu chudoby z generácie na generáciu.

Vytvoria priaznivé prostredie vrátane pozornosti venovanej ochrane zdravia a pohody, nediskriminácii a uplatňovaniu pracovného práva v spojení so sociálnym dialógom.

Každý občan má právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie. Rozhodnutia sa prijímajú podľa možnosti čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi.

Vytvoria možnosti verejne vyjadrovať a vymieňať si názory na všetky oblasti činnosti EÚ, ... *aby sa tieto ciele naplnili, občania by mali:*

- venovať väčšiu pozornosť spôsobom organizácie legislatívneho procesu, aby bol väčšmi otvorený odbornej a verejnej diskusii;
- verejne konzultovať legislatívne zámery, aby práca odborných komisií nemala uzavretý režim;
- zapájať odbornú verejnosť a tretí sektor do legislatívneho procesu;
- sledovať organizačné a inštitucionálne zabezpečenie vyhodnocovania sociálnych dopadov všetkých politických rozhodnutí – priebežne, ex ante, ex post;
- posilňovať „hlasý“ aktérov, ktorí obhajujú sociálne, ľudskoprávne aspekty a environmentálne aspekty v procese tvorby politických rozhodnutí;
- žiadať od vlády rešpekt rôznych foriem dialógu, formy participácie na vládných programoch, formy občianskych konzultácií ako dôležité „technológie“ spravovania obsahu vecí verejných;
- podstatou je otvorené spravovanie vecí verejných, občianska participácia na vládnutí uprednostňujúce riadenie rozhodnutiami založenými na faktoch, učenie sa sociabilite a občianskej čestnosti priamo z praktickej skúsenosti.

Občiansku participáciu podporujú vlády zúčastnených strán, ktoré

- chcú sa vyhnúť polarizácii a ekonomickému triedeniu občanov;
- chcú poskytnúť rovnosť životných príležitostí;
- trvajú na celospoločenskej zhode.

_____ *aktivista* _____

Občiansky tribunál, OT

Juraj CHLEBÍK; pd.jurajchlebik1966@gmail.com;

http://obcianskytribunal.sk;

Recenzia Pracovním teamom je uvedená na konci, podľa poradia čísel horného indexu vložených do pôvodného textu.

Vysoká nezamestnanosť a nízka ekonomická úroveň obyvateľstva, neschopnosť realizácie nápadov, byrokracia a korupcia zapríčiňuje, že v súčasnosti naši ľudia nemajú záujem podnikáť. Dôvodom je nedostatok financií.

My, občania Slovenskej republiky, vychádzajúc z morálnych hodnôt a všeobecnej vôle ľudu ustanoviť právny a legitímny stav v štáte, v zmysle zaviesť spravodlivý poriadok a prispieť k všeobecnému blahu a šťastiu celého národa, sme uverejnili správu o vzniku Občianskeho tribunálu (*d'alej len OT*), ako tribunálu rozumu, nástroja pre ustanovenie, vykonávanie a dodržiavanie prirodzeného práva a spravodlivosti v našom štáte.

OT sa stáva dočasným, jediným ústavodarným, zákonodarným, výkonným a súdnym orgánom počas stavu ústavnej núdze. Zákonodarný orgán rozhoduje na princípe väčšiny. Občiansky tribunál umožňuje prostredníctvom vrodeneho práva vyvodiť ústavnoprávnu a trestnoprávnu zodpovednosť verejných činiteľov za zločiny proti základom republiky a trestným činom proti ľudskosti, spáchaných na nevinnom a bezbrannom obyvateľstve. ¹

Občania sa nechali zviest' zdaním samostatnosti, práva a slobody za pomoci skorumpovaných médií. Až vtedy, po odhalení lúpeží majetku obyvateľov a štátu, a znižovania životnej úrovne na hranicu chudoby, až vtedy zistili že ide o vlastizradu a genocídu slovenského národa, a vznikalo povstanie proti neľudskému režimu.

OT ustanovuje retroaktívnu objektívnu zodpovednosť za spáchané zločiny verejných činiteľov, s možnosťou uplatnenia retribučného práva ktoré sa vzťahuje na všetkých verejných činiteľov a funkcionárov. Spravodlivosť bude vykonávať Špecializovaný legitímny trestný súd, lebo moc v štáte je vlastníctvo občanov a nemôžu si ju privlastniť politické strany a hnutia. Pri budovaní novej spoločnosti sa opierame o Memorandum slovenského občana. ²

- OT bol schválený verejne občanmi, prirodzenými vlastníckmi moci, 9.11.2013;
- OT je dočasné štátne zriadenie v stave ústavnej núdze – revolúcia – nepísané právo;
- výbor OT je kolektívne rozhodovanie na väčšinovom princípe, stanovený je hovorca;
- OT zastupuje, koná, vyjednáva; má potvrdenie súhlasu vlastníckmi moci, podpisy občanov;

- Retribučný tribunál – výkon spravodlivosti, zrýchlené súdne procesy; ³

Občan a všeobecná vôľa podľa autorky Prof. JUDr. KRŠKOVÁ, A., CSc.

„... všeobecná vôľa garantuje blaho a šťastie všetkým občanov; ... štát nepretrváva vďaka zákonu, ale vďaka zákonodarnej moci...“ OT konštatuje: Táto moc nám bola podvodným spôsobom proti vôli občanov odobratá, tak sme sa stali štátom bez práv, čiže protektorátom. ⁴

Politika štátu a práva podľa rôznych autorov, Thomas Hobbes (1588-1679), John Lock (1632- 1704), Jean-Jacques Rousseau (1712-1778), cisár Napoleon I. (1769-1821) a ďalší... ich názory možno parafrázovať jednotne: Akt zriadenia vlády nie je zmluvou, ale zákonom. Depozitári výkonnej moci nie sú páni občanov, ale ich zamestnancami, ktorých občania môžu ľubovoľne dosadiť alebo odvolať, ... ich úlohou nie je uzatvárať zmluvy, ale poslúchať. Prijatím funkcií v štáte plnia občianske povinnosti bez akéhokoľvek práva na vyjednávanie podmienok.

Najvyššie právo ako teória prirodzeného práva. ⁵ Prirodzené právo je zakotvené v prirodzenom sebauvedomení človeka. Človek sa rodí slobodný a jeho vrodené ľudské práva sú neodňateľné. Základné ľudské práva nedostáva človek od štátu, ale sa s nimi narodí, aj keď si ich uvedomí až po cielenej výchove, aj tak má neodňateľné práva. Vrodené ľudské práva sú neodňateľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné. Štát, ani žiadna iná moc, ich človeku nemôže vziať. ⁵

Presadzujem záujmy občana, ktorý rešpektuje vlasteneckú povinnosť a ústavu krajiny – *Spoločenskú zmluvu*.

Ako OT spolupracujeme s každým, komu záleží na živote svojom, vlastnej rodiny, a vie, čo je základom života na Zemi a vo vlastnej krajine. Komunikujeme s členmi SAV, s tretím sektorom SR, so slovenskými aktivistami, aj so zástupcami Maďarska, kde sa už jednalo s Poľskom, Srbskom a Chorvátskom o *zrušení Lisabonskej zmluvy*, o zlúčení krajín EÚ ako samostatných slobodných štátov v *konfederácii krajín EÚ*. Komunikujeme a chystáme vlastnú podporu od médií zo zahraničia prostredníctvom tretieho sektora, *za slovanské národy v Rusku*.

V Česku, sú na tom rovnako ako my, vznikol OT nedávno, lebo tiež pochopili, že vstupom do EÚ sa stali protektorátom. ^{4, 6}

Nikto netúži po vojne, tak naši aktivisti na čele s *Veronikou Moravcovou*, ktorá vedie skupinu „*Pokojní bojovníci*“ zaistili humanitárnu pomoc verejnú zbierku pre územie postihnuté vojnou na Ukrajine. ⁷

Informácie šírimo osobným podaním a komunikáciou s občanmi formou petícií, kde nejde o to, či petícia bude úspešná, ale o to, že vtedy nepotrebujeme žiadne povolenie na zhromažďovanie, môžeme komunikovať s verejnosťou a dozvedieť sa nielen potreby občanov, ale aj vedomosť o tom, či verejnosť vie, čo sa tu vlastne deje, a či túžia po zmene. Potom sa dozvie verejnosť o našich webových stránkach a facebooku, kde sa denne šíria návrhy letákov, plagátov, či články o tom, ako ďalej postupovať, čo treba urobiť, ale aj to, ako sme prenasledovaní systémom a likvidovaní. ⁸

Recenzia podľa číslovania vloženého do pôvodného textu:

1. Ak by k danej situácii došlo, OT by nesmel byť neovládateľnou revolučnou masou, musel by odolať imperiálnym provokáciám ktoré vždy napadnú každú novú snahu o skutočnú demokraciu; videli sme ako prebiehal Majdan vo februári 2014 v Kyjeve, a to predsa nechceme.
2. Súdny a prokuratúra sú treťou mocou v štáte, podporujú gaunerov v štátnych rezortoch, česť výnimkám, naša otázka znie: *Kto bude členom špecializovaného súdu?*
3. OT si vzal mnohé ciele z cieľov vznikajúcej Strany Práce Slovenska, o ktorých naši členovia píšu na internete už od roku 2009. Ako sme už uviedli, revolúciu nepodporujeme, našou cestou je občiansky konsenzus. Násilie vylúčujeme, rovnako aj ľudové tribunály budú musieť upraviť svoje metódy ak majú byť v súlade s prirodzeným právom. Násilie je prirodzenosť agresora, a naše ciele sú úplná eradikácia (odstránenie) násilia zo spoločnosti.
4. Protektorát je úplne iná „podmanená“ štruktúra, príklad „Protektorát Čechy a Morava“ počas 2.sv.vojny. My nazývame uvedený súčasný stav SR všeobecne známym pojmom bezprávny štát, kde sa zdôrazňuje „štát v rukách gaunerov“.
5. Prirodzené práva človeka sú iným pojmom pre neredukovateľné práva. Autorom pojmu neredukovateľné právo je URBAN, O. Neredukovateľné právo je vyššia exaktnejšia definícia, obsahuje v sebe podmienku „neodňateľnosti“. Podobne aj neredukovateľné právo detí na oboch rodičov – otca a matku. Ako to tlmočil náš bloger axon.blog.pravda.sk dňa 23.02.2013 v súvislosti s právami detí.
6. Ide znova o chybný výklad protektorátu. V našom systéme EÚ nejde o protektoráty, lebo u nás voľby prebiehajú skutočne slobodne a tajne. Problém je úplne inde. O tom bude náš volebný program Strany Práce Slovenska.
7. Vieme že spomenutá humanitárna pomoc sa nedostala na miesto určenia jednak pre blokádu zo strany Ukrajiny, a z druhej strany pre nepreniknuteľnosť hraníc Ruskej federácie. Takéto svojvoľné vstupy tretích strán do vojnovéj zóny sú dokonca zakázané, pokiaľ nie sú priamo vyžiadané jednou z bojujúcich strán. V tomto prípade nikto zo Slovenska, nikým z Ukrajiny, ani z východu Ukrajiny, nebol požiadaný...
8. O Facebooku vieme že v rámci neho špehujú euroobčanov (aj našich občanov) platení agenti FBI, CIA, NSA, a dnes už aj slovenská kontrarozviedka. Robia tak pre potrebu agresívnej politiky USA (boj s terorizmom je zámienka). Ak nejaký plagát zostane na FB, tak zrejme neškodí záujmom USA. Skutočne razantné odmietanie intervenčnej zahraničnej agresie Made in USA má za následok blokovanie zdrojovej stránky na FB, potvrdzujú to mnohí účastníci odporu proti násilium. FB považujeme za škodlivý, a v európskych pomeroch za veľmi nežiaduci spôsob šírenia informácií.

Spoluprácu s OT si vieme predstaviť práve pre mnohé podobnosti s cieľmi Prípravného výboru Strany Práce Slovenska, preto ich uvádzame aj v Zborníku 2014. Dokumenty OT boli uverejnené na webe v septembri 2014.

___ 1. SVEDECTVO ___

Prenasledovaná Učiteľka roka

Alena KOLUMBEROVÁ

Vážení prítomní dovoľte mi aby som Vás pozdravila, organizátorov aj hostí druhej medzinárodnej konferencie, a menovite ďakujem garantke a iniciátorke pani doktorke Ritomskej.

Ja si píšem dva dátumy narodenia. Prvý keď som sa narodila ako dieťa mojim rodičom, a druhý bol dňa 25. 8. 2013, ako môj druhý deň narodenia po prekonaní ťažkej mozgovej príhody.

Ale život ide ďalej, pokračujem v charizme danej mi zhora – rozdávam lásku. Pracovný pomer na umeleckej škole mám od roku 2007, ako pedagóg výtvarného odboru. Začínala som so 45 žiakmi. Vyčítajú mi perfekcionizmus, ale do čoho sa zahryznem, to chcem aj stráviť.

Postupne mi narastal počet žiakov, práce žiakov boli a sú nádherné umelecké diela. Požiadala som o spoluprácu Chemosvit Svit, robili sme vernisáže. Dosiahli sme súťažné celoslovenské ocenenie *Kalendár roka* v otvorenej súťaži kde sa zúčastnili aj profesionáli, stalo sa tak v školskom roku 2009 / 10, ako jediná škola na Slovensku sme dosiahli prvé miesto.

Práca mojich žiakov, teda moja práca, bola medializovaná. Zrazu som zistila s nemým úžasom, ochrnutá prekvapením, že môj úspech sa stal bariérou medzi mnou a mojimi kolegami. Bola som Zamestnanecký dôverník, bola som v Rade školy, a zrazu som všade bola oddelená od ostatných, všade odo mňa odstupovali bokom a dávali mi najavo že som nežiaduca.

Od momentu vyhlásenia výsledkov *Kalendára roka* som začala vnímať zlý prístup k mojej práci na škole. Záznam akcií vernisáží žiakov ktoré som organizovala s úspechmi, boli zrazu odmietané a neboli zaznamenané do kroniky ZUŠ Svit. Odmietali úspechy mojich súťažiacich a moje úspechy bez uvedenia dôvodu. Sabotovali moju prácu, poškodzovali aj deti, nielen mňa. Deti oberali o zadosťučinenie. To si neuvedomovali? Išlo im iba o sabotáž mojej práce? Alebo chceli sabotovať aj snahu detí?

Zistila som nesprávne vydávanie a zúčtovanie stravných lístkov v roku 2011, lebo som dostala indície a overila som si to. Moja dobromyseľná snaha zamedziť podvodom, alebo napraviť omyly – ak to boli omyly, mi priniesli prenasledovanie. Predchádzajúci pán riaditeľ ma v r. 2011 zavolať, a navrhol mi aby som podala žiadosť o rozviazanie pracovného pomeru. Nepodala som, a nasledovalo disciplinárne opatrenie za niečo, za čo sa nikomu nedávalo.

Oslovila som vedúceho odboru školstva, hlavného kontrolóra a primátora. Ani jeden nenašiel odvahu, takže ani jeden mi nedal žiadne stanovisko.

Stále som sa bránila, postupne som začala navštevovať lekára a od roku 2012 som v pravidelnej starostlivosti lekára. Konštatujem, vedenie školy ako mobbéri mi poškodili zdravie.

Snažila som sa o spoluprácu, zo strany zamestnávateľa som bola ignorovaná a moja práca bola sústavne sabotovaná. Táto pekelná situácia na pracovisku bola neúnosná. Dňa 18. 10. 2013 som sa obrátila na Mestský úrad Svit so sťažnosťou adresovanou vedúcej oddelenia školstva mládeže a športu, Mgr. Lenke Mačugovej.

Mgr. Lenka Mačugová bola dňa 10. 12. 2013 na pracovisku ZUŠ Svit, a rozdala zamestnancom dotazník zameraný na *mobbing a bossing na pracovisku*. Riaditeľ sa vyjadril, že mobbing sa na škole nevyskytuje. Obrátila sa aj na Inšpektorát práce

Košice. Tento oslovil Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie na adrese J. Curie 3760/2, 058 01 Poprad. Analýza výsledkov Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie potvrdila výskyt šikanovania – mobbingu v kolektíve zamestnancov ZUŠ Svit. Vypracovali odporúčania:

1. Pri porušení pracovnej disciplíny zamestnancov je potrebné, aby riaditeľ postupoval v zmysle ustanovení Zákonníka práce.

2. Do pracovného poriadku školy včleniť „Antimobbingové opatrenia“, napríklad dôsledné vyšetrovanie aj najmenšieho výskytu mobbingu, ustanovenie dôveryhodného zamestnanca školy s prirodzenou autoritou u kolegov, ktorý bude riešiť všetky prípady mobbingu formou mediácie.

Napriek tomu zlá atmosféra na pracovisku trvá a spôsobuje mi veľké zdravotné problémy ktoré vyvrcholili práceneschopnosťou od januára 2014.

Mala som veľa priaznivcov, vernisáže navštevovalo veľa hostí, ale situácia sa vyvíja zo strany vedenia školy tak, aby som rozviazala pracovný pomer. Aj nový pán riaditeľ požiadal Úradu práce o súhlas na rozviazanie pracovného pomeru so mnou. Nikto z vedenia školy ma o tom neinformoval.

Dňa 25. 10. 2014 som dostala odvalu a vystúpila som na mestskom zastupiteľstve. Na moje vystúpenie reagoval len jediný poslanec ktorý si vážil moju prácu na škole.

Uverejnili ma v miestnych novinách, ale už ako „bývalú zamestnankyňu“ školy aj napriek tomu, že som stále zamestnanec školy. Je to strašne odporné. Na vlastnej koži cítim nespravodlivé a agresívne jednanie „zhora“. Som z toho veľmi smutná, že také niečo je schopný robiť človek. Je to človek?

Som za dobro. Musíme sa snažiť o dobro človeka, o dobro celej spoločnosti. Verím, že spoločnými silami sa k nemu dopracujeme.

Každý máme vieru, niekto kresťanstvo, niekto má nejakého anjela, aj nado mnou bdie jeden. V r. 2009 som bola vyhlásená za ženu roka, a odvtedy sa voči mne začalo zlo doslova organizovať. Arogancia voči mojej osobe vrcholí v tomto roku.

Teraz v tejto chvíli ďakujem pani doktorke Ritomskej za snahu a za jej dobro, za to že sa nám poškodeným občanom rozdáva a za jej spolupatričnosť. Chcem aby sa jej Strana Práce Slovenska dostala do parlamentu a aby sme spolu my všetci vybojovali spravodlivosť, právne vzťahy a sociálny zmier, porozumenie a reálnu spolupatričnosť. Dáva nám nádej že sa na Slovensku predsa len niečo zmení, že sa štát scivilizuje a dobro bude riadiť všetky naše skutky.

Ďakujem za Vašu pozornosť.

____ 2. SVEDECTVO ____

Démonizmus na špeciálnej základnej škole, ŠZŠ

Som už 17 rokov na predných stranách okresného bulváru. Riaditeľ ŠZŠ umelo vyrobil proti mne – od r. 1997 do výpovede – až 27 „porušení pracovnej disciplíny“, a usilovne sa ma snažil zobrazovať ako „chronicky nezodpovednú učiteľku“, resp. „začínajúcu učiteľku“ – čo na tom že s 32-ročnou praxou(?), a kontroloval mi písomné prípravy v rozpore s vyhláškou Ministerstva školstva SR č. 42/1996 Z. z. o ďalšom vzdelávaní pedagogických pracovníkov v znení neskorších predpisov.

Táto vyhláška definuje *začínajúceho učiteľa* ako absolventa ktorý práve nastúpil do pracovného pomeru so školou. Keď sa to vzťahuje na mňa? Tak aj na nášho stredoškolsky vzdelaného „špeciálneho pedagóga“ s (!) 500 € dôchodkom, ktorý roky šíri alkoholový opar (!) medzi žiakmi, a používa tvrdé telesné tresty (!), ale aj napriek

tomu je *permanentným triednym učiteľom(!)*. On nikdy nemusel (!) ukázať *písomné prípravy na vyučovanie, a nikdy nebol prepustený(!)*.

Poznámka redakcie: Ej – ej, pán riaditeľ si pestuje, zamestnáva starého „kamoša z mokrej štvrte“ !!! Nechľastá náhodou aj pán riaditeľ ?

Hrubé porušenia pracovnej disciplíny mnohých učiteľov riaditeľ zametal pod koberec, čím ma priamo diskriminoval. Za 26 rokov nebol nikto z učiteľov prepustený, ale ja až dvakrát. Najprv v roku 1998 zorganizoval s rodičmi petíciu za moje prepustenie, potom mi mala inšpekcia dokázať neuspokojivé výsledky testovaním žiakov s poruchami učenia - dyslexia, dysgrafia, dysortografia na 1. stupni ŠZŠ !

Poznámka pracovného teamu: Toto bol podvodom spáchaný bossing. Ako sa ako podarilo ochľastanému riaditeľovi donútiť kamošov z inšpekcie aby testovali žiakov s poruchami učenia? Veď je to úplný nezmysel! Také testy ešte nikto (oficiálne) nenavrhol! Alebo sa rozhodol pán riaditeľ s prepitým mozgom zostrojiť testy pre hendikepovaných a chce tak získať „nobelovku“? Áno, existuje test na identifikáciu poruchy, ale testovať výsledky učenia žiakov s poruchami učenia nejakým celoplošným testom (iné než ministerstvom schválené testy Inšpekcia nemôže vykonávať) je to, čo sme už povedali, „opitý“ bossing. Hanba Inšpektorátu že sa vôbec prepožičali na takú odpornú a podvodnícku „testovačku“!

Počas mojej dočasnej práceneschopnosti v roku 2004 ma riaditeľ obvinil z porušenia liečebného režimu, len aby ma mohol prepustiť(!). Dňa 7. 2. 2005 som dostala výpoveď z disciplinárnych dôvodov za 6 akože „porušení pracovnej disciplíny“. Podala som žalobu o neplatné skončenie pracovného pomeru. Súd trval 4 roky, vyhrala som a nastúpila som na miesto, kde som mala platnú pracovnú zmluvu. Riaditeľ začal podnikáť a pri odchode z funkcie dostal od zriaďovateľa odmenu cca 2000,- €. Do funkcie riaditeľky bola podvodom dosadená bývalá predsedníčka odborovej organizácie, ktorá opečiatkovala moju výpoveď aj všetkých 6 vyfabrikovaných porušení pracovnej disciplíny. Na Okresnom súde bola svedčiť, že moje písomné prípravy na vyučovanie sú nepostačujúce. Začalo sa nové peklo. Denne som zažívala mobbing a bossing na pracovisku. Štyri roky som učila Rómov. Po dvoch rokoch nemali pre mňa úväzok, pretože riaditeľka potrebovala môj úväzok na 2. stupni pre svoju priateľku. Preradili ma preto na 1. stupeň.

Poznámka pracovného teamu: „Kamoškárske“ kádrovanie... Žeby aj táto p. riaditeľka chlňastala? Vyzerá to tak, lebo ako odborárka mala poznať zákon a vedieť čo je organizačná zmena, resp. že nemôže len tak „z brucha“ prepúšťať. Ak to nevie, po rokoch v odboroch, tak musí mať organickú (alkoholovú) poruchu myslenia.

Po roku opäť nemali pre mňa úväzok. Vybojovala som si ho sťažnosťou na MŠ SR. Dňa 23.5.2013 poslala riaditeľka opitú kolegyniu domov na vytriezvenie a mne, dňa 28.5.2013, odovzdala na pracovisku výpoveď z organizačných dôvodov so 4 mesačným odstupným, k tomu aj ponuku práce na miesto „asistentky učiteľa“ v projekte *Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzií marginalizovaných rómskych komunit na 1 rok*. „Kolega“ 62 ročný stredoškólák, ožran a dôchodca má pritom naďalej privilegované miesto dodnes aj teraz len za to, že na Rade školy presadil túto riaditeľku do funkcie.

Poznámka pracovného teamu: ŠZŠ má problém. Zgrupujú sa v nej ožrani ktorí prenasledujú pectivú učiteľku !!!

... môj spor o náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru trvá už 5 rokov. ... podrazil ma ešte aj môj advokát ktorý spolupracoval s protistranou a premlčal mi z môjho nároku prvých 17 mesiacov, pretože do žaloby o

neplatné skončenie pracovného pomeru nedal súčasne aj náhradu mzdy, a protistrana vzniesla námietku premlčania.

Poznámka pracovného teamu: POZOR na ADVOKÁTOV ! Toto je celkom bežný jav, ako sme zistili v kauzách našich občanov! Najmete si advokáta a po skončení procesu zistíte, že vlastne pracoval pre protistranu.

Diskriminačným konaním zamestnávateľa som prišla o 49 tarifných plátov, 49 príplatkov za činnosť triedneho učiteľa, osobné príplatky, odmeny a odpočítateľné položky dane za 3 roky. Súd mi priznal náhradu mzdy – tarifný plat za 9 mesiacov, 20% za ostatné mesiace a 8% úrok z omeškania.

OS nerešpektoval názor KS ktorý vyjadril, že zamestnávateľ má dať viac, a 2-krát vrátil vec na OS... Tento „ping-pong“ z OS na KS môže trvať X rokov. Potrebujem mať výbornú kondíciu aspoň do 100 rokov, aby som sa dožila konca súdnych sporov...

V roku 2013 som podala ďalšiu žalobu o neplatné skončenie pracovného pomeru. Opäť zrada mojej advokátky. Moja advokátka nezabezpečila do vytýčeného termínu pojednávania Zápisnicu. Preto som požiadala OS o odročenie konania z dôvodu zrušenia plnej moci právnej zástupkyňi a zároveň som požiadala o zaslanie Zápisnice z pojednávania. Zistila som, že Zápisnica z pojednávania bola účelovo mazaná a manipulovaná v môj neprospech. Napísala som sudkyňi sťažnosť a predsedovi Okresného súdu tiež. Nikto nie je za nič zodpovedný. To je vrchol arogancie súdnej moci. Ako bezmocný človek som sa obrátila na pani poslankyňu JUDr. Máriu Ritomskú, pretože v tomto štáte je bezprávie. Na súd chodím už 10 rokov hľadať spravodlivosť a nie nové krivdy. Základné ľudské práva na Slovensku existujú len v deklaratórnej podobe. Nič tu nefunguje. Podľa článku 36. Ústavy SR Zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a proti diskriminácii v zamestnaní... Je to pravda?

Poznámka pracovného teamu: Pred r. 1918 sme mohli obviňovať cudzí systém z bezprávia (monarchiu). Pravdou dneška je: My Slováci žijeme vo „vlastnom“ bezprávnom systéme už 96 rokov (od r. 1918 – ČSR, SR, ČSR, ČSSR, ČSFR, SR).

OS v meste P, v konaní o neplatné skončenie pracovného pomeru zo dňa 7.2.2005 zistil nasledovný skutkový stav: Súd je toho názoru, že postoj odporcu k ďalším zamestnancom školy je v nepomere k postoju navrhovateľky. Podľa názoru súdu, „odporca kládol povinnosti navrhovateľke, resp. vyžadoval také správanie, ktoré od ostatných spolupracovníkov navrhovateľky nepožadoval (predkladanie príprav na vyučovanie, hodnotenie navrhovateľky ako začínajúcej učiteľky)“. Výňatok zo strany 9 citovaného Rozsudku.

Nebola som začínajúcou učiteľkou. Mala som 32-ročnú prax.

Citujem § 4 Uvádzanie do praxe podľa vyhlášky MŠ SR č. 42/1996 o ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov:

(2) Uvádzaním do praxe získavajú začínajúci pedagogickí pracovníci praktické skúsenosti potrebné na výkon práce a na adaptáciu v konkrétnych podmienkach pedagogickej praxe.

(3) Uvádzanie do praxe trvá jeden rok. Uskutočňuje sa podľa vzorového projektu vydaného ministerstvom v prvom roku po nástupe absolventa vysokej školy alebo strednej školy ako pedagogického pracovníka do pracovného pomeru so školou alebo so školským zariadením.

V mojom prípade pred súdom svedkyňa Mgr. A uviedla, že zo starších učiteľov nemal nikto daný príkaz, aby si robil prípravy na vyučovanie, a vie o tom, že tento pokyn má navrhovateľka. Súd nemal preukázané, že by navrhovateľka vybočila z rámca plánu

vyučovania, uvedenú skutočnosť nepreukázal ani odporca. Súd z výpovede navrhovateľky mal zároveň preukázané, že jej prípravy na vyučovanie boli u odporcu používané ešte dva roky po jej prepustení, túto skutočnosť odporca nepoprel. (strana 6 Rozsudku)

Ďalej, nepodpísala som jednu z desiatich triednych kníh. V danom prípade súd mal preukázané, že odporca triednu knihu nepovažoval za dôležitý dokument za obdobie od septembra 2004 do novembra 2004, tento sa pre neho stal dôležitým až po nástupe navrhovateľky do funkcie triednej učiteľky. (str. 6 Rozsudku)

Ďalej, plány neodovzdané ku kontrole a schváleniu. Navrhovateľka si splnila svoju povinnosť dostatočne. (str. 7 Rozsudku)

Ďalej, nesplnený individuálny plán pre integrovanú žiačku R. Navrhovateľka pre vypracovanie predmetného plánu potrebovala psychologické vyšetrenia nielen pre jednu žiačku, ale aj pre ostatných, ktorí neboli pojatí medzi integrovaných žiakov. Súd je toho názoru, že zo strany navrhovateľky nedošlo k porušeniu pracovnej disciplíny. (str. 7 Rozsudku)

Ďalej, polročné hodnotenie žiačky 5. ročníka R... Súd nemôže považovať za porušenie pracovnej disciplíny skutočnosť, že navrhovateľka hodnotila žiačku nedostatočnou známku a nie ako to považoval odporca. Súdu boli predložené katalógové listy ďalších integrovaných žiakov a to D. , M., ktorí neboli preskúšaní komisionálne a taktiež boli hodnotení známku nedostatočnou. (str. 7 Rozsudku)

Poznámka Pracovného teamu: Napriek všetkým vykonštruovaným „dôkazom“ a napriek rozhodnutiu súdu v prospech pani učiteľky, učiteľka opäť čelí novému prenasledovaniu a opäť je v súdnom spore s bývalým zamestnávateľom. Preto neuvádzame ani mená, ani miesto sporu.

____ OHLAS NA 2. KONFERENCIU ____

Jeden za všetky

Poznámka Pracovného teamu:

List sme skrátili, vynechali sme všetky identifikátory na žiadosť pisateľa.

... stálo to za to, zase sa mi rozšíril obzor a vidím ďalej, ináč, a viac.

Chcel som na záver povedať aspoň dve tri vety, verejne tak urobili viacerí predo mnou. Poďakovanie Vám, za neskutočne prospešnú a užitočnú prácu, ktorú robíte.

... ďakovania nikdy nie je dosť. Patrí Vám môj obdiv a uznanie.

Rád by som vedel ako to všetko vlastne stíhate. Koľko ľudí Vám pomáha s každodennou prácou...

Mám záujem o Zborník 2014 z 2. konferencie. Objednávam si ho a prosím o informáciu kedy to bude.

Dúfam, že v Zborníku nebude vynechaná tá časť Vašej prednášky, v ktorej parlament prirovná k istej hospodárskej miestnosti plnej hladných domácich zvierat. Povedali ste to ináč ale úplne trefne. Keď som to povedal viacerým ľuďom, každý len konštatoval, že je to tak a flegmaticky dodal, že politici sú takí...

Smutné však je, že ľudia už neveria žeby politik mohol byť aj iný, napríklad taký ako Vy. Máte pravdu, že sme prakticky *bezprávny štát, korupciu a aroganciu vládnej moci* cítiť na každom kroku. Každý, kto sa len trochu dostane do konfliktu so štátnou a komunálnou mocou, to ihneď zistí.

Ale čo s tým? ... ak sa politik demagóg spojí s veľkokapitálom, a obaja túžia po moci a peniazoch, tak občan nemá šancu.

Máte pravdu – toto všetko sa dá zmeniť, a treba to aj zmeniť jedinou možnou cestou – parlamentnou. Ak sa to nepodarí, ak prepuknú vzbury, nastane ešte väčší útlak... a to bude

zlé. Koľko ľudí v našom štáte to chápe, neviem, ale tuším je ich málo. Preto sa „veselo vládne“ aj za pomoci mlčiacej väčšiny.

Veľmi Vám prajem, aby ste so Stranou Práce Slovenska získala ústavnú väčšinu a aby ste mala vždy dobrých a čestných spolupracovníkov. *Podpis.*

Pracovný team: Ďakujeme za povzbudenie !

____ NIEKTORÉ OHLASY z mnohých ____

Pracovný team poslankyne Ritomskej: Už pred blížiacou sa 2. medzinárodnou konferenciou (12. 11. 2014 v Košiciach) s témou *Dramatické vzťahové pasce na pracoviskách*, sme dostávali maily. Prichádzajú aj po konferencii. Povzbudzovali a povzbudzujú nás do ďalšej činnosti v téme – tabuizovanej štátnymi štruktúrami a im servilnými inštitúciami.

Radi uverejníme v našom zborníku niektoré súkromné názory občanov. Potvrdzujú dôležitosť témy pre celé Slovensko aj napriek tomu, že mnohí majú strach verejne oznámiť svoje meno a svoj názor. Preto neuvádzame identifikačné informácie o našich názorových prispievateľoch pokiaľ sami neuviedli že chcú byť verejne účinkujúci. Obsah správ sme nemenili.

Občania nás potrebujú a preto nás podporujú. Obracajú sa na pani poslankyňu Ritomskú ako hlavu nášho hnutia, a sú si vedomí, že ich otázky riešime osobne, pani poslankyňa a členovia tímu pani poslankyne.

1... podľa mňa, ako jedna z mála poslancov ste správne poňali voličmi očakávané správanie sa poslanca ktorý sa snaží naplňať očakávania tých, ktorí Vás o pomoc svojim voľením požiadali. Požívate moju hlbokú úctu. Držím Vám palce a ďakujem. *Podpis*

2... mám prežitú to čo veľmi bolí na celom človeku a neľutujem tento môj krok, hovoria o tom aj občania ktorí to zlo tiež prežívajú alebo prežili, slovo človek významovo hovorí o úplne niečom inom, nie o ubližovaní a znevažovaní osobnosti. Je alarmujúce, že ani predstavitelia miest nevedia zaujať zodpovedné stanovisko na riešenie týchto problémov....obete týrania trpia sú odkázané na liečbu psychiatrom, psychológom, kto je teda zodpovedný za takýto stav? Kto to pripustil, že kvalitný zamestnanec sa stáva obrovskou prekážkou? Pre vedenie aj pre kolektív? ... dokedy tento stav ešte potrvá? Vám patrí moje úprimné ďakujem, za Vašu obetavú prácu chrániť mobbovaných zamestnancov. *Zo ♥ Podpis*

3... ďakujem za pozvánku, rada by som prišla, ale som od júla na dlhší čas v Anglicku, nepodarilo sa mi nájsť zamestnanie doma, tak som musela aj s manželom vycestovať za prácou. Snáď príde čas, že sa stretneme aj osobne, keď sa vrátim. Rada by som sa venovala téme mobbingu naďalej. Želám všetko dobré. *Podpis*

4... téma je veľmi aktuálna a inšpirujúca. Držím Vám palce aj takto, na diaľku. A pozdravujem (okrem Vás a Vášho tímu) aj p. Chlebíka a p. B. T. s ktorou sme zachraňovali v r. 2012 sl. M. z pazúrov psychiatrie v Ruž. nemocnici, kde ju na základe istých podnetov chceli zbaviť svojprávnoti. Že sme mali pravdu, potvrdzuje aj to, že slečna M. žije usporiadaný život s partnerom a má utešenú dcérku, o ktorú sa starostlivo starajú. S pozdravom Ing. *Podpis*

5... chcela by som sa len informovať o ktorej hodine sa bude začínať konferencia a aj na predpokladanú hodinu ukončenia. Nakoľko v súčasnosti vykonávam dobrovoľnícku činnosť, aby som si vedela včas vybaviť pracovný čas služby. Je možné zaslať aj nejaký predbežný program konferencie? Ďakujem veľmi pekne a prajem príjemný deň. *Podpis*

6... ďakujem Vám úctivo za pozvánku aj za program na určite veľmi plodnú, potrebnú konferenciu. Žiaľ zo slzami v očiach Vám musím oznámiť, že moja finančná situácia, mi existenčne nedovoľuje sa jej zúčastniť, tak veľmi rád by som v Košiciach bol, osobne Vás srdečne pozdravil. Moja rodina je v troskách, trpím biľag tohto režimu a systému. Ďakujem

Vám za pochopenie pani Doktorka, veľká vďaka za nezištnú pomoc. S úctou, totálne ničeny
Podpis

7... mobbér nám napísal !!! toto si určite prečítajte...

Poznámka Pracovného teamu: Tento pán je v našej evidencii ako mobbér, poslali sme mu pozvánku aby sa prišiel vyjadriť niekto aj z opačnej strany. Nevieme či prišiel na konferenciu, nepredstavil sa nám. Z jeho správy:

... ďakujem za pozvánku. Chýba mi tam bod o vysvetlení kedy sa jedná len o vyžadovanie zamestnávateľa plnenia si povinností zamestnancov v zmysle zákonníka práce a uzatvorenej pracovnej zmluvy, a nie o mobbing na pracovisku. Sám na sebe som zažil nefalšovaný mobbing na pracovisku a presne viem čo to znamená. Vo veľa prípadoch hlavne v spoločnostiach kde neboli zamestnanci zvyknutí na riadnu pracovnú morálku, považujú viac práce a vyžadovanie výsledkov za mobbing. Myslím že by ste mali zaradiť aj takýto bod a veľa prípadov by sa vysvetlilo, vyriešilo skôr ako prídu prípadné súdne spory. *Podpis*

Poznámka Pracovného teamu: **Mobbing sme novo definovali okrem iných aj v Zborníku 2013**, je dostupný v knižniciach na celom Slovensku, aj na www.ritomska.eu. Filtrujeme a diagnostikujeme všetky žiadosti a zaoberáme sa temer výlučne iba pracovno-právnymi poškodeniami občanov. Kto pozná obsah 1. našej konferencie, Zborník 2013 (www.ritomska.eu), ten veľmi dobre pozná naše postuláty a definície. Podľa našich definícií zvládne diagnostiku patologických vzťahov aj laik. Skúsenosti, ako aj tento mobbér, potvrdzujú: Najhorší boss – mobbér je ten kto bol predtým mobbovaný. Neliečil si dušu (?), nevzdela sa (?), a nejakým činom sa stal šéfom (?) ... teraz vykonáva akúsi „pomstu na svojich zamestnancoch“. Zvyšovanie nárokov na zamestnancov je OK, ale iba v rámci nejakých noriem. Mobbéri obvykle nemajú ani tušenie ako sa majú normovať výkony zamestnancov!

8... som skutočne veľmi rada, že ma máte v zozname (*pozn. v zozname mobbovaných*). Tak rada by som prišla! Opäť mi to, bohužiaľ, nevyhovuje. V máji 2013 som bola prinútená odísť...až teraz (dnes idem druhý raz do práce), znovu pracujem. O skúsenosti v praktikách, ktoré som zažila, by som sa rada podelila. Najhoršie bolo o tom rozprávať, keď som ešte s "nimi" pracovala. Traja "chlapi" a 55 ročná žena. Hanbila som sa. Aj preto, že mi moji blízki povedia, že na tej skutočnosti nesiem vinu sama, pretože som milá, prívetivá, empatická a mám byť viac asertívna. Myslím, že asertívna som, pretože ako fakturantka som slušne odmietla po kolegoch umývať toalety, atď. Zobrali to skôr ako vojnu. To je len malý príklad. Nemala som žiadnych svedkov, ktorí by situáciu vedeli zhodnotiť objektívne. Na tejto spoločnosti ma mrzí to, že slušný človek v nej nemá miesto. Určite ste veľmi zaneprázdnená, viac sa teraz rozpisovať nebudem. Rada by som ale vedela, či bude možné niekde si pozrieť priebeh tejto konferencie, prípadne obsah, čo by určite bolo pre mňa poučné. Za pozvanie Vám ďakujem, aj keď sa nemôžem zúčastniť. Prajem Vám veľa úspechov, úspešný priebeh konferencie a dnes príjemný deň. *Podpis*

9... ďakujem pekne za informáciu o konaní konferencie v Košiciach, pred nedávnom som prekonala herpes zoster (pásový opar) zo stresu a preťaženia, pomerne závažné ochorenie a stále sa mi vracia tzv. postherpetická neuralgia postihnutej oblasti (aj 5 mes. po uzdravení!), nemôžem teda dlhšie cestovať. Tiež je v úrade teraz nepriaznivá situácia, pre ktorú by som pravdepodobne ani nedostala súhlas s pracovnou cestou. Prajem vám „plodné rokovania“ a pozdravujem, *Podpis*

10... ďakujem Vám veľmi pekne za pozvanie na konferenciu o mobbingu. Žiaľ, z vážnych rodinných dôvodov sa nebudem môcť konferencie zúčastniť. Je mi to ľúto, ale veľa vecí sa skomplikovalo. Okrem iného mi včera poslal môj právny zástupca rozsudok odvolacieho súdu, ktorý Vám posielam v prílohe. Ide o to, že on podával doporučenú zásielku 1. triedy v piatok, 27. 09. 2013 a v tom prípade musí byť doručená v lehote prepravy D+1 (dodanie nasledujúci pracovný deň po dni podania), čiže pošta ju mala doručiť v pondelok, 30.9.2013, lenže nestalo sa tak. Pošta sa pritom nachádza vo vzdialenosti cca 50 metrov od okresného súdu. Nevie sa zmieriť s tým, že teraz mám kvôli tomu prehrať súd. Nechápem, prečo mám ja doplacať na to, že niekto si nesplnil svoje povinnosti. Nevie, či mám ešte nejakú šancu

zvrátiť túto nepriaznivú situáciu navrhovaným mimoriadnym opravným prostriedkom - dovolaním na právne pochybenie, resp. podaním sťažnosti na Ústavný súd SR. Chcem to poslať do Markízy, popr. do niektorých novín, len neviem, či niekto bude ochotný sa tým zaoberať... 25 rokov som učila, dosahovala som vynikajúce pracovné výsledky, získala mnoho ocenení. Nikdy by som si nebola pomyslela, že raz zažijem bossing, ktorý vyvrcholí neoprávnenou výpoveďou a budem sa musieť súdnou cestou domáhať spravodlivosti. Kladiem si otázku, či sa mi to podarí, či zvíťazí zdravý rozum, spravodlivosť, dobro..., alebo nie??? Z konferencie by som si rada objednala zborník. Prajem Vám príjemný zvyšok týždňa a zdarný priebeh konferencie. *Podpis*

11... veľmi pekne ďakujem za oznámenie o konferencii o mobbingu. Veľmi ma to zaujalo, rada by som sa dozvedela viac o pokračovaní a využití v praxi. Stretávam sa s podobnou situáciou denne aj ja. Ešte touto cestou by som sa Vám chcela poďakovať za pozvanie na vernisáž diel umeleckej rodiny, usporiadanej na Hrade (NR SR). Bolo to veľmi pekné. Srdečne Vám k tejto vydarenej akcii blahoželám. Podarila sa skutočne na vysokej úrovni. Prajem Vám všetko dobré. Veľmi si vážim, že pri svojej pracovnej vyťaženosťi ste na mňa nezabudla. S úctou, *Podpis*

12... ďakujem za poslanie programu konferencie a vlastne za potvrdenie, že môžem prísť a počítate so mnou. Takže v stredu sa vidíme. Teším sa..., *Podpis*

13... ďakujem za program a rád sa konferencie zúčastním. S pozdravom, *Podpis*

14... ja som na Vás myslela celý deň a veľmi som Vám priala, aby to dopadlo dobre. Verím, že na východe ľudia boli otvorenější a oveľa viac si vážili, že sa takáto konferencia, vďaka Vám, u nich mohla uskutočniť. Budem rada, ak mi pošlete nejakú informáciu o tom, ako to tam prebiehalo. Ja mám pár strán podpisov, ale chcela by som získať pre Vás oveľa viac... Času mám teraz málo. V práci si ani nesadnem a tak som dosť unavená. Pozdravujem Vás a prajem veľa síl, aby ste zvládli čo najskôr spracovať výsledky z konferencie a aby priniesli ovocie. *Podpis*

15... určite bola konferencia zaujímavá a poučná. Dnes je to rok, čo som bola v Bratislave, dúfam, že po ďalšíkrát mi to už vyjde. My tu doslova zvädzame boje s tým sociopatom a v sobotu to bude riadna fuška, len, aby sme sa ho už zbavili. Želám všetko dobré. Pozdravujem, *Podpis*

16... ďakujem za info. Konferencie sa bohužiaľ nezúčastním, som doma s 2,5 mesačným bábätkom a chodíme na rehabilitácie. Nezabudla som na Vás s podpismi, pošlem ich. S pozdravom, *Podpis*

17... ak by to bolo v Bratislave, určite sa zúčastním. Prajem veľa úspechov, myslím na Vašu podporu smerom ku mne, a veľmi si Vašu pomoc a odvahu vážim. *Podpis*

Poznámka: Nemusí byť vždy všetko v Bratislave...

18... ani neviete ako si veľmi vážim Váš záujem a pozvanie, Vašu prácu, ktorej vízie sú mi blízke, nakoľko vidím a pozorujem aj vo svojom okolí všetku tú beznádej a zúfalstvo slušných ľudí a veľmi rada by som sa zúčastnila na Vašej konferencii. Nedá sa opísať ako mi to je ľúto, že tam nemôžem prísť, vypočuť si Vaše slová, názory, spoznať Vás osobne. Ako som Vám už pred časom napísala, som v aktívnej volebnej kampani. Práve preto, že som videla bezprávie aj v našej obci, na ktorej mi nesmierne záleží, pretože som sa v nej narodila ja, moja rodina, moje deti a naučila som sa, že zdola sa tie problémy nevyriešia, kandidujem ma starostku. Nesmiem sklamať svojich ľudí, ktorí mi dali dôveru, pomáhajú mi, skrátka, musím stáť po ich boku počas mítingov a stretnutí, na ktoré zostávajú posledné dni. Prosím Vás o pochopenie a verím, že až toto obdobie skončí a nech dopadne ako dopadne, veľmi rada a s nadšením prídem na Vaše ďalšie konferencie, ktoré iste budú, alebo iné stretnutie. Ďakujem Vám za to čo pre nás všetkých robíte, a držím Vám palce. So srdečným pozdravom, *Podpis*

19... (bojovníčka proti mobbingu)... prepáčte, že sa ozývam až teraz. Podarilo sa mi zamestnať a pracujem v zdravotníctve v trojzmennej prevádzke. V čase keď ste mi poslala pozvánku na konferenciu do Košíc som mala už rozpis služieb na november a bohužiaľ 12.11. mám práve nočnú zmenu. Neodpisovala som Vám hneď, pretože som sa snažila o výmenu tejto zmeny, aby som sa mohla zúčastniť tejto konferencie. Žiaľ, nepodarilo sa mi to. Veľmi sa preto ospravedlňujem a je mi naozaj úprimne ľúto, že to takto dopadlo. Zároveň som však rada, že mám prácu a čo je najdôležitejšie zdravotne to zvládam a je to práca síce náročná, ale bez psychického teroru a násilia. Je to zároveň dôkaz o tom, že prepustenie z práce nemalo žiadny opodstatnený dôvod a bolo účelové a vyvrcholením trojročného psychického teroru. Budem rada ak budete naďalej bojovať s týmto neduhom v spoločnosti. Zároveň Vám v prílohe pošlem naskenované podanie na Okresný súd. Určite tým, že som sa zamestnala nebudem žalobu sťahovať, lebo chcem aj takouto formou bojovať proti násiliu v spoločnosti. *Podpis*

20... ďakujem Vám za pozvanie na konferenciu. Nezúčastním sa jej, určitý čas som strávila na univerzitetnej pôde a domnievam sa, že by to v Košiciach bolo také akademické. (*Pozn. red.: Nebolo, bolo to presne ako malo byť.*) Ja som sa proti mobbingu vo firme R, Slovensko, s r. o. začala aktívne brániť, dokonca sa tým už musel zaoberať aj konateľ - p. H. Jeho postoj na sedení, kde som bola ja a dvaja kolegovia ktorí ma mobbovali označujem za alibistický. Momentálne stojí za mnou moja rodina a je mi veľkou oporou. Môžem sa na Vás obrátiť s konkrétnou prosbou o radu? *Podpis*

21... ďakujem Vám pani doktorka za program konferencie. Je to správna a dobrá vec. Pri zbieraní podpisov si vypočujem veľa názorov ľudí. Situácia v oblasti mobbingu je na Slovensku horšia, ako som si myslel. Budem sa snažiť prispieť aj ja trochu pre dobro veci - ku dnešnému dňu mám zozbieraných X kompletných podpisových hárkov pre SPS, *Podpis*

22... prajem Vám úspešný priebeh konferencie. S úctou, *Podpis*

23... ďakujem za pozvánku na konferenciu. Bohužiaľ sa nebudem môcť dostaviť, nakoľko budem robiť atestáciu. Srdečne Vás pozdravujeme spoločne aj s manželom, a prajeme veľa úspechov v boji s mobbingom a bossingom. *Podpis*

24... môj manžel je spokojný a šťastný odkedy odišla riaditeľka ktorá ho šikanovala, no napriek tomu musíme byť vždy v strehu. Ďakujem a pozdravujem, *Podpis*

25... *Rádio Lúmen* ... ďakujem Vám veľmi pekne za informáciu. Ak by mi to časovo vyšlo, rada prídem niečo nahráť do vysielania. Všetko dobré želim, *Podpis*

26... s potešením Vám oznamujem, že idem do Košíc vlakom, odchodom z Trnavy o 6,02 h, ide so mnou aj pani X, dohodli sme sa telefonicky. ... mám Vás rada a teším sa na stretnutie..., *Podpis*

27... veľmi pekne Vám ďakujem za pozvanie na konferenciu, žiaľ v uvedenom termíne mám pojednávania v Bratislave, takže nemôžem ani vycestovať. Nakoľko táto téma ma tiež veľmi zaujíma, prosím Vás, keď budú spracované príspevky elektronicky, tieto poslať emailom alebo ak by ste mi poslali link na stránku, na ktorej budú zverejnené, rada sa s nimi oboznámim. Ďakujem a prajem úspešný priebeh konferencie. S úctou, *Podpis*

28... ďakujem pekne za informácie o nadchádzajúcej medzinárodnej konferencii v Košiciach. Prajem Vám bezproblémový priebeh konferencie. Rád si pozriem príspevky z konferencie pokiaľ budú dostupné. S úctou, *Podpis*

29... chcela by som Vás osloviť ohľadom "potvrdenia o účasti" Vami organizovanej konferencie: "Dramatické vzťahové pasce v zamestnaní - sociopatia a iné pozadia vzťahov, stratégie a následky mobbingu, ktorá sa uskutočnila 12. 11. 2014 v Košiciach. Vopred Vám ďakujem za Váš čas a spätnú väzbu pri riešení môjho študijného problému. S úctou Mgr. ..., *Podpis*

30... veľmi, ale naozaj veľmi som chcela prísť na konferenciu...

V posledných dňoch sa to zase vyostruje, už neviem, čo mám robiť, len je to o to horšie, že si riaditeľka dáva veľký pozor, aby na žiaden výstup nemala svedkov. Vie presne, čo a ako má robiť. Hľadala som si aj inde prácu, ale bohužiaľ tu nič nie je. Verím, že aspoň vy sa máte fajn a neúnavne pokračujete v boji proti týmto zlým veciam. Srdečne Vás pozdravujem a som Vám vďačná za akýkoľvek záujem o mňa. *Podpis*

31... ďakujem za správu o konaní konferencie o mobbingu. Program vyzerá zaujímavo, ak by bol spracovaný zborník, rád by som si ho prečítal. Ďakujem za Vaše úsilie pomáhať ľuďom prenasledovaným na pracoviskách. Dúfam, že prenasledovanie na pracovisku raz bude trestné a zamestnávateľa sa vyvarujú, a nedopustia také zaobchádzanie aké som si prežil aj ja a mnoho iných. Veľmi Vám fandím. Tento týždeň by som chcel ísť nahliadnuť do spisu, ale predpokladám, že tam nič nové nebude. Ak by tam niečo bolo a sudkyňa Vám to neposlala, dám Vám vedieť. Stretneme sa na pojednávaní... *Podpis*

32... ďakujem Vám za pozvánku, zajtra prídem hoci som neposielala prihlášku lebo som nevedela či budem môcť prísť, bola som chorá. Prajem Vám šťastnú cestu. Na stretnutie s Vami sa teší Mgr. ... *Podpis*

33... ďakujem srdečne za pozvanie na konferenciu. Veľmi ma to mrzí, že nemôžem prísť a verte mi, že by som veľmi rada, ale od 04. novembra pracujem na dohodu na pár hodín denne. Kamarátka ma poprosila o pomoc, lebo jej vypadla jedna prac. sila, tak jej pomáham. V každom prípade Vás veľmi obdivujem vo Vašom odhodlaní. Verím, že ešte budem mať možnosť stretnúť sa s Vami a ostatnými statočnými ľuďmi. So srdečným pozdravom a úctou, *Podpis*

___ OPAKOVANIE V PRAXI ___

RESUMÉ

KAUZÁLNE KROKY VZŤAHOVEJ PASCE

Analýza a zhrnutie živého príkladu, a pojmov.

Mária RITOMSKÁ, Ondrej URBAN, Emília UHLÁRIKOVÁ

Prišiel list od občianky ktorá sa obrátila o pomoc na Pracovný team poslankyne Ritomskej. Pre jeho úprimnosť a stručnú úplnosť opisu diagnostikovateľných sociopatií útočníčok ho uverejňujeme ako príklad vzťahovej pasce. Občanov chceme naučiť rozoznať patologické vzťahy. Najlepší je živý príklad. Najprv si zopakujeme pojmy. Nejedná sa o fyzické, ale o psychické útoky.

To stalk angl. = lovecký hon, prenasledovanie koňmo napr. pri love. Stalking je prenasledovanie zhora, keď šéfstvo napríklad žiada informácie o podriadenej osobe za účelom poníženia. Keď dostanú dubiózne informácie (dve protichodné informácie), nepoužijú zásadu prezumpcie neviny, ale použijú iba priťažujúcu informáciu z minulosti, alebo posúvajú do budúcnosti iba hanlivé, či zlé, alebo až krivé svedectvá. Prenasleduje poškodzovaním povesti.

To mobb angl. = útok skupiny nezávisle od hierarchie. Mobbing je útok vždy iba jedného zo skupiny mobbérovo ktorí sa striedajú, takže napr. za päť dní sa v útokoch vystriedajú piati, ale obeť je len jedna. Obeť môže zažiť každý deň nejaký útok, čo je vyčerpávajúce pre obeť, ale útočníci to niekedy chápu „len“ ako „dobrú zábavu“, a určia si dokonca poradie, kedy kto zaútočí.

The Staff angl. = štáb, alebo palica. *Staffing* je hromadný útok viacerých „šéfov“ naraz, tzv. „šéfstva“; resp. *útok naraz od viacerých členov vedenia firmy*.

The Boss angl. = vedúci, predák, šéf, pohlavár. *Bossing* je neopodstatnené prenasledovanie v zamestnaní, napr. vyžadovaním splnenia úloh ktoré už boli splnené. (Tento jav sa nesprávne nazýva *šikana*.) Zapamätajte si, toto je jednoznačný *bossing*.

Pracovno-ľudsko-právne vzťahové patológie nám živo a takmer s dokonalou postupnosťou opísala sama poškodená zdravotná sestra bakalárka. Šikovná a, ako z jej textu pocítite, múdra zdravotná sestra. Opis príbehu je *učebnicový príklad* toho čo nazývame *zlá firemná kultúra*. Upravili sme jej list odstránením osobných a miestnych identifikátorov. Doplnili sme vysvetlivky, aby čitateľom boli zrejmé *vzťahové patológie zlej firemnej kultúry*, resp. *vzťahovej pasce*, podľa jednotlivých krokov:

1. krok – *bossing* – *šéfka sa správa majetnícky*. Predstavila novú sestru ako „kúpeného vlčiaka“, teda nie úctyhodnú osobu, ale ako „strašiaka“, alebo „budúcu obeť“, niečo v zmysle: „Táto vám vyfúkla vaše ambície, na túto sa vrhnite, ukážte jej ako sa robí u nás“. Nová sestra nemala prijať ten post, mala ho zdvorilo odmietnuť, bola to pasca, my to voláme *vzťahová pasca*. Ale keď je človek nezamestnaný, a dostane prácu, tak sa dá pochopiť že naletí. ¹

2. krok *vo vzťahovej pasci* – *iniciácia stresu* – je prvým krokom ku *stresu*. Začína nenápadne, ako napr. nemožnosť komunikácie, „odpílenie“ od informácií... ²

3. krok *vzťahovej pasce* – *kolegiálna pseudoservilnosť* – zdanlivá spolupráca, zo strany kolegyň je fingovaná. Provokácie a podnecovanie proti šéfstvu sú realita. ³

4. krok *vzťahovej pasce* – *deprivácia* – poníženie, a *konfrontácia* – zber dôkazov o neschopnosti obeť. ⁴

5. krok *vzťahovej pasce* – *attack*, angl. = *útok*. Nasleduje vždy po „neoprávnenej“ výhrade zo strany mobbovanej. Výhrada mobbovanej bola oprávnená, ale prišla neskoro a nesprávne formulovaná. Mobbérka sa „cítala oprávnená školiť a zaúčať novú sestru“, v skutočnosti to bol vopred pripravený, nacvičený útok. ⁵

6. krok *vzťahovej pasce* – *vastácia inštanciou*, *to vast* angl. = *ohromenie*. Vyhrážanie „zákonmi“, „slovníkom zákona“, „opatreniami“. ⁶

7. krok *vzťahovej pasce* – *confession*, angl. = *doznanie, priznanie*. Riaditeľka sa reálne stotožnila s mobbérkami – nechce to riešiť – de facto priznáva svoju spoluúčasť v tíme mobbérok. ⁷

8. krok *vzťahovej pasce* – *warning*, angl. = *varovanie*, hrozba do budúcnosti. ⁸

9. krok *vzťahovej pasce* – *cradling* angl. = *kolísanie*, odpútavanie pozornosti, odprosenie medzi štyrmi očami a bez dôkazov za účelom „ukolísania“ obeť, aby obeť nepodnikala právne kroky na svoju obranu. ⁹

10. krok *vzťahovej pasce* – **impersonal staffing**, angl. = *neosobné útoky naraz z mnohých strán*, napr. v centre kolektívu pri prezliekaní – **symptóm uzavretej a vyzretej pasce** v mobbérskom kolektíve. ¹⁰

11. krok *vzťahovej pasce* – **excommunication**, angl. = *verejné vylúčenie z kolektívu*. Obeť, podľa názorov mobbérovo už vôbec nepatrí do kolektívu. Ide o „kolektívny rozsudok“ mobbérskej komunity vynesený nad obeťou. ¹¹

12. krok *vzťahovej pasce* – **missing rights**, angl. = *stratené práva, chýbajúce pravidlá*. Chybný krok obeť (!) je snaha informovať šéfkou „v pravde“. Obeť nepostrehla že už je vylúčená, a jediné čo dosiahne je skrytý výsmech na adresu obeť. Staré zvyky kolektívu „sú takto zabehnuté“, a šéfstvu vyhovuje **bezprávie**. ¹²

13. krok *vzťahovej pasce* – **public degradation**, angl. = *verejné poníženie*. Obeť je ponížena pred klientmi, civilnými osobami, pacientmi... ¹³

14. krok *vzťahovej pasce* – **krivé obvinenie**. Útočníčka si nerobí ťažkú hlavu s vymysleným krivým obvinením, je to **vrcholný stupeň pevne uzamknutej vzťahovej pasce**. Psychické útoky sú trestným činom ktorý pozná aj náš Trestný zákon. Problémom je **ľarcha dokazovania na bedrách obeť**, v rámci pracovnoprávných vzťahov musí sama obeť dokazovať že bola krivo obvinená. ¹⁴

15. krok *vzťahovej pasce* – **staffing komunitou krivými obvineniami**, obeť nemá svedkov. Cudzie chyby sú predložené ako chyby obeť. Váha krivého spoločného obvinenia spočíva hneď v trojosobnom zjednotenom „tvrdení“ a spočíva v budúcom exporte stalkingu, keď **tri svedecké výpovede budú informovať budúceho šéfa** ako si obeť „neplnila povinnosti“ na tomto pracovisku... ¹⁵

16. krok *vzťahovej pasce* – **boss dropping the anchor**, šéf hádže kotvu, poisťuje sa hromadnými dôkazmi, lebo vie o svojich chybách. Šéfky hrajú komédiu ako len „trpeli pre nedostatky zo strany obeť“ – aj to má byť **súčasť a hrozba budúceho exportného stalkingu**. ¹⁶

17. krok *vzťahovej pasce* – **dubiózný stalking v rozpore s prezumpciou neviny**: Z minulosti vzali iba „zlé hodnotenie“ ktoré vlastne ani neexistuje. Obeť „má problémy s interpersonálnymi vzťahmi“ – to je príliš široká, dubiózna veta: Napríklad poctivý prokurátor má problémy s interpersonálnymi vzťahmi s inými prokurátormi ktorí spolupracujú s podsvetím; teda on má problém so vzťahmi, ale v podstate len preto, že je poctivý! Lenže tieto šéfky si to vysvetlili po svojom, bez dôkazov, a proti obeť. ¹⁷

18. krok *vzťahovej pasce* – **dezintegrácia osobnosti**. Strata sebaúcty, strata motivácie, depresie, dekoncentrácia, obsesie – nutkavé riešenia nepodstatných detailov vlastného príbehu, vyčerpanosť, psychické poruchy zdravia, telesné choroby... ¹⁸

Našťastie, poškodená sestra nás oslovila pred poslednou fázou a nastúpila rekonštrukčný proces ozdravenia. Ak sa poškodená osoba nekontaktuje s odborníkmi a nepodstúpi behaviorálny vzdelávací proces, nasleduje:

19. krok *vzťahovej pasce* – **sociálna dezintegrácia osobnosti** – strata sociálnych väzieb rodinných a spoločenských, a nakoniec aj **rozklad osobnostnej integrity až identity** – začne sa identifikovať s „cudzou“ vrstvou spoločnosti, napr. alkoholicy, narkomani, kriminálne podsvetie, bezdomovci a pod., **hovoríme o finálnom poškodení vzťahovou pascou**. Táto fáza môže byť konečná.

Zo vzťahovej pasce sa vlastnou silou a vôľou ešte nikto nedostal. *Každý kto je v pasci potrebuje dva kľúče aby sa vyslobodil :*

Vnútornej – duchovné cvičenia, behaviorálny výcvik, ponaučenia, rekonštrukciu a reštrukturalizáciu osobnosti.

Vonkajšej – zákonné formy ochrany, pomocnú ruku spoločnosti, pevné rodinné, alebo iné spoločenské zázemie...

Pojem pasca sme zaviedli preto, lebo je to zvonka navodený stav a poškodzuje jednotlivca v celej jeho bytosti. Psychiatria poznala jeden starý pojem ktorý vystihoval zvonka navodený vnútorný stav – *exogénna depresia*.

Lenže v súčasnosti sme už pokročili a definujeme *sociálny psychiatrický model*, už sa zameriavame na obidva procesy – vonkajší a vnútorný – ktoré paralelne poškadzujú zamestnanca, t.j. *vonkajšie a vnútorné procesy vzniku dezintegrácie zdravia pracujúceho človeka*.

Naše poznámky patria k jednotlivým odstavcom označených exponentom čísla podľa vyššie uvedených poradových čísiel krokov.

Čítajeme príbeh z listu :

¹⁸ Vážená pani poslankyňa Ritomská, obraciam sa na Vás po odporúčení mojich priateľov, ktorí mi dali na Vás kontakt. Budem sa snažiť, aby môj list mal hlavu a päť. Momentálne mám pocit, že v tejto spoločnosti som nadbytočná a rušivá ako nejaký hmyz.

¹⁷ Vždy som si svoju prácu robila poctivo ako zdravotná sestra, a nikdy som neporušila etický kódex. Situácia sa mi udiala v DSS XY. (*Celoročné zariadenie pre mentálne postihnutých*).

¹ Nastúpila som tam dňa X v polovici mesiaca X v tomto roku. Vedúca sestra Mgr. Y ma hneď na prvom vstupnom pohovore požiadala, aby som bola jej zástupkyňou. Tak ma aj predstavila celému kolektívu. Neskôr žartovala „ako sú všetky kolegyně z toho nervózne“, lebo niektoré si mysleli, že o ten post požiadajú ich.

² Žiaľ, rýchlo nastala zmena. Keď som mala nejaký problém, návrh, a chcela som vec riešiť s Mgr. Y, tak nemala čas, nebrala mobil, alebo sa ponáhľala...

³ A to si všimli aj kolegyně. Najprv mi začali „v dobrom úmysle“ hovoriť klebety, ako vraj jedna ošetrovatelka povedala, že som vraj ja vyhlásila „nakolko som bakalárka, tak nebudem prebaľovať a vôbec robiť ošetrovatel'ské činnosti“, šok pre mňa..., a to sa stupňovalo, nevedela som ani ako mám reagovať... Cítila som na sebe nepríjemné pohľady.

⁴ Celé to vyústilo do konfliktu medzi mnou a jednou sestrou s dvoma ošetrovatelkami počas jednej služby. Neustále napomínala mňa (!), bezdôvodne (!), a komunikovala so mnou rozkazovacím spôsobom „choď ho ihneď prebaľiť, daj mu napiť, nepočuješ ma?, čo som ti povedala!“, a pod.

⁵ Ani na to som najprv nevedela reagovať. Cítila som sa ponížene jednala so mnou ako s „nesvojprávnu“, a zároveň som z nej mala strach. Lenže ona počas služby posedávala s dvoma ošetrovatelkami, alebo chodili fajčiť. Keď mi o 13:15 h „zadala“ ďalšiu úlohu, tak som sa spýtala že čo vlastne ona spravila počas pracovnej doby.

6 Keby som vedela čo bude nasledovať, tak som radšej ticho. Začala kričať na celú miestnosť plnú klientov že čo si to dovoľujem, ako si dovoľujem s ňou sa takto rozprávať, budem robiť to čo mi ona povie! Vraj toto bude *riešiť s vedúcou sestrou a riaditeľkou, že som psychopatka!*

7 Na to som z miestnosti odišla s plačom rovno za riaditeľkou zariadenia Mgr. Z, ktorá ma vypočula s tým, že ona sama má veľké problémy s týmito pracovníčkami, že ani ju veľmi nerešpektujú, a ona „veľmi dobre vie že sú to známe šikanérky“, ... už vraj „asi tri schopné sestry odišli v čase trojmesačnej skúšobnej doby, lebo to nezvládli psychicky“.

8 Raz v šatni počas prezliekania vošla za mnou jedna z tých ošetrovateliek, otvorila svoju skrinku a povedala „no, tá moja smrdí od kolegových vecí, ukáž mi tú tvoju, počkám na to, keď si ju vypraceš a nasťahujem sa do nej. Tak ti tu u nás prajem veľa šťastia“. Fakt desivé.

9 Neskôr som mala telefonát od vedúcej sestry, ktorá sa dozvedela čo všetko sa stalo, vraj od riaditeľky. Sľubovala že vraj sa (vedúca) zmení, že je na mojej strane, stojí za mnou, mrzí ju to: „... vieš keby som ti hneď na začiatku povedala, že tu je kolektív na *píp*, tak ani nenastúpiš“.

10 To sa stalo v pondelok. Do štvrtka, kým som išla na PN, druhé kolegyne si počas mojej prítomnosti robili žarty typu „daj mi to, lebo ťa bomzmem“, bolo to odporné..., nevedela som ako ich mám usmerniť.

11 Po krátkej PN v pondelok som nastúpila do práce. Bolo to v polovici tretieho mesiaca, teda ešte v skúšobnej dobe, a stav na pracovisku bol zrazu neznesiteľný, ešte horší ako pred PN.

12 Sestra verbálne hrubo napádala klienta, nezdržovala sa na pracovisku, a keď tam aj bola, pozerala TV seriály... Oznamila som to vedúcej sestry.

13 Potom, v nasledujúci deň utorok som sa znova stretla s tou kolegyňou ktorá vrieskala na mňa keď som ju upozornila na jej nedostatky. Mala som prevziať po nej službu. Opäť mi vyrobila šok s ktorým som nerátala, a zase som nedokázala reagovať. Bezdôvodne na mňa vrieskala že som duševne chorá, že zavolá mi sanitku, strašné čo si už dovoľujem, dala by mi najradšej facku...

14 Na to som jej povedala že pokiaľ sa neupokojí neprevezmem od nej službu. Na viac som sa nezmohla. Celá som sa triasla, vôbec som nerozumela, nevedela som čo spustilo jej hystériu a „besné“ prejavy. Behala za mnou všade, potom zas do mňa strčila, a čo bol vrchol, že (ona!) sa ma začína báť, že vraj mám nepričetný psychopatický pohľad...

15 Ešte dnes mám z toho nočné mory. Po dvoch dňoch po tomto incidente, riaditeľka zariadenia a vedúca sestra si ma predvolali, že už nevládzu, že od utorka sú na mňa neustále sťažnosti. Zavolali kolegyňu ktorá so mnou pracovala v utorok, pýtali sa jej na tie nadávky. Kolegyňa to poprela, a ešte si „nadhodila“, že bola príliš unavená z práce, lebo ja som vraj nič nerobila... Neuveriteľný besný hatrick.

16 Riaditeľka to vzdala, povedala že „nemá síl riešiť konflikty“. Vedúca sestra povedala že „chce mať večer pokoj, ona má rodinu, tiež jej píšu a volajú že ma v kolektíve nechcú“.

17 Najviac ma šokovalo, že vedúca sestra telefonovala na moje bývalé pracoviská, kde jej povedali že som „... dobrá profesionálka, ale má problémy s interpersonálnymi vzťahmi“. To by položilo aj prezidenta. Takže v rámci trojmesačnej skúšobnej doby ma v ten deň prepustili...

18 Cítim sa brutálne ponížená, podvedená, ... a to nehovorím o tom, ako sa niektoré zamestnankyne správali ku klientom aj v mojej prítomnosti, hoci veľmi dobre vedeli že to neznášam..., a že to „nabomzujem“, ako sa o mne vyjadrili. Žiaľ, s takouto kriminálnou bagážou som sa v zdravotníckom zariadení stretla prvýkrát, a nevedela som ako mám reagovať. Cítim sa frustrovaná a bezbranná, mám strach zo stretnutia nových ľudí... *Podpis.*

VÝDAVKY na 2. medzinárodnú konferenciu

Košice, 12. novembra 2014

Všetky uvedené výdavky uhradila pani poslankyňa NR SR JUDr. Mária RITOMSKÁ z vlastného súkromného účtu.

Nebola vôľa žiadnych inštitúcií, ani príspevkov nebolo, takže na úhradu aj cudzích výdavkov sa odhodlala pani poslankyňa z vlastných peňazí. Išlo o naplnenie významu osobného poslania poslankyne NR SR, a naplnenie významu prezentácie všeobecne potrebnej informácie o psychických útokoch na pracoviskách.

Vyúčtovanie Konferencie 2014 v eurách:

<i>Letenka z Frankfurtu do Košíc: Anka Kampka</i>	477,66 €
<i>Účet v Penzióne „GRAND“</i>	486,00
<i>v tom zahrnuté:</i>	
<i>3 noci Anka Kampka (Nemecko)</i>	
<i>2 noci Manfred Hoza (Rakúsko)</i>	
<i>1 noc Doc. PhDr. Morovicsová (Bratislava)</i>	
<i>2 noci poslankyňa NR SR JUDr. Ritomská</i>	
<i>2 noci asistentka poslankyne N. B.</i>	
<i>2 noci aktivista J. Ch. (OT)</i>	
<i>Finančná pomoc – dar pre V. S.</i>	100,00
<i>Penzión „PLATZ“: 1 noc pre 2 osoby, V. S. a jej matka</i>	42,00
<i>Rýchlik Bratislava – Košice a späť, 2 osoby</i>	136,00
<i>Večera u AGADIRA</i>	17,67
<i>Občerstvenie pre účastníkov konferencie</i>	55,23

Výdavky spolu: **1.315,56 €**

JUDr. Mária Ritomská, poslankyňa NR SR, uhradila z vlastného účtu.

Strana Práce Slovenska

ide do parlamentných volieb 2016 na kandidátnej listine PD č. 22

^
Emília Uhláriková č. 5

č. 8 Ondrej Urban

^
č. 1 Mária Ritomská

Gabriela Závacká č. 12

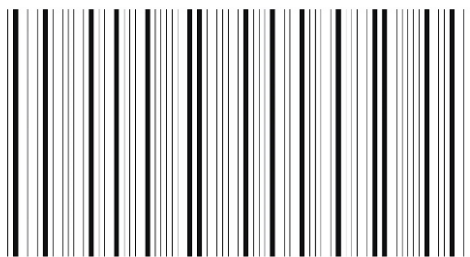

ZBORNÍK 2014
VZŤAHOVÉ PASCE NA PRACOVISKÁCH SLOVENSKA

2. medzinárodná KONFERENCIA o MOBBINGU

Vydal Prípravný výbor *STRANY PRÁCE SLOVENSKA*
nákladom poslankyne NR SR JUDr. Márie Ritomskej
Bratislava, 2015

EAN

9788097187231

ISBN 978-80-971872-3-1

